

Çevrimiçi Basında Tık Tuzağı (Clickbait) İçerikler: Futbol Haberlerine Yönelik Bir İçerik Analizi

Kamer Ergil

Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Araştırma Enstitüsüne İletişim ve Medya
Çalışmaları Yüksek Lisans Tezi olarak sunulmuştur.

Doğu Akdeniz Üniversitesi
Temmuz 2021
Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs

Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Araştırma Enstitüsü onayı

Prof. Dr. Ali Hakan Ulusoy
L.E.Ö.A. Enstitüsü Müdürü

Bu tezin İletişim ve Medya Çalışmaları Yüksek Lisans derecesinin gerekleri doğrultusunda hazırlandığını onaylarım.

Prof. Dr. Senih Çavuşoğlu
İletişim Fakültesi Dekanı

Bu tezi okuyup değerlendirdiğimizi, tezin nitelik bakımından İletişim ve Medya Çalışmaları Yüksek Lisans derecesinin gerekleri doğrultusunda hazırlandığını onaylarız.

Prof. Dr. Hanife Aliefendioğlu
Tez Danışmanı

Değerlendirme Komitesi

1. Prof. Dr. Hanife Aliefendioğlu

2. Doç. Dr. Metin Ersoy

3. Yrd. Doç. Dr. Hakan Karahasan

ÖZ

Spor yapı ve nitelikleri nedeniyle kitle iletişim araçları ile güçlü bir ilişki içerisinde. Bilgi ve iletişim teknolojisinde yaşanan gelişmeyle birlikte birçok alanda olduğu gibi spor haberciliğinin reklam ve habercilik pratiklerinde de dönüşüm yaşanmıştır. Tıklanmanın sayılabilmesi ve habercilik gelirlerinin büyük bir kısmını reklam gelirlerinin oluşturmasından dolayı tık tuzağı yaygınlaşmıştır. Bu durumda internet ortamında yapılan spor haberciliği açısından çevrimiçi içerik oluşturucuları, daha fazla sayfa görüntülemesi elde etmek ve böylece destek içeriğini sağlamadan daha fazla reklam geliri elde etmek için okuyucuların bir bağlantıyı tıklamalarını teşvik eden içerikler üretmeye başlamışlardır.

Bu çalışmada da kitle iletişim araçları ile güçlü bir ilişki içerisinde olan güçlü etkileri bulunan spor basınında yer alan tık tuzağı içerikli haberleri incelenmektedir. Türkiye genelinde en fazla ziyaretçiye sahip olan Fanatik ve Fotomaç'ın internet siteleri ele alınmıştır. Bu bağlamda fanatik.com.tr ve fotomac.com.tr haber sitelerinden alınan 40 haber, tık tuzağı içerikli futbol haberinde başlık kullanımları içerik analizi yöntemi ile incelenmektedir.

Araştırmanın sonunda fanatik.com.tr ve fotomac.com.tr spor haber sitelerinin haber içerik üreticileri tarafından tık tuzağı içerikli haber sunumu yapıldığı tespit edilmiştir. Değerlendirmeler neticesinde beş farklı tık tuzağı haber kategorisi tespit edilmiştir. Bu kategoriler; Araştırmada Başlığın Açıklayıcı Olmaması, Şekilin Anlaşılabilir Olmaması, Şekilin İçerikle Uyumsuz Olması, Başlığın İçerikle Uyumsuz Olması ve Tamamlanmayan Başlık Kullanılması başlığı altında incelenmiştir. Kategorilerin altında incelenen haberlerde tık tuzağı yönelik bir tematik yapının

Çalıştığı tespit edilmiştir. Her kategoriden sekiz haber olmak üzere toplamda 40 haber, her kategoriden 16 haber olmak üzere toplamda 83 Şekil incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: spor medyası, çevrimiçi spor haberleri, futbol haberleri, tık tuzağı (clickbait), sperlig.

ABSTRACT

There is a strong relationship with mass media and sports due to its nature and qualities. With the development in information and communication technology, there has been a transformation in the reporting and advertising practices of sports journalism, as in many other fields. Clickbait has become widespread because clicks can be counted and advertising revenues make up a large part of journalism. In this case, in terms of online sports reporting, online contents creators have started to produce content that encourages readers to click on a link in order to gain more page views and thus generate more advertising revenue without providing support content. In this study, the news about the click trap in the sports press, which has a strong relationship with the mass media, is examined.

In this context, fanatik.com.tr and fotomac.com.tr news sites, the most visited sport news platform were chosen and 40 news containing clickbait news articles were examined by content analysis method.

At the end of the research, it was determined that fanatik.com.tr and fotomac.com.tr sports news sites made news presentations with clickbait content by news content producers. As a result of the evaluations five different clickbait news categories were determined. These categories are in the research; the title is not descriptive , the image is not understandable, the image is incompatible with the content , the title is in compatible with the content and the use of an incomplete title. It was determined that in the examined news under the defined categories the thematic structure of clickbait is in charge. A total of 40 news 8 news in each research and a total of 80 visuals 16 news in each research were examined.

Keywords: sport media, sport news, online soccer news, clickbait, superleague.

İÇİNDEKİLER

ÖZ	iii
ABSTRACT	v
KISALTMALAR	ix
TABLO LİSTESİ	x
ŞEKİL LİSTESİ	xi
1 GİRİŞ	1
1.1 Araştırmanın Problemi	1
1.2 Araştırmanın Amacı	1
1.3 Araştırmanın Önemi	2
1.4 Araştırmanın Sınırlılıkları ve Varsayımları	2
1.5 Araştırma Soruları	3
2 TEORİK ÇERÇEVE	6
2.1 Haber Kavramı ve Tanımı	8
2.2 Spor ve Medya İlişkisi	9
2.2.1 Spor Medyasının Tanımlanması	10
2.2.2 Türk Spor Basının Tarihsel Gelişimi	13
2.2.3 Spor Medyasının Toplumsal ve Kültürel Boyutları	17
2.2.4 Spor Haberciliğinde Doğruluk ve Tarafsızlık	18
2.2.5 Yeni Medya Ortamındaki Haber Mecraları	19
2.2.6 Yeni Medyada Spor Haberciliği	20
2.3 Futbol Medyası	26
2.3.1 Futbol Medyası ve İçerik Sorunu	28
2.4 Spor Medyasında Etik	29

2.4.2 Spor Basınında Kadının Metalaştırılması	32
3 LİTERATÜR İNCELEMESİ	34
3.1 Tık Tuzağı Haberleri Konu Eden İlgili Araştırmalar	34
3.1.1 Basın Yayın Kuruluşları Clickbait Raporu	39
3.1.2 Okuyucu Alımlamaları	40
3.1.3 Etik Açısından Tık Haberleri.....	42
3.1.4 Medya Etik Kurulu Raporu.....	45
3.2 Sporda Tık Haberciliği	47
3.3 Medya Sahipliği	47
4 METODOLOJİ	51
4.1 İçerik Analizi	51
5 BULGULAR VE YORUM	54
5.1 Başlığın Açıklayıcı Olmaması	54
5.2 Şekilin Anlaşılabilir Olmaması	72
5.3 Şekilin İçerikle Uyumsuz Olması	89
5.4 Başlığın İçerikle Uyumsuz Olması	106
5.5 Tamamlanmayan Başlık Kullanılması	122
6 SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	140
KAYNAKLAR	143

KISALTMALAR

Çev	Çeviren
Ed	Editör
TDK	Türk Dil Kurumu
vd	Ve Diğerleri
Web	Dünya Çapında Ağ
YY	Yüzyıl

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Araştırma Kapsamında İncelenen Gazetelerin Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanarak Yaptıkları Tık Tuzağı Örnekleri.....	55
Tablo 2: Araştırma Kapsamında İncelenen Gazetelerin Anlaşılır Olmayan Şekil Kullanarak Yaptıkları Tık Tuzağı Örnekleri.....	72
Tablo 3: Araştırma Kapsamında İncelenen Gazetelerin İçerikle Uyumsuz Şekil Kullanarak Yaptıkları Tık Tuzağı Örnekleri.....	88
Tablo 4: Araştırma Kapsamında İncelenen Gazetelerin İçerikle Uyumsuz Başlık Kullanarak Yaptıkları Tık Tuzağı Örnekleri.....	105
Tablo 5: Araştırma Kapsamında İncelenen Gazetelerin Tamamlanmayan Başlık Kullanarak Yaptıkları Tık Tuzağı Örnekleri.....	122

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: Popüler Olan Spor Dallarına Göre Renklendirilmiş Ülkeler Haritası	3
Şekil 2: Medya Etik Kurulu İnternet Gazeteciliği Deklarasyonu	46
Şekil 3: Trabzonspor'un Yeni Stadının Açılma Haberi	48
Şekil 4: Euro 2024'ün Ev Sahibinin Belirlenme Haberi	49
Şekil 5: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı	57
Şekil 6: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği.....	58
Şekil 7: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı	59
Şekil 8: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği.....	60
Şekil 9: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı	61
Şekil 10: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği.....	62
Şekil 11 : Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı.....	63
Şekil 12: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği.....	64
Şekil 13: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı	65
Şekil 14: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği.....	66
Şekil 15: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı	67
Şekil 16: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği.....	68
Şekil 17: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı	69
Şekil 18: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği.....	70
Şekil 19: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı	71
Şekil 20: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği.....	72
Şekil 21: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haber Şekli.....	74
Şekil 22: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği	75
Şekil 23: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haber Şekli	76

Şekil 24: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği	77
Şekil 25: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haber Şekli	78
Şekil 26: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği	79
Şekil 27: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haber Şekli	80
Şekil 28: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haber Şekli	81
Şekil 29: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği	82
Şekil 30: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haber Şekli	83
Şekil 31: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği	84
Şekil 32: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin Şekli	85
Şekil 33: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği	86
Şekil 34: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin Şekli	87
Şekil 35: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği	88
Şekil 36: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli.....	91
Şekil 37: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği.....	92
Şekil 38: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli.....	93
Şekil 39: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği.....	94
Şekil 40: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli.....	95
Şekil 41: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği.....	96
Şekil 42: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli.....	97
Şekil 43: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği.....	98
Şekil 44: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli.....	98
Şekil 45: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği.....	99
Şekil 46: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli.....	100
Şekil 47: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği.....	101
Şekil 48: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli.....	102

Şekil 49: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği.....	103
Şekil 50: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli.....	104
Şekil 51: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği.....	105
Şekil 52: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli.....	109
Şekil 53: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği.....	110
Şekil 54: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli.....	111
Şekil 55: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği.....	112
Şekil 56: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli.....	113
Şekil 57: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği.....	114
Şekil 58: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli.....	115
Şekil 59: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği.....	116
Şekil 60: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli.....	116
Şekil 61: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği.....	117
Şekil 62: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli.....	118
Şekil 63: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği.....	118
Şekil 64: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli.....	119
Şekil 65: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği.....	120
Şekil 66: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli.....	121
Şekil 67: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği.....	122
Şekil 68: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli	125
Şekil 69: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği	126
Şekil 70: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli	126
Şekil 71: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli	127
Şekil 72: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği	128
Şekil 73: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli	129

Şekil 74: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği	130
Şekil 75: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli	131
Şekil 76: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği	132
Şekil 77: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli	133
Şekil 78: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği	134
Şekil 79: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli	135
Şekil 80: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği	136
Şekil 81 Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli	137
Şekil 82: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği	138
Şekil 83: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli	139

Bölüm 1

GİRİŞ

1.1 Araştırmanın Problemi

Tık haberciliği dijital imkanların kullanımını altında gerçekleşmesi açısından teknolojinin etkisinin önemli oranda hissedildiği bir gazetecilik pratiğidir. (Özyal, 2016: 275).

Yeni iletişim teknolojileri ve yeni medyanın haber içeren her boyutu gazetecilik etiği ile ilgili yeni tartışmaları da beraberinde getirmektedir. (Erdoğan,2013: 256). Tık tuzağı, okuyucuları yanlış yönlendirerek tıklamayacağı haberlere dahi tıklamasını sağlamaktadır. Gösterilen reklamlar üzerinden maddi gelir etme amacı ile tık tuzağı kullanılmaktadır. Okuyucuların en temel haklarından biri olan haber alma hakkının kullanılması, bu araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

1.2 Araştırmanın Amacı

Spor basını güçlü bir meslek dalı olarak bilgi ve iletişim teknolojisinde yaşanan gelişmeyle birlikte ortaya çıkan yeni medya araçları sayesinde değişim ve dönüşüm yaşanmıştır. Yaşanan bu değişim ve dönüşüm spor haberciliğinde meslek pratiklerini de etkilemiş ve bu alanda bir dönüşümü beraberinde getirmiştir. Yeni medyada spor haberciliğinde habercilik ve reklam pratiklerinin iç içe girmesi internet haber üreticilerinin daha fazla tıklanma almak ve okuyucuların haber sitesinde daha fazla zaman geçirmeleri sağlamak için etik olmayan habercilik yöntemlerini kullanmaya başlamalarına neden olmuştur. Tık tuzağı haberler olarak adlandırılan bu haberlerde reklam kaygısıyla hareket eden içerik üreticileri haber sitesinin daha fazla tıklanma

alması için okuyucuların merak algılarına hitap eden sansasyonel başlıklar, çarpıcı Şekiller ile okuyucunun dikkatini çekmeyi hedefleyerek meslek etiğini ihlal etmektedirler. Bu çalışma da kitle iletişim araçları ile güçlü bir ilişki içerisinde olan ve toplumsal yapı ve hayat üzerinde güçlü etkileri bulunan spor basınında yer alan tık tuzağı içerikli haberlerin incelenmesini amaçlamaktadır.

1.3 Araştırmanın Önemi

Tık tuzağı içerikli haberleri konu alan araştırmalar, yabancı literatürde çok yaygın olarak yapılmasına rağmen ülkemizde tık tuzağı içerikli haberleri konu kuramsal ve görgül araştırmaların çok sınırlı düzeyde olduğu görülmektedir. Bu noktada çalışmanın ilgili literatüre katkı sağlayacağı ve araştırma sonucunda elde edilen bulguların sonraki araştırmalara veri oluşturacağı düşünülmektedir. Bunun yanında bu çalışmanın okuyucuların tık tuzağı içerikli haberlere yönelik kolektif bir farkındalık ve bir tepki oluşturmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

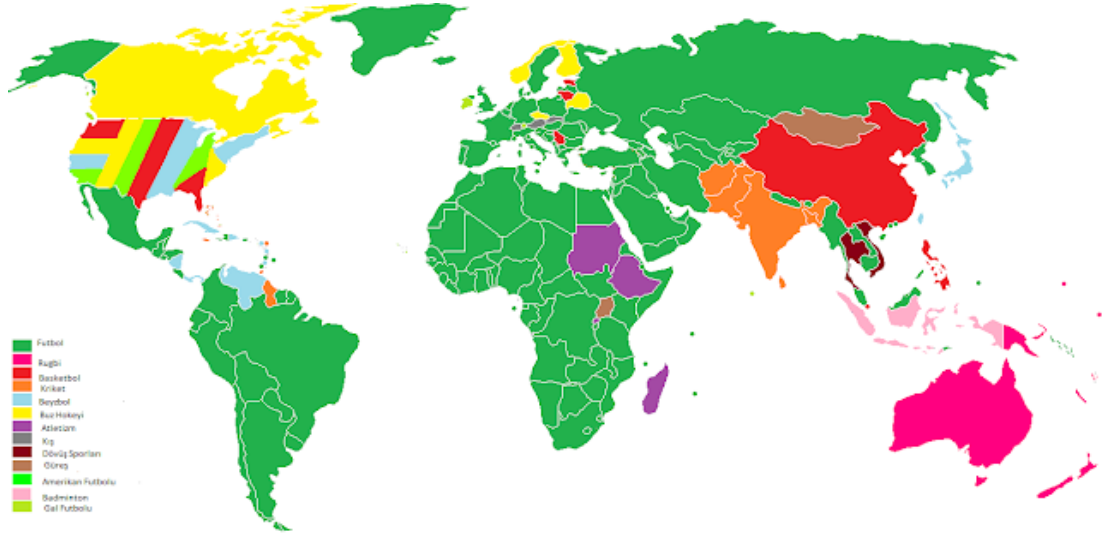
1.4 Araştırmanın Sınırlılıkları ve Varsayımları

Bu araştırma Fanatik (fanatik.com.tr) ve Fotomaç (fotomac.com.tr haber sitelerinin 2020 yılında yayınladıkları metin ve Şekil içerikli haberleri ile sınırlandırılmıştır. Video içerikli haberler araştırmaya dâhil edilmemiştir. Diğer taraftan araştırmada kullanılan yöntemin araştırmanın amacına uygun olduğu varsayılmaktadır.

Tık tuzağı internet haberciliğinde ziyaretçilerin haber bağlantılarına tıklamaları için, ziyaretçileri manipüle etmektir. Okuyucuların dikkatini çekebilmek için, abartılı veya yanıltıcı şekilde başlıkların atılmasıdır.

Tık tuzağı genel olarak çevrimiçi habercilikte kullanılmaktadır. Haber başlıkları arasında en fazla tık tuzağının kullanıldığı alan spor haberleridir. Spor basınındaki tık tuzağı örneklerinin okuyuculara daha belirgin bir biçimde gösterileceği

tespit edilmiştir. Spor basınındaki haberlerin çoğunluğunu futbol haberlerinin oluşturması sebebiyle futbolda tık tuzağı incelenmiştir.

Şekil 1: Popüler Olan Spor Dallarına Göre Renklendirilmiş Ülkeler Haritası

Dünya'daki en popüler sporlar haritasına baktığımızda futbol, Türkiye'de olduğu gibi dünyada belirgin bir biçimde yaygın bir spor olarak göze çarpmaktadır.

1.5 Araştırma Soruları

Bu araştırmada internetteki sosyal medya haberciliğindeki tık tuzaklarına örnekler gösterilmiş, okuyuculara tık tuzağı hakkında bilgiler verilmiştir. 11 Ocak 2020 ve 9 Ocak 2021 tarihleri arasındaki Fanatik ve Fotomaç haberleri 5 farklı tık tuzağı yöntemiyle okuyucu karşısına çıkmaktadır. Bu tık tuzağı yöntemleri şöyledir:

- Gazetelerin Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanarak Yaptıkları haberler;
- Gazetelerin Anlaşılır Olmayan Şekil Kullanarak Yaptıkları haberler;
- Gazetelerin İçerikle Uyumsuz Şekil Kullanarak Yaptıkları haberler;
- Gazetelerin İçerikle Uyumsuz Başlık Kullanarak Yaptıkları haberler;
- Gazetelerin Tamamlanmayan Başlık Kullanarak Yaptıkları haberler.

Sosyal medya haberciliğinin çıkmasıyla birlikte reklam gelirleri artmış, gazetecilik için maddi gelir, etik haberciliğin önüne geçmiştir. Bu gelirden mahrum kalmak istemeyen haber siteleri için bunun tamamen aşılması pek mümkün gözükmemektedir. Bunun önüne geçilebilmesi için okuyuculara dijital medya okur yazarlığı hakkında bilgi verilmesi gerekmektedir. Tık tuzaklarına düşen okuyucuların, dijital medya okur yazarlığı bilgisi ile tık tuzağına düşme oranlarının azalacağı tahmin edilmektedir. Türk spor basınının konu içeriklerinin başında %89.3'lük bir oranla futbolun yer aldığına dikkat çekilmektedir.(Yıldız-Ekin, 2005: 98) Durum böyle olunca araştırma futbol haberleri ile sınırlı tutulmuştur. Araştırmaya konu olan Fotomaç ve Fanatik haberlerinin amacının, okuyucuya haber sunmaktan fazla tık tuzağı yöntemiyle ile fazla tıklanmayı hedefledikleri gözlenmiştir. Futbol basınındaki haberler bu denli gelire odaklıyken futbolcuların bu tip gelirlere mahrum kalması mümkün değildir. 29 Mayıs 2020 TRT haberinde baktığımızda, 2020 yılında en çok kazanan sporcular listesinin ilk 5'ini futbolcular kazanmaktadır (TRT Spor, 2020). Haberde dünyanın en popüler futbolculardan olan Messi ve Ronaldo'nun, bu alandaki liderliği dört yıl sonra başka bir sporcuya verildiğinden bahsedilmiştir. Transfermarkt'in haberine bakacak olursak (Transfermarkt, 2021) bu zamana kadar futbol klüplerinin futbolcular için ödediği en fazla transfer ücretleri listesinde, ilk 20'de yer alan transferlerin son 10 yılda gerçekleşen transferler olduğu göze çarpmaktadır. 1990 yılında gerçekleşen transfer ücreti rekoru Roberto 12.9 milyon euro (Roberto Baggio) iken, 2017 yılındaki transfer rekoru 222 milyon euro'ya (Neymar) kadar yükselmiştir. 20.YY'ın başlarından beri profesyonel olarak oynanan futbolda, son 27 yılda transfer ücretinin bu denli yükselişe geçmesi, gelişen teknoloji ve artan ilgiden dolayı futbolun başlı başına bir endüstri haline gelmesinin bir göstergesidir.

Araştırmanın soruları aşağıda gibidir:

- 1- 11 Ocak 2020 ve 9 Ocak 2021 tarihleri arasındaki bir yıllık dönemde dijital ortamdaki en popüler spor gazeteleri olan Fanatik ve Fotomaç'ta yer alan toplam 40 haberde tık tuzağı nasıl karşımıza çıkmaktadır?
- 2- Yukarıda nitelikleri ve zaman aralığı belirtilen tık tuzağı haberlerde futbol nasıl temsil edilmektedir?

Bölüm 2

TEORİK ÇERÇEVE

Spor, toplumsal yapı ve hayat üzerinde güçlü etkileri bulunan bir alandır. Özellikle futbol sosyal ve ekonomik durumlarından bağımsız olarak tüm kitleler tarafından takip edilen tüm dünyada en popüler spor dalıdır. Bunun yanında spor doğası ve nitelikleri nedeniyle kitle iletişim araçları ile güçlü bir ilişki içerisinde. Kitle iletişim araçlarından biri olan basın kurumsallaşmış yapısından ötürü diğer araçlardan ayrılmaktadır. Toplum yönlendirme işlevi bulunan ve basın ve habercilik güçlü bir meslek dalı olarak bilgi ve iletişim teknolojisinde yaşanan gelişmeyle birlikte değişim ve dönüşüm yaşamıştır. Bu etki çevrimiçi habercilik ortamında da sürmektedir. Yaşanan bu değişim ve dönüşüm habercilik meslek pratiklerini de etkilemiş ve bu alanda bir dönüşümü beraberinde getirmiştir. Bilgi ve iletişim teknolojisinde yaşanan gelişme haberciliği internet ortamına taşınmıştır. İnternet haberciliğine bakıldığında reklam ve haber arasında keskin bir ayrımın yapılmadığı görülmektedir. Bu durum internet haberciliğinde habercilik ve reklam pratiklerinin iç içe girmesine ve internet haber üreticilerinin daha fazla tıklanma almak ve okuyucuların haber sitesinde daha fazla zaman geçirmeleri sağlamak için etik olmayan habercilik yöntemlerini kullanmaya başlamalarına neden olmuştur. Tık tuzağı haberler olarak adlandırılan bu haberlerde reklam kaygısıyla hareket eden içerik üreticileri haber sitesinin daha fazla tıklanma alması için okuyucuların merak algılarına hitap eden sansasyonel başlıklar, çarpıcı şekiller ile okuyucunun dikkatini çekmeyi hedefleyerek meslek etiğini ihlal etmektedirler. Bu çalışma da kitle iletişim araçları ile

güçlü bir ilişki içerisinde olan ve toplumsal yapı ve hayat üzerinde güçlü etkileri bulunan spor basınında yer alan futbol haberlerinin tık tuzağı içerikli haber sunumlarının incelenmesini amaçlamaktadır. Bu doğrultuda hazırlanan çalışma altı bölümden oluşmaktadır.

Çalışmanın ilk bölümü giriş bölümüdür. Çalışmanın ikinci bölümünde kitle iletişim aracı olarak medya ve spor arasındaki ilişki ele alınmaktadır. Bu bağlamda iletişim kavramına ilişkin temel açıklamalara yer verildikten sonra iletişimin öğeleri, türleri ve iletişimden kitle iletişime geçiş süreci ve kitle iletişim araçları ayrıntı olarak ele alınmaktadır. Bu bölümde ayrıca spor medyasının genel özellikleri, Türk spor basınına tarihsel gelişimi ve Türk spor medyasında sporun yeri ve spor medyasının genel özellikleri açıklanmaktadır.

Çalışmanın üçüncü bölümünde ise medya etiği, spor basınında etik sorunlar ve tık tuzağı haberler başlığı altında etik kavramı ile medya etiği kavramı, yeni medyada etik ve etik ilkeler, medya etiğinde karşılaşılan temel sorunlar ve spor medyasında yaşanan etik sorunlar bağlamında tık tuzağı haberler incelenmektedir.

Çalışmanın dördüncü bölümü yöntem bölümüdür. Bu bölümde içerik analizi anlatılmış ve nasıl kullanıldığı açıklanmıştır.

Çalışmanın beşinci bölümünde araştırma bölümünde Türkiye’de internet ortamında en fazla ziyaretçisi olan Fanatik.com.tr, Fotomac.com.tr haber sitelerinin 2020 yılı içerisinde tık tuzağı içerikli başlık kullanımları içerik analizi kullanılarak incelenmektedir. Çalışmanın beşinci ve son bölümünde ise araştırma sonucunda elde edilen bulgular sıralanmakta ve bu bulgular doğrultusunda hem uygulayıcılara hem de sonraki araştırmacılara öneriler getirilmektedir.

Çalışmanın altıncı bölümünde ise sonuç ve değerlendirme ile kaynakça bölümü yer almaktadır.

Spor, fiziksel ve zihinsel becerilerin eğlenceli kişisel gelişimini, kendi kendine yeterliliğini ve rekabetçi kullanımını ifade etmektedir. Spor faaliyetlerinin tarihi, insanlığın tarihi kadar uzundur. Günümüz toplumlarında medya ve spor her ikisi de katılımcıları derinden etkilemekte ve reklam endüstrisinin önemli bir parçasını oluşturmaktadırlar. Hem spor hem de kitle iletişim araçları seyircilere, hayranlara ve tüketicilere ulaşmaya çalışmakta ve her ikisi de kitleyi ve reklamcılık pazarını aktif olarak etkilemektedir. Dolayısıyla spor ve kitle iletişim araçları arasında simbiyotik bir ilişki bulunmaktadır.

2.1 Haber Kavramı ve Tanımı

Literatürde haber kavramının tanımı konusunda fikir birliği olduğunu söylemek mümkün değildir. Schlapp'a göre haber, ilginç ve güncel bir olayın mümkün oldukça gerçeğe uygun ve nesnel bir şekilde aktarılması olarak tanımlanmaktadır (Schlapp, 2003: 17). Bu tanımlamada haberin gerçeklik ve nesnellik vurgusu ön plana alınmaktadır. Haber kavramı TDK güncel sözlüğünde ise bir olgu veya olayla ilgili edinilen bilgi ve iletişim araçları ya da yayın organları tarafından aktarılan bilgi şeklinde açıklanmaktadır (TDK, 2021). Başka bir tanımlamada ise haber; toplumu ilgilendiren, belli bir zaman içerisinde gerçekleşen, bir olay, düşünce veya sorunun aktarıldığı yazılar olarak tanımlanmaktadır. Diğer bir ifadeyle haber, belirli bir yerde ve zamanda gerçekleşen olayların insanların merakını giderecek seviyede anlaşılır ve ayrıntılı bir dille aktarıldı yazılardır (Gürcan, 2012: 47).

Girgin ise haber kavramını kitle iletişim araçları ile okuyuculara, dinleyicilere izleyicileri bunu oku, bunu dinle veya bunu izle diyerek dayatılan içerikler olarak tanımlamaktadır (Girgin, 2005: 7). Haber belirli bir zaman dilimi içerisinde yaşanan olay, düşünce veya sorunun özetini ifade etmektedir. Bu nedenle haber bir olay olmanın ötesinde olduktan sonra algılanacak bir olgudur ve olay ile özdeş değildir

(Tokgöz, 2019: 219-234). Fakat haberin ana unsuru olaydır. Haber değeri olan konular ise aşağıdaki gibi sıralanmaktadır (Girgin, 2005: 4):

- Gerilim, karmaşa, başarısızlık ve yenilgi,
- Kültüre, ülkeye ve coğrafyaya yakın olma,
- Güncellik ve yenilik,
- Toplumsal etki ve başarı,
- Olağan dışılık,
- Duygu uyandırma.

Görüldüğü üzere, gazetecilik ve iletişim alanında haber kavramının evrensel bir tanımı bulunmamaktadır. Araştırmacılar kendi çalışma alanlarına göre haber kavramını ideolojik, ekonomik, toplumsal ve dilsel açıdan tanımlamışlardır. Yapılan tüm tanımların kendi bağlamına göre doğru tanımlar olduğu görülmektedir. Bu tanımlardan hareketle mekana ve zamana bağlı olarak toplumun geniş kesimleri ilgilendiren olayların gazeteciler tarafından profesyonel kurallara göre yazıldığı ve kitle iletişim araçlarıyla topluma sunulduğu bilgilendirme şekline haber denilmektedir (Akgül vd., 2020: 158).

2.2 Spor ve Medya İlişkisi

Medya araçları toplumun geniş kitlelerine ulaşması ve bu kitleri kolayca etkilemesi bakımından yaşantımızda son derece önemli yeri olan araçlardır. Spor da toplumun geniş kitlelerine hitap eden ve bu kitleleri etkileyebilen bir alanı olarak medya araçlarından yararlanmaktadır. Nitekim günümüzde televizyon ve gazeteler rating ve tirajlarını artırabilmek için özellikle futbol ve basketbol gibi spor aktivitelerine yönelik önemli yayınlar yapmaktadırlar. Çünkü reyting ve tirajların artması medya kuruluşlarının aldıkları reklam sayısını artırmakta ve bu durum kar olarak geri dönmektedir. Bu döngü izlenme oranını arttırması bakımından sporun ve

özellikle futbolun pahalı bir endistri haline gelmesine neden olmuştur. Böylece medya ve spor arasındaki ilişki birbirlerini besleyen ayrılmaz bir ilişkiye dönüşmüştür (Güler ve Demir: 1995: 285).

Medyanın toplumu etkilemek ve yönlendirmek gibi bir işlevi olduğu ifade edilmişti. Teknolojide yaşanan gelişmelerle beraber topluma verilmek istenen mesaj medya araçlarıyla daha geniş kitlelere daha hızlı şekilde aktarılabilir hale gelmiştir. Nitekim Dünya Kupası, Olimpiyat Oyunları ve Avrupa Kupası gibi organizasyonlar milyarlarca kişi tarafından aynı anda takip edilmektedir. Bu bağlamda sporun toplumsal bir olgu olarak gelişmesi üzerinde medyanın önemli bir rolünün olduğu görülmektedir. Spor programları ve müsabakaları canlı yayınlarla yayınlanması çok sayıda izleyiciyi çekmesi ve saatlerce orada kalmalarını sağlaması sporun toplumu uyuşturan bir afyon olarak adlandırılmasına neden olmuştur. Spor müsabakalarında izleyicilerin yaşadıkları kitlesel heyecan ve rekabet yeri başka bir şeyle doldurulamayacak özgünlüktedir (Turam, 1994: 123).

Spor ve kitle kavramları birbirlerinden ayrı düşünülemez kavramlardır. Çünkü spor kitleyi kitle de sporu oluşturmaktadır. Bu durum kitle iletişim araçları ile spor arasında güçlü bir bağın oluşmasını sağlamıştır. Sporun pazarlanabilir bir metaya dönüşmesi ve medyanın da sporu pazarlayan bir araç olduğu düşünüldüğünde bu ilişki daha net şekilde ortaya çıkmaktadır. Bu noktadan hareketle sporun geniş kitlelere bir araya getirme özelliğinin medyaya daha cazip geldiği görülmektedir (Bourg, 1992: 60).

2.2.1 Spor Medyasının Tanımlanması

İletişim ve spor kavramları tarihte ilk olarak Eski Yunan döneminde Persler tarafından saldırıya uğrayan Maraton köy halkının kazandıkları zaferi 42 km boyunca koşarak haber veren askere dek uzanır. Atinalılar koşan bu askerden esinlenerek

savaşın yaşandığı yer olan Maraton adını yüzyıllar sonra uzun mesafeli koşulara vermişlerdir (Şenyapılı, 1981: 207).

Bu olay sonrasında iletişim ve spor kavramları sürekli birbirlerini etkileyerek iç içe olmuşlardır. Zaman içerisinde medya araçlarının oluşmasıyla beraber spor, medyanın içerisinde yer edinmiş fakat haber medyasına yönelik çalışmalar genellikle doğrudan siyasal haberler üzerine odaklanmış, eğlence içerikli haberler ve spor medyası gözardı edilmiştir. Fakat spor, profesyonelleşmiş, ticarileşmiş ve eğlence sektörüne dahil olmuş tüm yönleriyle iktidar ve güç ilişkileri ve toplumsal süreçleri etkilemiştir. Bu durum spor haberlerinin medyadaki önemini artmasını sağlamıştır (Gökalp, 2004: 189).

Günümüzde spor aktivitelerine yönelik haber içerikleri oluşturan televizyon, dergi ve gazeteler spor takipçileri tarafından ilgiyle izlenmektedir. Bu bağlamda spor medyası spor içerikli haberleri ve yorumları topluma aktaran medya araçlarını kapsayan bir nitelikte kullanılmaktadır. Bugün tematik ve sektörel yayın yapan medya kuruluşlarının dışında dünyada yayın yapan bütün gazeteler, dergiler, televizyonlar, radyolar ve internet siteleri istisnasız spor haberlerine yer vermektedirler (Özsoy, 2007: 57). Bu noktadan bakıldığında medya kuruluşları ve haberciler açısından spor haberleri son derece önemlidir. Çünkü siyasal ve ekonomik konular toplumda belirli bir azınlığın dikkatini çeken konularken; spor toplumun önemli bir bölümünün ilgi gösterdiği önemli bir alandır. Bu nedenle gazeteler en önemli yatırımlarını spor bilimlerine yapmaktadırlar (Uluç, 1987: 84).

Spor basını, sportif aktiviteleri spor anlayışı içerisinde görerek spor bilincinin gelişmesine katkı sağlayan, toplumun spor anlayışının yükselmesini hedefleyen, sporu aydınlanma ve anlama olarak gören ve yaşam biçimi olarak topluma aktaran, haber dilini doğru şekilde kullanan, spor yapan toplum yaratmayı hedefleyen, spor çevresini

savunan, sporu; erdem, güzellik ve centilmenlik olarak gören ve anlatan, toplumun böylece nde gitmesini amaçlayan yaratıcı ve araştırıcı bir olgudur (Gral, 2003: 3).

Spor coşkusunun kitlelere aktarılması ve sporun toplum üzerindeki etkisinin artırılmasında spor medyasının önemli bir görevi bulunmaktadır. Spor medyası bu görevi yerine getirirken etik ilkelerden ayrılmamalı, gerçekleri olduğu gibi göstermeli ve taraf tutmamalıdır. Sporun geniş kitlelere aktarılmasında önemli katkısı olan spor medyası bunu yaparken sansasyonel, basit ve magazin içerikli haberleri de kullanmaktadır (Yetim, 2005: 208-209). Söz konusu sansasyonel ve magazin haberlerin spor medyası içerisinde kendisine yer bulması medyanın genel anlamda daha çok reklam alma, daha çok kar elde etme, raiting ve tiraj çıktısını en üst seviyeye çıkarma kaygısından ileri gelmektedir (Gökalp, 2004: 187). Dolayısıyla spor medyası spor haberlerinde genellikle abartılı içerikler geliştirmektedir. Ayrıca haber içerik üreticileri daha fazla okunmak amacıyla genellikle dikkat çekici, merak uyandırıcı süsleyici başlıklar kullanmaktadır (Dever, 2010: 255-257).

Spor medyasında yer alan haber konuların yaşamın gerçekliğinin dışında fiziksel ve sağlık amaçlı eğlenceye dayalı sportif faaliyetler olması spor medyasının genel haber medyası içinde farklı bir konuma oturtulmasına neden olmaktadır. Bu yönüyle spor medyası gazeteciliğin daha az ciddi bir alanı olarak görülmektedir (zsoy, 2012: 96).

Spor haberleri geniş taraftar kitlelerini ve sporla ilgili bireyleri etkisi altına alan birçok kişinin gazeteleri spor bölümünden başlayarak okumasına neden olan bir türdür. Spor basını, daha özelde futbol medyası, müsabakaların skorunu vermenin yanında ma öncesinde yayınlar, sporcu ve taraftarların nabzını tutan haberler, ma sonrasındaki gelişmeler, sporcuların özel hayatları ve kamp çalışmalarına kadar geniş yelpazede haber vermektedirler. Bu bağlamda spor medyası, sporun kendisine has

yapısından ötürü farklı özellikler göstermektedir. Spor medyasının özelliklerini aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür (Gürcan ve Tözelik, 2002: 3):

- a. Yalnızca neyi ve kimi değil yaşanan olayın nasıl ve niçin yaşandığını da aktarmaktadır.
- b. Sporun iş bölümü hakkında bilgiler vermektedir.
- c. Takım ve taraftarlarla ilgili öykü içerikli haberler yer almaktadır.
- d. Müsabaka öncesi, stadyum içi ve dışındaki gelişmeler aktarılmaktadır.
- e. Müsabaka sonrasında futbolcu, teknik direktör ve yönetici görüşleri ile sporcuların performansları ile ilgili istatistiki veriler ve karşılaştırmalar yer almaktadır.
- f. Müsabakaya ilişkin fotoğraf ve yazılar yer almaktadır.
- e. Müsabaka sonucunda muhabir maçla ilgili yorumları maçın zamansal dizilimi içerisinde bulunmaktadır.

2.2.2 Türk Spor Basının Tarihsel Gelişimi

1891 yılında Âli Ferruh Bey tarafından Eskrim sporunu konu alan bir yazının Servet-i Fünun dergisinde yazımlanması ile birlikte Osmanlı döneminde basın sporla tanışmıştır (Atabeyoğlu, 1991: 6). 1910 yılında ise Burhan Felek tarafından hazırlanan ilk spor dergisi 'Futbol' yayın hayatına başlamıştır. 1917 yılında ise Türkiye'de spor yayıncılığının yaygınlaşmasında önemli rol oynayan Selim Sırrı Tarcan tarafından hazırlanan yeni bir spor dergisi yayınlanmaya başlamış fakat bu dergi yayın hayatına kısa süre sonra son vermiştir. 1911 yılı spor yayıncılığı açısından ilk futbol haberlerinin günlük gazetede yayınlandığı yıl olmuştur. Galatasaray ile Tamaşvar takımları arasında İstanbul'da oynanan karşılaşmaya ilişkin ayrıntılar Tasvir-i Efkar gazetesinde yer almıştır. Bu haber spor basını açısından önemli bir açılımı beraberinde getirmiştir. Cumhuriyetin ilanı ile birlikte spor haberlerinin önemi daha da artmıştır.

Cumhuriyet ve akşam gibi siyasal gazeteler spor haberlerine ilk sayfalarında yer vermeye başlamışlardır (Özsoy, 2011: 212-221).

1950’li yıllar spor yayıncılığında uzmanlaşmanın başladığı yıllar olmuştur. O yıllara kadar gazeteler spor haberi konusunda uzman muhabir ve birimler bulundurmamışlardır. Spor müsabakaları ile ilgili haberler diğer muhabirler tarafından hazırlanmıştır. 1952’de ilk günlük spor gazetesi yayın hayatına başlamıştır (Atabeyoğlu, 1991: 8-15). 1953’te ise yalnızca spor haberlerinin yayınlandığı spor ajansları kurulmuştur. Ayrıca 1954’te Türkiye’deki ilk spor gazetesi olan ‘Türkiye Spor Gazetesi’ yayın hayatına başlamıştır. Türkiye Spor Gazetesi olarak yayın hayatına başlayan Türkiye’nin ilk spor gazetesi o dönemde en fazla traja sahip gazetelerden daha fazla tiraj yapmıştır. 1960’lı yılların başlarından sonra futbolun milli lig statüsüne geçmesi ile birlikte gazeteler aynı anda farklı illerde basılarak tüm ülkeye dağıtılabılır hale gelmiş ve bu durum sporun kitlesel tüketime konu olmasına neden olarak spor basınının gazetelerin bütünlüğüne karşı bağımsızlığını kazanmasına neden olmuştur. Türkiye’de liglerin düzenli şekilde organize edilmesi ile beraber spor olgusu daha geniş kitlelere yayılmış ve günlük gazeteler spor haberlerine düzenli şekilde yer vermeye başlamışlardır. Ayrıca gazeteler spor haberlerini yapmaları için ayrı bir birim oluşturmuş ve birden fazla sayfasını bu haberlerine ayırmıştır (Özsoy, 2011: 216).

Gazetelerin spor haberleri için ayrı bir birim oluşturmaları ve bu birimlerde çok sayıda personel istihdam etmeleri aralarında rekabetin oluşmasına neden olmuştur. Bu durum gazetelerde spor haberlerinin daha fazla yer almasına neden olmuştur. Gazeteler daha fazla kitlelere hitap edebilmek için, geniş kadro ve teknik beceri gibi özellikleri içerisinde barındıran yayıncılık anlayışını sürdürmüşlerdir (Uzun, 2001: 85).

Sonraki süreçte günlük yayınlanan gazeteler spor haberleri için ayırdıkları sayfa sayısında artışa gitmişlerdir. 1970 ve 1980 yılları arasında gazeteler arka sayfalarını spor haberlerine ayırmış ve çeşitli spor branşlarından haberler bu sayfalarda yayınlanmıştır. Ancak spor sayfalarından çok büyük oranda sadece futbola yer verilmiştir. Fakat futbolun popülerliğinin artmasıyla birlikte gazeteler yalnızca dört büyük kulüp olarak bilinen; Fenerbahçe, Beşiktaş, Trabzonspor ve Galatasaray'ın haberlerine yer vermeye başlamışlar ve spor haberciliğinin kapsamını çok daraltmışlardır. 1980'li yıllardan sonra Türkiye'de sosyal ve siyasal anlamda yaşanan değişim spora ve spor medyasına da yansımıştır. Bu dönemle birlikte gençler sanatsal ve kültürel etkinlikler yerine spor ve magazin gibi yayınlara yönelmeye başlamışlardır. Spor medyası ise böylesi bir talebi karşılamak için spor haberlerini spor sayfaları futbol ve her türden magazinsel ve yüzeysel içerikli haberlere açmıştır. Spor medyasının bu kolaycı yaklaşımı bugüne kadar devam ederek geçerliliğini korumuştur (Özsoy, 2011: 216).

Günümüzde yazılı ve Şekil basına bakıldığında birçok medya kuruluşunun spor haberlerine geniş yer verdiği spor haberleri için uzman muhabir ve spor yazarı istihdam ettiği görülmektedir. Nitekim sadece spor haberlerine yer veren dergi ve gazetelerin sayısı gün geçtikçe artmaktadır (Özsoy, 2007: 12-13). Dergi ve gazetelerin dışında televizyon ve radyoların da eklenmesiyle birlikte Türkiye'de spor basını sayısının daha önceki yıllara kıyasla hızlı bir şekilde arttığı görülmektedir.

1990'lı yıllara doğru futbolun kitlesel hale gelmesi ile beraber spor gazetesine olan ilgi daha da artmış ve 1989'da Fotospor gazetesi yayın hayatına başlamıştır. Bu gazeteyi 1991 yılında Fotomaç ve Spor gazeteleri takip etmiştir. 1995 yılına gelindiğinde Fanatik ve Taraftar gazeteleri yayın hayatına başlamıştır. 1996'da Fotomaç ve Taraftar gazeteleri Fanatik gazetesi ile birleşme kararı almıştır (Kaya,

1996: 167). Belirli bir dönem Taraftar Fotomaç adıyla basılan gazete daha sonrasında yeniden Fotomaç adıyla yayın hayatına devam etmiştir. Fakat Fotomaç gazetesi daha sonra Pas Fotomaç adını alarak yayınlanmaya devam etmiştir. 2007 yılına gelindiğinde bir başka gazete olan Fotogol gazetesi yayın hayatına başlamıştır (Köktener, 2013: 239).

Spor ve medya birbirlerini etkileyerek birbirlerinden yararlanan iki farklı alandır. Medya sporun yaygınlaşmasını sağlamaktadır. Bu bağlamda medya olmadan sporun tanıtılması ve yaygınlaşmasının gerçekleşmesi mümkün değildir. Çünkü medya yapılan organizasyonları halka sunmakta ve bu yönüyle tanıtıcı bir işlev üstlenmektedir. Spor müsabakalarının televizyonlardan canlı olarak yayınlanması müsabakayı yayınlayan medya organına önemli oranda reklam geliri sağlamaktadır. Çünkü spor müsabakaları dünya genelinde aynı anda milyarlarca insanın ilgisini belli bir saatte belli bir yere toplayabilmektedir. Bu bağlamda özellikle futbol, basketbol gibi müsabakalar ile motor ve araba yarışları, tenis müsabakası, kayak yarışı gibi farklı branşlardaki müsabakalar milyarlarca insanın televizyon başında seyrettiği müsabakalardır. Dolayısıyla televizyon sporun evrenselleşmesi ve bir tüketim olgusu olarak yaygınlaşmasında bunun yanında halkın boş zamanlarında spor programlarını izlemesinde son derece etkilidir (Eriş, 2014: 103-105).

Televizyonlarda sporun magazin yönü de çok boyutlu şekilde ele alınmaktadır. Nitekim bir dönem sporun magazin yönüne atıf yapan programlar izlenme rekorları kıran programlar olmuştur. Teknolojinin gelişmesi ile birlikte televizyon izleyicileri izleyenlerin tercihine bağlı hale gelmiştir. İzleyiciler istedikleri zaman istedikleri yayını izleyebilecek imkana sahip olmuşlardır. Bu durum spor yayıncılığını da etkilemiştir.

Dünyanın önde gelen spor kanalları yayın anında kamera açısını değiştirerek pozisyonun tekrar görüntülenme olanağını sağlamışlardır (Çaplı, 2002: 168).

Radyo yayıncılığının başlaması da spor haberciliği üzerinde etkili olmuştur. Radyoların en temel özelliği sesli iletişim aracı olmalarıdır. Radyolardan gelen sesler yalnızca dinleyiciye aittir ve araya kimse girememektedir. Televizyon yayıncılığına kıyasla radyo yayıncılığı daha ucuz bir yayıncılıktır. Fakat günümüzde herkesin mobil telefona sahip olmasıyla birlikte radyo yayıncılığı daha da ucuz hale gelmiştir. Televizyonlar spor müsabakalarını şekil şekilde aktarıırken; radyolar ise sesler aracılığıyla aktarmaktadır. Bu nedenle radyolarda kullanılan dil son derece önemlidir (Eriş, 2014: 105).

Spor müsabakalarının radyoda yayınlanmaya başlaması 1933'te İtalya ve Türkiye arasındaki güreş müsabakasının verilmesi ile başlamıştır. Radyodan ilk futbol maçının naklen yayınlanması ise 1934 yılında Fenerbahçe ile Avusturya arasında oynanan karşılaşma ile başlamıştır (Atalay, 1998: 120). Günümüzde ise spor müsabakalarının radyodan naklen aktarılmasıyla birlikte müsabaka sonlarında müsabakaya ilişkin haberlerin dinleyicilere aktarılması özelliğiyle birlikte spor radyo programcılığı devam etmektedir.

2.2.3 Spor Medyasının Toplumsal ve Kültürel Boyutları

Günümüzde spor medyası bazı kültürel ve toplumsal işlevleri üstlenmiş durumdadır. Bu nedenle spor medyasının hem kültürel hem de toplumsal boyutu bulunmakta ve bu boyutlardan ötürü spor, kültürel ve toplumsal bir olgu olarak değerlendirilmektedir. Medya eğlence işlevi ile bireylerin sorunlarından uzaklaşmasını ve sıkıntılarını arınmasını sağlamaktadır. Bu noktadan bakıldığında spor medyası toplumsal hayatın vazgeçilmez bir ögesi olmuş durumdadır.

Spor medyası izleme bireylerin boş zamanlarını değerlendirmek için yöneldikleri önemli bir etkinliktir (Kaya, 1996: 186).

Bu açıdan spor medyası toplumun eğlenme ihtiyacını karşılayan bir alan olarak değerlendirilmektedir (Arık, 2004: 13).

Kültürel boyut açısından ele alındığında spor medyası, öncelikle kültürü tanıtmaya ve yayma işlevini yerine getirmektedir. Dünya genelinde yapılan spor müsabakaları farklı kültürlerin birbirlerini tanımalarına imkan sağlamakta ve toplumun dünya görüşünde değişime neden olarak kültürler farklılıklarına karşı bir anlayış geliştirmektedir. Spor yayıncılığı izleyicilere yabancı kültürleri tanıtmakta bir taraftan bir toplumsal kültürü başka ülkelere açmaktadır. Diğer taraftan spor muhabirlerinin spor haberi sürecinden içerisinde bulunduğu toplumsal kültür kodlarını haber metinlerinde aktarmaktadırlar (Arsev, 1996: 116).

2.2.4 Spor Haberciliğinde Doğruluk ve Tarafsızlık

Spor medyası dünyanın her yerinde genel habercilik alanından birisi olarak kendisine özgü dinamikleri ile farklı bir yapıya sahip medyadır. Spor medyasına konu olan haberlerin konularının yaşamın gerçekliğinin dışında genellikle sağlık, eğlence ve rekreatif amaçlar ile gerçekleştirilen faaliyetler olması spor medyasının farklı bir konuma sahip olmasına neden olmaktadır. Diğer taraftan spor medyasının kendisine bu yapısı gazetelerin spor servisleri ile haber içerik üreticilerine yönelik tartışmaları artırmaktadır. Gazetelerin spor servisleri ile haber içerik üreticilerine yönelik yapılan yoğun eleştiriler ise genellikle tarafsızlık ihlali ve gerçekdışı haber konularındadır (Özsoy, 2012: 95-96).

Tarafsızlık tüm dünyada habercilik mesleğinin temel niteliği olarak kabul edilen bir olgudur (Cangöz, 2009: 336). Tarafsızlık ilkesi spor medyası açısından her anlamda uyulması gereken temel ilkelerden biridir. Fakat Türk gazetecilik pratikleri

açısından değerlendirildiğinde tarafsızlık ilkesinin ihlali konusunda habercilere yönelik ciddi suçlamalar bulunmaktadır (Özsoy, 2012: 97). Bunun yanında bazı spor kulüplerinin kendi televizyon yayınları da bulunmaktadır. Örneğin; GS TV, FB TV, BJK TV. Spor medyası açısından tarafsızlık yapılan haberlerde ve yorumlarda herhangi bir takımın aleyhine veya lehine tavır almamak dolayısıyla objektif davranmayı ifade etmektedir. Türk spor medyasında tarafsızlık unsurunun etik ilkeler açısından mesleki bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Diğer bir deyişle tarafsızlık ilkesine aykırı davranan medya kuruluşlarına herhangi bir yaptırım yapılmamaktadır (Özsoy, 2012: 97).

2.2.5 Yeni Medya Ortamındaki Haber Mecraları

Futbol kitlelerin ilgiyle takip ettiği ve sevdiği bir spor dalı olsa da futbolun geniş kitleler tarafından rağbet görmesi 1980’li yılların sonlarına denk gelmiştir. Bu yıllarda takip edilen ekonomik politikalar ile birlikte serbest piyasa ekonomisi halkın teknolojik ürünlere daha rahat ulaşmasına ve bu yeni durum reklamların kitleler üzerindeki etkisinin artmasına yol açmıştır. Yeni ekonomik anlayışta medya kitleler üzerindeki etkisini arttırarak tüketime yönelik bir kültürün oluşmasını sağlamıştır. Futbol da bundan nasibini almıştır. Böylece futbol haberleri yazılı basında daha fazla kendisine yer bulmaya başlamıştır. Öyle ki 1985 yılında yayın hayatına başlayan Sabah gazetesi diğer spor branşlarıyla kıyaslandığında futbol haberlerine daha fazla yer vermeye başlamıştır. Futbola yönelik artan ilgi yalnızca spor olaylarının ele alındığı spor gazetelerinin yayın hayatına başlamasına yol açmış ve 1989’da ilk spor gazetesi olan Fotospor yayın hayatına başlamıştır. Uluslararası alanda yaşanan futbol başarıları futbola yönelik ilgiyi daha da arttırmış ve futbol gazeteleri yavaş yavaş günlük hayattaki yerini almaya başlamıştır. Bu dönemde hem spor gazeteleri hem de futbol dergileri çıkarılmış ve özellikle Fenerbahçe, Galatasaray, Beşiktaş ve

Trabzonspor olarak sıralanan ve dört büyük olarak bilinen kulüplere hitap eden köşe yazıları artmıştır (Kuyucu, 2018: 537).

Yazılı spor basınında futbol takımlarının maçları, şampiyonluk mücadeleleri, futbolcu performansları, puan cetvelindeki son durumları, takımların oyun sistemleri, taktikleri, rakiplerin birbirleriyle olan güç dengeleri, yeni transferler, yedek futbolcuların durumu, sakatlıklar, takımların deplasman başarı düzeyleri, maçın sonucunu etkileyen hatalar, hareketler, maça damga vuran pozisyonlar, penaltılar, sarı ve kırmızı kartlar, hakem kararları, oyuncu değişiklikleri, türbinlerde yer alan seyirci sayıları, tezahüratlar, teknik direktör veya yönetici açıklamaları, futbolcu açıklamaları ile maç öncesi ve maç sonrası yayınlar geniş ölçüde yer bulmuştur (Büyükbaykal, 2004). Yazılı spor basınında fotoğraf ve başlık gibi Şekil öğeler daha sık kullanılırken magazin habercilik anlayışının yaygınlaşması yazılı futbol basınında Şekilliğin daha ön plana alınmasına yol açmıştır. Bunun yanında eski futbolcuların görüş ve düşünceleri ile kişisel mücadele ve rekabet alanı oluşturulmuştur. Galatasaray'ın 2000 yılında süper kupa ve UEFA kupasını kazanmasıyla birlikte futbol kadın, erkek, genç ve çocuk her kesim tarafından daha çok ilgi ile takip edilmeye başlanmıştır. Bu ilgi spor gazetelerinin sayısını arttırmıştır. Bunun yanında ülke yöneticilerinin tribünden tuttıkları takımın maçını izlemesi futbol haberlerine yönelik ilginin artmasına ciddi katkı sağlamıştır (Kahraman, 2003).

2.2.6 Yeni Medyada Spor Haberciliği

İnternetin bilgiye çabuk ve kolay erişme imkanı sağlaması her alanda olduğu gibi spor basını açısından da geçerlidir. Spor haberleri elektronik basında da öne çıkan haberlerdir. Bunun en temel nedenlerinden biri aslında bilgiye daha kolay ve hızlı şekilde ulaşılmasıdır. Spor haberciliğinin internet haberciliği açısından öne çıkan unsurlarını aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür (Eriş, 2014: 106):

1. ***Kulüplerin tanıtıldığı kurumsal web sayfaları:*** Kulüpler kurumsal web sayfalarıyla kendileri hakkındaki bilgileri taraftarlarına iletme imkanı elde etmektedirler. Günümüzde hemen hemen bütün spor kulüplerinin kendisine ait kurumsal web sayfası bulunmaktadır.
2. ***Kulüp ürünlerinin tanıtımının ve satışının yapılması:*** Kulüpler internet üzerinden etkinlik tanıtımı ve ürün satışı yapmaktadırlar. Örneğin Fenerium, GS Store ve Kartal Yuvası gibi mağazalarda giyim, ev yaşam ve aksesuar satışı yapılmaktadır.
3. ***Sporcuların kişisel web siteleri:*** Kulüplerin yanında sporcular da kişisel web sayfaları üzerinden kendileri hakkındaki bilgileri takipçilerine doğrudan aktarmaktadırlar.
4. ***Federasyonların kurumsal web sayfaları:*** Farklı spor dallarının organizasyonunu üstlenen federasyonlar da www.tff.org, www.tbf.org.tr ve www.tvf.org.tr gibi kurumsal web sayfaları üzerinden etkinlik ve bilgilendirmelerini yapmaktadırlar.
5. ***Bahis siteleri:*** Federasyonlar, spor kulüpleri ve sporcuların yanında www.iddaa.com ve www.bilyoner.com gibi bahis siteleri de internet üzerinden hizmet vermektedirler.

Toplum üzerinde önemli etkisi bulunan spor olayları hem geleneksel medya araçlarında hem de son dönemde etkisi gittikçe artan sosyal medya ortamlarında hızlı bir şekilde geniş kitlelere ulaştırılmaktadır. Bu noktada Twitter ve Facebook gibi popüler sosyal ağlar genel nitelikteki haberlerin kitlelere aktarılmasını sağlayabilmek için kullanılmakla birlikte spor haberleri açısından da büyük öneme sahiptir. Takipçiler sosyal paylaşım ağları sayesinde kulüp ve futbolcularla ilgili bilgilere hızlı şekilde ulaşabilmekte bunun yanında spor mensuplarıyla etkili ve hızlı şekilde

iletişime geçebilmektedirler. Ayrıca dünyada birçok ünlü futbolcu sosyal medya hesabı üzerinden sporseverlerle iletişime geçmektedir. Bu durum sosyal medyayı spor basını açısından gittikçe daha çekici hale getirmektedir (Özsoy, 2007: 249). Araştırma kapsamında incelenen Fotomaç ve Fanatik gazeteleri de hem Facebook hem Twitter hem de Instagram üzerinden takipçilerine spor içerikli paylaşımlar yapmaktadırlar.

İnternetin kullanıcılara sunduğu en temel olanaklardan birisi olan enformasyon dağılımı özellikle spor haberciliği konusunda faaliyet yürüten geleneksel spor haberciliğinin sanal ortamdaki muadillerine ve spor içeriği ile donatılmış diğer internet sitelerine önemli imkanlar sunmaktadır. Bu olanaklardan birisi spor içerikli yeni gelişmeleri hedef kitleye ulaştırmada güncelleme olanağıdır. Bunun yanında okurlara gazetelerin online arşivlerine ve bu arşivlerdeki haberlere daha kolay ve hızlı şekilde ulaşmasına imkan sağlamıştır (Kazaz, 2007: 225). Bu durum internette spor haberlerini konu alan haber sitelerinin sayısının sürekli olarak artmasına ve içeriklerin zenginleşmesine neden olmaktadır.

Çevrimiçi ortamda kullanılan haber başlıkları yazılı basındaki başlıklarla benzerlik taşımaktadır. Fakat geleneksel şekilde başlıktan sonra haber dizilimi yerine internet ortamında başlığa iliştilen bir bağlantıyla kullanıcıların yeni bir sayfaya geçişleri sağlamaktadır (Gürcan ve Tözelik, 2021). Diğer taraftan başta futbol olmak üzere farklı spor kulüpleri kendi internet sitelerini açarak taraftarlarına hitap etmektedir. Örneğin Türkiye’de üç büyükler olarak adlandırılan Fenerbahçe, Galatasaray ve Beşiktaş futbol kulüpleri kendi kurumsal web siteleri üzerinden taraftarlarına ulaşmaktadır. Bu web siteleri ile kulüpler kulübün kurumsal kimliği, hakkındaki bilgilendirmeleri, farklı branşları ile ilgili haberleri, kulübün markalarını ve taraftara sunulan ayrıcalıkları öğrenebilmektedirler. Ayrıca kurumsal web sayfası

üzerinden alışveriş yapabilmektedirler. Dolayısıyla internet spor kulüplerinin taraftar kitlesine sesini duyurabilmesinde etkili rol oynamaktadır (Kazaz, 2007: 227).

İnternet teknolojilerinin spor klüplerine sağladığı avantajlar sporun popüler kulüpler ve sporcular açısından ekonomik hedefleri gerçekleştirmek için bir aracı olarak kullanılmasını hızlandırmıştır. Çalışmanın sonraki başlığında yeni medya ve spor endüstrisi ayrıntılı şekilde açıklanmaktadır.

Spor günümüzde insan sağlığını koruyarak geliştiren özelliklerinden dolayı etkili bir hizmet aracı olarak değerlendirilmektedir. Bu özelliklerinden dolayı spor yeni medya araçlarıyla karlı bir tanıtım ve reklam aracına dönüşmüş durumdadır. Ayrıca spor geniş kitlelerin ilgisini çekecek eğlence ve gösteri etkinliği ile tüketim sektörüne evrilmiş ve yatırımcılar açısından ekonomik hareketliliğin yaşanabildiği elverişli bir alana dönüşmüştür (Batmaz vd., 2016: 527). Küreselleşme spor etkinliklerini basit bir etkinlik olmaktan çıkararak kapitalist sistemin egemen değerlerini spora entegre etmesine ve yatırımcılara kar getiren bir araca dönüşmesine neden olmuştur. (Dağlı vd., 2013: 92).

İletişim teknolojisindeki gelişmeler sporun küresel tahakkümünü desteklemiştir. Kapitalist sistem sporun toplumu etkileme boyutunu iyi şekilde analiz ederek sporun endüstriyel bir etkinliğe dönüşmesine yardımcı olmuştur. Bunu başarabilmek için popüler sporcuları ve kulüpleri ekonomik hedeflerini gerçekleştirmek için bir aracı olarak kullanmıştır. Bu bağlamda yeni iletişim olanakları yeni sportif amaçların üretilmesini ve sporun sportif etkinliklerin ötesinde kitleleri seyirlik tüketime yönlendirecek şekilde organize edilmesini sağlamıştır. Spor yıldızları reklamlarda boy gösteren idoller olarak medyada temsil edilmeye başlamıştır. Sportif etkinliklerin gerçekleştirildiği alanda yer alan ilanlar ve reklamlar ve etkinliği izleyen

kişiler için yapılan reklamlar kapitalist sistemin pazarlama çabasının ürünüdür (Mirioglu, 2007: 14).

Günümüzde futbol yalnızca basit bir spor dalı olmanın ötesinde toplumu peşinden sürükleyebilen etkisiyle birçok kişi açısından geçim kaynağı olmasının yanında önemli bir endüstri ve meslek dalıdır (Hacıyev, 2011: 9). Gelişen teknoloji ile birlikte yaygınlaşan yeni medya ortamları sayesinde futbol maçları artık sosyal medya uygulamaları aracılığıyla yayınlanmaktadır. Bunun yanında kulüpler oluşturdukları içerikleri yeni medya ortamlarında paylaşmaktadırlar. Bu durumun en güzel örneklerinden birisi ise İspanya'nın önemli futbol kulüplerinden birisi olan Real Madrid'in geliştirmiş olduğu projedir. Söz konusu projeye Real Madrid sosyal medya hesabını takip eden kişilere takımın antrenmanlarını izleme ve bu antrenmanlara katılma olanağı sunmaktadır. Ayrıca uygulama sayesinde kulüple ilgili yaşanan gelişmeler ünlü Hollywood yıldızlarının sesiyle takipçilere sunulmaktadır (Bingöl, 2018: 43).

Yapılan araştırmalarda sosyal medya uygulaması kullanıcılarının en fazla ilgi gösterdikleri spor türünün futbol olduğu görülmüştür. Nitekim 2014 yılında Brezilya'da yapılan Dünya Kupası turnuvasını 524.000'den fazla kullanıcı sosyal medya üzerinden izlemiştir. Ayrıca 1.500.000'a yakın ileti sosyal medya üzerinden paylaşılmıştır. Bu rakamlar sosyal medyanın sportif olayların takip edilmesinde önemli bir mecra olacağını ortaya koymaktadır (Mihalis, 2014: 169). Bu rakam 2018 Dünya Kupasında daha da artmıştır Twitter tarafından yapılan açıklamada 14 Haziran ile 15 Temmuz tarihleri arasında Rusya'da düzenlenen 2018 FIFA Dünya Kupası boyunca 115 milyar etkileşim gerçekleşmiştir. Turnuvada en fazla paylaşımın yapıldığı maç Fransa ve Hırvatistan arasında yapılan final karşılaşmasıdır. Turnuva boyunca hakkında en fazla tweet atılan takım ise Brezilya olmuştur

(www.fotomac.com.tr, 2018). Sosyal medya uygulamalarının artması ve bu uygulamaların kullanımının dünya genelinde kullanımının yaygınlaşmasıyla bu rakamın daha da artacağını öngörülmektedir.

Günümüzde ana akım medya ile sosyal medya iç içe geçmiş durumdadır. Buna göre artık sosyal medya üzerinden paylaşılan bir görüntü, metin veya ifade kolay şekilde geleneksel medyanın yayın akışına dahil olmaktadır. Diğer taraftan artık günümüzde geleneksel medya araçları sosyal medyanın gündemini takip ederek bu gündemi kendi yayınlarına taşımaktadır. Başka bir deyişle sosyal medya geleneksel medyanın gündemini belirleyen bir faktör olmuştur. Sosyal medya üzerinden paylaşım rekoru kıran mesajlar geleneksel medyaya geleneksel yayıncıların temel konularından birisi haline gelmiş durumdadır (Çakır, 2015: 171).

Sosyal medya izleyicilere ve okuyuculara kendi medyasını oluşturabilme avantajı sağlamaktadır. Böylece izleyiciler ve okuyucular kişisel web siteleri, mikro bloglar ve sosyal ağlar üzerinden istedikleri yayını yapabilmektedirler (Kurt, 2014: 824). Ayrıca geleneksel medyanın tahakkümünden kurtulmak isteyen kullanıcılar herhangi bir spor karşılaşmasını ilgilendiren konularla ilgili görüş ve düşüncelerini kişisel web sitesinden veya sosyal medya hesabı üzerinden paylaşabilmektedir. Bunun yanında çalışan spor muhabirlerinin sosyal medya hesapları üzerinden takipçilerine aktarmaktadır (Bingöl, 2018: 48). Örneğin TRT de spor muhabirliği yapan Yağız Sabuncuoğlu, Beyaz TV’de spor muhabirliği yapan Devrim Zengi ve Aspor kanalında spor yorumculuğu yapan Erman Toroğlu gibi spor muhabirleri ve yorumcular Twitter, Facebook ve Instagram gibi sosyal medya hesapları üzerinden maç öncesi, maç anı ve maç sonunda takip ettikleri kulüplerle ilgili istatistikleri ve bilgilendirmeleri ve transfer gelişmelerini takipçileriyle paylaşmaktadırlar.

2.3 Futbol Medyası

Futbol günümüzde kitleleri peşinden sürükleyebilen en temel spor alanlarından birisidir. Bu yönüyle futbol kültürel paylaşım aracı olmasının yanında iki ülkenin dostluğu veya husumeti üzerinde dahi etkili olabilecek işleve sahip bir spor dalıdır. Çünkü futbolun hem sosyal ve siyasal hem de ekonomik etkileri bulunmaktadır. Medya ile futbolun bir araya gelmesi bu etkinin dozunu arttırmaktadır. Futbol ve medya arasındaki ilişki toplumların iletişim bürokrasisine de yansımaktadır. Öyle ki gündem oluşturmak isteyen politikacılar medyadan ve futboldan faydalanarak ülke gündemini değiştirebilmekte ve ülke gündemini istediği yere kaydırabilmektedir (Kuyucu, 2018: 531-532). Futbol her dönemde toplumun ilgisini üzerine çekmeyi başaran bir spor dalıdır. Bu ilginin artması üzerinde medya araçlarının etkisi büyüktür. Medya yaptığı yayınlarla futbol sahasının izleyicilerin evin ortasına yerleşmesine katkı sağlamıştır. Özellikle 1990'lı yıllarla birlikte medya alanında yaşanan dönüşüm ve futbolun yükselişi medya ve futbol arasındaki ilişkiyi güçlendirmiştir (Talimciler, 2015).

Futbolun ve futbol endüstrisinin varoluşu ve başarısı üzerinde medyanın doğrudan etkisi bulunmaktadır. Medya etkisi olmaksızın futbolun ekonomik potansiyeli ve hareket alanı büyük oranda sınırlandırılmış olmaktadır. Günümüzde reklam verenlerin ve sponsorların futbola yoğun ilgisinin en temel nedeni futbolun medya aracılığıyla milyonlarca kişinin aynı anda izleyebileceği ve futbolda yer alan bütün aktörlerin yine medyada sürekli yer alabildiği bir alan olmasıdır. Bu durum medya ve futbolu arasındaki ilişkiyi vazgeçilmez bir kapitalist birliktelik haline getirmektedir. Bu birliktelik birbiriyle öylesine bütünleşmiştir ki modern dünyada medyasız bir futbol olgusunu imkansız hale getirmektedir (Kuyucu, 2018: 532).

Futbolun bu denli popüler hale gelmesinin arkasında medyanın ve özellikle televizyonun etkisi büyüktür (Öcal, 2002). Televizyon kitle iletişiminin artması ile birlikte günümüzde yaşamın vazgeçilmez unsurlarından birisi haline gelmiş durumdadır. Televizyon hayatta popüler olan ve yapılmak istenileni sunan, gösteren, taşıyan, yücelten, değerlendiren ve ona popüler bir kimlik kazandıran kitle iletişim aracıdır. Bu yönüyle televizyon günlük yaşam pratikleri ile varolan, popülerleşen ve endüstriyel yapısı olan bir işlev görmektedir. (Erdoğan ve Alemdar, 2005). Futbol ise televizyonla birlikte bir kitle kültürü haline gelmiş durumdadır. Öyle ki günümüzde televizyon futbolu olarak ifade edilen bir olgu ortaya çıkmıştır (Arık, 2004).

Televizyon futbolun dünyayı etkisi altına almasını sağlamıştır. Ancak futbol ve televizyon arasındaki bu sıkı ilişki kolay olmamıştır. Futbol yöneticileri televizyona statları seyircisiz bırakacağı gerekçesiyle başta karşı çıkmıştır. Bu nedenle ilk yayınlar milli takımların başarısını ortaya koyacak şekilde uluslararası maçları yayınlamakla başlamıştır. Örneğin Fransa'daki ilk futbol maçı yayını 1950 yılında Almanya ve Fransa arasındaki müsabakanın yayınlanması ile gerçekleştirilmiştir. O tarihe kadar Fransa'daki toplam televizyon sayısı 1500 olsa da maçın yayınlanmasından önce Fransa'da yalnızca bir günde 1000 adet televizyon satışı gerçekleşmiştir (Boniface, 2007). Bir spor dalının televizyonda yayınlanması için bazı niteliklere sahip olması gerekmektedir. Buna göre televizyonda yayınlanabilecek en uygun spor dalının basit kuralları olan, herkesin kolay şekilde anlayıp takip edebileceği ve herkesin izlemesine uygun saatte yayınlanacak bir spor olması gerekmektedir. Bu nitelikleri taşıyan en önemli spor dalı futboldur. Atletizm, voleybol, basketbol, tenis gibi spor dallarının heyecanı, basitliği ve coşkusu futboldaki kadar değildir. Bu durum futbolun kitlelerin ilgisini en çok çeken ve televizyon yayıncılığı açısından en fazla rating ve gelir elde etmiş şansı olan spor dalı olmasını sağlamaktadır (Ozankaya, 1980).

2.3.1 Futbol Medyası ve İçerik Sorunu

Futbol, medyada içerik çeşitliliği ile ilgili sorunların sıklıkla yaşandığı en önemli spor alanlarından biridir. Bu sorun önceleri TRT'nin tek kanallı yıllarda basında ve televizyonda farklı spor branşları arasında kurmaya çalışmış, dengenin 1980'li yıllarla birlikte bozulması ve futbolun diğer spor branşlarının önüne geçmesi ile ortaya çıkmıştır (Çevikel, 2013: 113). Futbol yıllardır sahip olduğu dinamizm ve rekabet ile cazibe merkezi haline gelmiştir. Bu durum medya araçlarının futbola yönelmesine ortam hazırlamıştır. 1980'li yıllarla birlikte futbolda endüstrileşmenin artması bu eğilimi hızlandırmıştır (Bora ve Uluğ, 2003: 213). Yapılan araştırmalarda da bu durum ortaya konulmaktadır. 1980 ve 2000 yılları arasında yayımlanmış olan günlük gazetelerin spor sayfaları incelendiğinde futbol haberlerini spor sayfalarının %80'ini işgal ettiği tespit edilmiştir (Uzun, 2001: 195).

Spor medyasında yer alan içeriklerin neredeyse tamamen futbol içeriklerine dönüştüğü günümüzde içerik çeşitliliği konusunda karşılaşılan diğer bir sorun ise spor medyasında Fenerbahçe, Galatasaray, Beşiktaş ve Trabzonspor'un ön plana çıkması ve bu kulüplere yönelik habercilik anlayışının hakim olmasıdır. Türkiye'nin en fazla taraftarı bulunan ve aralarında uzun yıllardır renkli bir rekabet olan Fenerbahçe, Galatasaray ve Beşiktaş kulüpleri yıllardır spor medyasında ayrıcalıklı kulüpler olarak görülmüştür. Üst üste lig şampiyonluğunu kazanarak popüler hale gelen Trabzonspor da Türkiye'de ciddi bir taraftar sayısına sahip olmasından dolayı dördüncü bir kulüp olarak spor medyasındaki ayrıcalıklı kulüpler arasında yerini almıştır. Bu kulüpler 1980'li yıllardan bu yana spor habercileri tarafından daha verimli haber üretebilecekleri bir alan olarak görülmüştür (Kıvanç, 2001: 154). Spor habercileri daha fazla izlenmek ve okunmak için bu kulüplerin haberlerine daha çok yer ayırmışlardır. Uzun (2001: 197) Futbol ile ilgili paylaşımlar detaylı bir analiz için Türk futbolu ve

Dünya futbolu olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Analiz sonucunda futbol paylaşımlarının %77,8'inin Türk futboluyla ilgili olduğu %22,2'sinin ise Dünya futbolu ile ilgili olduğu görülmektedir. Türk futbolunda üç büyükler olarak tabir edilen Beşiktaş, Fenerbahçe ve Galatasaray ile ilgili haber paylaşımları incelendiğinde Türk futboluyla ilgili paylaşımların %65,3'ünün üç büyükler ile ilgili olduğu görülmüştür (Kürkçü, 2016: 6).

Sporla ilgili içerik üretme ve paylaşma günümüzde artık sadece dört büyük kulübe odaklı bir yaklaşımın uygulayıcıları olan medya profesyonellerinin tekelinde değildir. Günümüzde spor meraklılarının, sporla ilgili görüş ve düşüncelerini aktarmaya istekli internet kullanıcılarının sayısının artması farklı görüş ve düşüncelerin de dile getirilmesini sağlamıştır (Çevikel, 2013: 114). Yapılan araştırmalarda blog yoluyla geleneksel medya araçlarına alternatif olarak görüş ve düşüncelerini internet üzerinden yayan blog sayfalarının %16'sının sporla ilgili olduğu ortaya konulmaktadır (Technorati, 2008).

2.4 Spor Medyasında Etik

Spor medyası etik ilkelerin sıklıkla ihlal edildiği alanlardan birisidir. Türkiye'de spor medyası etik bakış açısının dışında mesleki ilkelere aykırı davranışlarla sıradan bir gazetecilik alanına dönüşmüş durumdadır. Ancak güvenilir bir medyanın temeli etik ilkelere yönelik bağlılığına dayanmaktadır. Basın yalnızca okuyucunun kendisine güven hissettiği durumda işlevini yerine getirebilmektedir. Bu yönüyle spor medyasında yer alan unsurlar ise buradan bağımsız değildir (Uzun, 2004).

Spor medyasının kendisini has etik problemleri geleneksel basın genel etik problemlerinden bağımsız düşünülemez. Basının ifade özgürlüğü üzerindeki yasal kısıtlılıklar ve ticari çıkarlar dördüncü güç olarak gerçek fonksiyonunu yerine

getirmesini engellemektedir. Diğer taraftan spor basını açısından geçerli olacak etik kodlar geliştirilirken sadece muhabirler açısından değil haber içerik üretim sürecinin bütün aşamalarına dahil olan herkesi kapsayacak etik kodların geliştirilmesi gerekmektedir.

Spor medyasında bazı takımların taraftarları arasında yoğunlaştırılmış gerilim satış getirdiği için spor medyası yöneticileri bu gerilimi artıracak yayınlar yapmaktadırlar. Bu durum sonucunda çarpıcı sloganlar ve cinsel içerikli Şekiller üretilmekte gerilimi artıracak demeçler ve yazılar kaleme alınmaktadır. Buradaki temel hedefi bir taraftan toplumu habersiz bırakmamak bir taraftan da ilgiyi sürekli arttırarak gerilimin düşmesini engellemektedir (İlhan, 2009: 81). İçerik üreticileri bunu yaparken son dakika, flaş haber, beklenen olduğu gibi heyecan verici ve gerilim arttırıcı başlıklar kullanmakta veya kadın bedeninin nesneleştirildiği Şekiller kullanmaktadırlar.

Spor medyasında karşılaşılan bir başka etik ihlal ise bazı spor kulüplerinden haber yapma karşılığında seyahat avantajı ve hediye alınmasıdır. Belirli spor kulüplerinden alınan hediyeler veya seyahatler medya kuruluşlarının söz konusu kulüple ilgili olumlu haber yapması karşılığında olduğu için bir yönüyle olumlu haber satın almadır. Bu durum tarafsız olması gereken habercilerin tarafsızlığını olumsuz etkilemektedir (Demir, 2005: 77-89). Çünkü spor muhabiri bu şekilde yönlendirilmektedir. Spor basınında önemli bir etik soruna yol açan yönlendirme muhabirlerin haber kaynakları ile kurdukları yakın ilişkilerin sonucunda ortaya çıkmaktadır. Gazetecilerin temel görevlerini yerine getirirken tarafsız olmaları beklenmektedir. Fakat muhabirler daha fazla bilgi edebilmek amacıyla teknik adam, yönetici, sponsor ve sporcuyla yakın ilişki kurmaktadırlar. Bu durumda muhabirlerin yakın ilişki kurdukları kişiler hakkında eleştirel haberler yapmaları, o kişiler hakkında

araştırmacı gazetecilik yaparak tarafsız kalmaları daha zor hale gelmektedir. Muhabirlerin haber kaynaklarıyla kurdukları ilişkinin niteliği bunu engellemektedir (Uzun, 2004: 6).

Clickbait haberler olarak da ifade edilen tık tuzağı haberler okuyucuların ilgisini çekerek web sitesini ziyaret etmelerini ve site içerisinde daha fazla zaman geçirerek daha çok bağlantıya tıklamalarını amaçlayan ve böylece reklam gelirlerini arttırmayı hedefleyen bir yöntemdir (Akyüz, 2019: 157). Haber içerik üreticileri farklı yöntemler kullanarak bunu gerçekleştirmektedirler. Bu yöntemlerden birisi başlığın açıklayıcı olmamasıdır. Haber sitelerinin sıklıkla baş vurdukları yöntemlerden birisi olan bu yöntemde genellikle haber değeri olduğu izlenimi uyandıran ve merak, endişe, korku, heyecan ve yakınlık hissettiren bir dille oluşturulan kapan manşetler kullanılmaktadır (Koralp ve Deniz, 2019: 450). Tık tuzağı manşetlerde haberin unsurları bilinçli şekilde çarpıtılarak, başlıktan koparılarak bunun yerine heyecan verici, merak uyandırıcı ifadeler kullanılmaktadır.

Tık tuzağı içerikli haber yöntemlerinden bir diğeri ise Şekilin anlaşılabilir olmamasıdır. Bu yöntemde haber başlıklarına Şekil sunum desteği dahil edilerek okuyucuların haberin içeriğine dahil olmaları hedeflenmektedir. Haber başlığında kullanılan Şekiller bilinçli olarak deforme edilmektedir. Böylelikle okuyucuların merak duygusu kullanılarak haberin bağlantısına yönelmeleri sağlanmaktadır (Ormancı, 2019: 46-47). Diğer bir yöntem olan Şekilin içerikle uyumsuz olmasında ise haberin içeriği Şekilinden farklı yapıdadır. Bu yöntemde okuyucuların haberin içeriğine girdiklerinde başlıkta ve Şekilde yer alan bilgilere ulaşamamaktadır. Haberın Şekli haberin içeriğindeki konuların dışında başka bir konuya işaret etmektedir. Bu yöntemde konudan ve içerikten bağımsız daha çok ilgi çekecek Şekiller kullanılmakta ve okuyucuların haberin bağlantısına girmeleri sağlanmaktadır (Ormancı, 2019: 48).

Kullanılan görüntüler genellikle haber ile ilgisiz, bazen montajlanmış ya da mozaiklenmiş olmaktadır. Bunun yanında cinsellikle yoğrulmuş ve kadın bedeni teşhirinin ön plana çıkarıldığı Şekiller de kullanılmaktadır (Işık ve Koz, 2009: 168). Kullanılan bir başka yöntem ise başlığın içerikle uyumsuz olmasıdır. Bu yöntemde içerik üreticileri haberin içeriğinden farklı bir başlık kullanmaktadırlar. Ancak okuyucular haberin içeriğine girdiklerinde başlıkta ifade edildiği kadar önemli bir haberi olmadığını görmekteyiz. Bu yöntemde okuyucuların normal zamanda ilgi göstermeyecekleri bir konu abartılarak haberleştirilmektedir (Ormancı, 2019: 45). Tık tuzağı haber içeriği üretme açısından kullanılan bir başka yöntem ise tamamlanmayan başlık kullanılmasıdır. Bu yöntemde haber başlıkları yetersiz kelimelerle oluşturulmakta ve merak unsuru oluşturularak okuyucuların habere tıklamaları sağlanmaktadır. Bu yöntem ile kurulan başlıklarda ya cümlelerin sonuna üç nokta konulmakta ya da cümle yarıda kesilmektedir (Özyal, 2016: 289).

2.4.2 Spor Basınında Kadının Metalaştırılması

Futbol haberciliğinde de medyanın bir malzemesi olarak kullanılan kadın bedeni Şekilleri aynı zamanda haberlerin içeriğini de oluşturuyor. İçeriklerde metalaştırılan kadın bedeni Şekilleri içeriklerin daha fazla okunmaları için kullanılmaktadır. Günümüz haberciliğinde hem kadınları cinselliğe indirgeyen hem de haber içeriğini basitleştiren bu tutum haber gündemini oldukça anlam odağından saptırmaktadır.

Kadın imgelerinin genel olarak spor haberlerinde ve özellikle futbol haberlerinde bu denli yer alması futbol haberlerini bir o kadar magazinleştirmektedir. Futbol bir erkek sporu olmamakla birlikte kadınların izleyici olarak futbola ilgisi, daha azdır.. Kadın bedeni ve cinsel imge ve öğeler metalaştırılmadan kullanılırsa haber niteliği kuramaya devam edecektir. Etik ilkelere aykırı bu tutum hem medya ve

iletişim çalışmaları hem de toplumsal cinsiyet çalışmaları alanı tarafından uzunca bir suredir eleştirilmektedir.

Bölüm 3

LİTERATÜR İNCELEMESİ

3.1 Tık Tuzağı Haberleri Konu Eden İlgili Araştırmalar

Tık tuzağı içerikli haberler son dönemde araştırmacıların ilgi duydukları alanlardan birisidir. Bu araştırmalardan birisinde Ormancı (2019) okurların tık tuzağı haberlerine ilişkin tutumlarını ele almıştır. Araştırmada okuyucuların ticari kaygıyla üretilmiş ve yanıltıcı içerikli haberlere ilişkin tutumlarının ne şekilde olduğunu tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın sonunda katılımcıların tık tuzağı içerikli haberlerden memnun olmadıkları tespit edilmiştir.

Başka bir araştırmada ise Özyal (2016) tık tuzağı haberciliğinin dijital gazetelerde kullanımını incelemiştir. Araştırmada Türkiye’de faaliyet gösteren dijital gazetelerin haberleri içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmanın sonunda gazetelerin haber başlıklarını haberin önemli bilgilerinin arkasına sakladığı ve oluşturulan merak ögesi ile gazetelerin farklı formalarda yoğun şekilde tuzağı içerikli haberler yaptıkları görülmüştür.

Literatüre bakıldığında İnternet haberciliğinde clickbate tuzağında cinsellik olgusunu incelendiği bir araştırma görülmektedir. Araştırma, kitle iletişim ortamı olarak internetin habercilik profesyonellerini rating kaygısı ve daha fazla tıklanma kaygısıyla geleneksel habercilik anlayışı ve uygulamalarının dışında pratikler uygulamaya yönelttiğini ve gazetelerin cinselliği ve kadın teşhirini rating unsuru olarak ön planda tuttıklarını göstermiştir.(Işık ve Koz, 2009).

Tık tuzağı haberlerinin ele alındığı bir başka araştırmada ise Akyüz (2019) 31 Mart 2019 yerel seçimleri öncesinde haber merkezleri tarafından verilen son dakika haber bildirimlerini içerik analizine tabi tutmuştur. Bu bağlamda Türkiye’de çevrimiçi mağazalarda sıkça indirilen mobil haber uygulamalarının son dakika bildirimlerini nasıl seçtiği, tıklama tuzağı yöntemlerini burada nasıl kullandığı ve haber uygulamaları arasında herhangi bir farklılığın olup olmadığı incelenmiştir. Yapılan araştırmanın sonunda kullanıcıların büyük oranda önemli gelişmeleri takip etmek amacıyla kullandıkları mobil uygulamalarında siyasi kampanya demeçlerine yer verildiği ve mobil bildirimlerde önemli ölçüde tıklama tuzağı yöntemlerine başvurulduğu görülmüştür.

Başka bir araştırmada ise Çoban (2019) hakikat sonrası çağda dijital gazetecilik ve tık tuzağı haberlerini ele aldığı çalışmasında Türkiye’deki ana akım medya platformlarına bakıldığında kullanıcıların en fazla ziyaret ettiği Milliyet ve Hürriyet gazetelerine ait haber başlıklarını ve içerikleri, tık tuzağı uygulaması açısından, içerik analizi yöntemiyle incelemiştir. Bununla birlikte Milliyet ve Hürriyet’te yapılan tık tuzaklarının, haber başlıklarında ne sıklıkla kullanıldığı belirlenmiştir. Araştırmanın sonunda hakikat sonrası dönemde yalan haberin her alanda okuyucuların karşısına çıktığı özellikle de dijital dünyada baş aktör olduğu vurgulanmıştır. Yapılan içerik analizinin sonunda incelenen 2155 haberin 996’sının tık tuzağı içerdiği görülmüştür. Ayrıca Milliyet gazetesinin Hürriyet’e göre daha fazla tık tuzağına başvurduğu tespit edilmiştir.

Potthast ve arkadaşları (2018) tarafından yapılan çalışmada Twitter’da tık tuzağı paylaşımlar incelenmiştir. Araştırmada tık tuzağının e-postada görülen spam'den farklı olarak, hızla sosyal medyanın zararlılarından biri haline geldiği sosyal medyadaki neredeyse herkesin ve büyük yayıncının halihazırda az ya da çok okuyucu

kitesini artırmak için tık tuzağına başvurduğu ve tıklama tuzağının manipülasyon için etkili bir araç olduğu belirtilmektedir.

İnce (2018) tarafından yapılan çalışmada ise çevrimiçi habercilikte daha fazla tıklanma beklentisiyle yapılan tuzak başlıklar konusu ele alınmıştır. Araştırmada internet teknolojisinin yaşadığı hızlı gelişmelerin birçok alanı etkilediği gibi medya alanını da etkilediği ve medyada bir değişim ve dönüşümün gerçekleşmesini zorunlu kıldığı, medyanın en temel alanlarından birisi olan habercilik mesleğinin de internet teknolojisi ile birlikte farklı bir ortama taşındığı belirtilmektedir. Yüksek kazanç getiren bu yeni ortamın anahtarı ise daha fazla tercih edilmekten geçmektedir. Bu çaba ise habercilik yöntemleri açısından etik kural ihlalini ve tavizleri beraberinde getirmektedir. Bu doğrultuda araştırmada çevrimiçi haber sitelerinin haber sunumlarında yaptıkları tık tuzağı haberler incelenmiştir. Araştırmaya Alexa web trafikleri ölçümüne göre Türkiye’de en fazla takip edilen beşinci çevrimiçi haber sitesi ve birinci internet haber sitesi olan sabah.com.tr ile Türkiye’nin en fazla takip edilen altıncı çevrimiçi internet sitesi ve 2. çevrimiçi haber sitesi olan haber7.com siteleri dahil edilmiştir. Söz konusu haber sitelerinin iki haftalık süre boyunca yaptıkları paylaşımlar takip edilmiş ve haber sitelerinin manşetlerinde yer verdikleri tık tuzaga haberlerinin başlık ve içerik uyumu analiz edilmiştir. Araştırmanın sonunda çevrimiçi haber sitelerinin kitleleri ve okuyucuları bilgilendirmek yerine insanların duygularına hitap ettikleri ve bu anlayışa odaklanan içerikler oluşturdukları görülmüştür. Haber sitelerinin toplumsal eğilimleri ve bireysel eğilimleri tespit ederek içerik şekillendirmesi yaptıkları ve bu doğrultuda hazırladıkları içeriklere daha hızlı ve daha kolay tıklanma sayısına ulaşacak başlıklar kullandıkları görülmüştür.

Vural (2019) doktora tezinde çevrimiçi gazetelerin ziyaret süresini ve ziyaretçi trafiğini arttırabilmek için başvurdukları uygulamalara ilişkin kullanım yöntemlerini

ortaya koyduğu araştırmasında gazetelerin bu yöntemlere başvurarak oluşturdukları içeriklere ne sıklıkla yer verdiği ve başvurdukları yöntemin gazeteler arasında farklılık gösterip göstermediğini incelemiştir. Türkiye’de faaliyet gösteren çevrimiçi gazetelerin oluşturdukları enformasyon içerikleri araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Örnekleme ise Türkiye’de ziyaretçi sayısı fazla olan üç gazetenin ana sayfasında yayınladığı toplam 6074 haber içeriğinden oluşmaktadır. Türkiye’de okuyucu sayısı en fazla olan gazeteler belirlenirken farklı ölçüm merkezlerinin verilerinden yararlanılmıştır. Böylece Hürriyet, Sabah ve Sözcü gazeteleri araştırmaya dahil edilmiştir. Günlük paylaşılan haber sayısının analiz edilecek haber sayısından fazla olması nedeniyle veriler gün içinde Dünyada ve Türkiye’de internet kullanımının en üst noktaya ulaştığı ve gündemdeki gelişmelerin takipçiler tarafından en yoğun şekilde takip edildiği 13:00 ile 15:00 saatleri arasındaki paylaşımlardan elde edilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. Araştırmanın sonunda gazetelerin ziyaretçi trafiğini arttırmak ve ziyaret süresini arttırmak amacıyla tık tuzağı haberlere baş vurdukları görölmüştür. Diğer taraftan Sabah ve Hürriyet gazetelerinin günlük yayınladıkları haber sayısının birbirlerine yakın olduğu ancak Sözcü gazetesinin haber sayısının diğerlerinden daha az olduğu görölmüştür. Hürriyet gazetesinin genellikle arama motoruna yönelik haberler yayınladığı ilan ve reklam içerikli haberlere ise daha az yer verdiği görölmüştür. Hürriyet gazetesinin ana sayfasında enformasyon içerikli haberlere diğerlerinden daha fazla yer verdiği görölmüştür. Sabah gazetesinin ise tık tuzağı içerikli haberlere en fazla yer veren gazete olduğu görölmüştür. Diğer taraftan Sözcü gazetesinin ise içerik yoğunluğu açaşından ana sayfasında genellikle enformasyon içerikli haberlere yer verdiği görölmüştür.

Sevinç (2019) tarafından yapılan araştırmada ise haber sitelerinin baş vurdukları tık tuzağı içerikli haberleri tespit eden bir internet servisi modeli ortaya konulmaktadır. Araştırmada evrimii haber sitelerinin daha fazla okuyucu dikkatini çekebilmek için haber içeriklerini doğru Şekilde yansıtmayan başlıklar kullandıkları, makine öğrenmesi tekniğiyle haber makinalarının bir haberi tık tuzağı içerikli bir haber olup olmadığını sınıflandırabileceği bir model önerilmektedir. Bu modelde makine öğrenmesi yönteminin öğrenilebilmesi için öncelikle araştırmaya uygun bir veri seti geliştirilmiştir. İnternetteki veri setlerinin birçoğu yalnızca haber başlıklarını kapsamaktadır. Bu nedenle internette yer alan veri setlerinin kullanılması araştırmanın sağlıklı sonuç verebilmesi için yeterli değildir. clickbaitchallenge.org sitesi üzerinden elde edilen veri seti ise haberlerin içeriklerini ve başlıklarını vermektedir. Bu veri seti geliştirilecek modelin eğitimi için yeterli grlmüştür. Söz konusu veri setinde 19.538 haber yer almaktadır. Araştırmanın sonunda veri setinde yer alan verilerden hareketle makine öğrenmesi yöntemi sonucunda oluşturulan model ile istemcinin yaptığı internet sorgulamasında tık tuza içerikli haberlerin yüksek başarı düzeyi ile tespit edilebileceği belirtilmektedir.

Muhger ve arkadaşları (2020) ise tıklama tuzağı başlıklarının kutuplaşma, güven ve öğrenme üzerindeki incelemişlerdir. Araştırmanın sonunda insanları tıklamaya ikna etmek için tasarlanan "tıklama tuzağı" başlıklarının, hem meşru hem de yasal olmayan haber kaynakları tarafından sıklıkla kullanıldığı belirtilmektedir. Ayrıca yaşlıların ve demokrat olmayanların daha yüksek bir "tıklama tuzağı tercihinine" sahip oldukları, tıklama tuzağı başlıklarını okumak, duygusal kutuplaşmayı, bilgi tutmayı veya medyaya güveni artırmadığı grlmüştür.

elik (2020) ise araştırmasında dünyada yaşanan doğal afet, savaş, salgın ve ekonomik kriz gibi kitlesel olgu ve olayların toplumsal hareketliliği arttırdığını ve

dünya gündemini belirlediğini vurgulayarak endişe, korku ve para gibi farklı etkileri beraberinde getiren küresel salgın döneminin tık tuzağı haberleri nasıl etkilediğini incelemiştir. Araştırmanın sonunda dijital kanallara olan ihtiyacın salgın döneminde daha çok arttığı ve bununla ilişkili olarak haber içerik üreticilerinin salgını konu alan haberlerde tuzaklarına yer verdikleri görülmüştür.

3.1.1 Basın Yayın Kuruluşları Clickbait Raporu

Tık tuzağı kapsamında Dünyada ve Türkiye’de ilk defa hazırlanan rapor “Basın Yayın Kuruluşları Clickbait Raporu” (2017) dur. Söz konusu rapor yayıncı kuruluşlarının veya tık tuzağı içerikli haber içerik üreticilerinin haber paylaşarak veya haber yaparak kısa sürede etkileşim almak için başvurdukları etik olmayan yöntemlerini göz önüne sermektedir. Raporun hazırlanmasının temel amacı tık tuzağının yaygınlaşmasını önleyebilmek ve kamuoyunun yanlış şekilde bilgilendirilmesini engelleyerek kaliteli haberciliğin gelişmesine katkı sağlamak ve bu alanda farkındalık oluşturmaktır. Tık tuzağı haber başlıklarının veya Şekillerinin olduğu için bu yöntemle başvuran haber sitelerinin sosyal medya hesaplarında veya kendi sitelerindeki paylaşımlarında görülmektedir. Fakat raporun kapsamı öncelikle haber sitelerinin Twitter hesaplarından gerçekleştirilen paylaşımları kapsamaktadır. Raporda incelenen haber siteleri sosyal medya takipçi sayısına, gazete tirajına ve gazetenin sahip olduğu okuyucu kitlesine göre tespit edilmiştir. Her bir gazetenin veya yayıncı kuruluşun aynı zaman dilimi içerisindeki belirli sayılarda haberleri incelemiş ve elde edilen sonuçlar objektif bir bakış açısıyla değerlendirilmiştir. Dolayısıyla raporda 23 farklı basın yayın kuruluşunun Twitter üzerinden 30 Kasım 2017 tarihi itibari ile yaptığı ilk 50 haberi incelenmiştir. Sadece video içerikli haberler ve içinde haberle ilgili ibare bulunmayan içerikler dikkate alınmamıştır. Köşe yazarlarının Şekil ve başlık kullanarak yaptıkları yazılar araştırmanın dışında tutulmuştur. Aynı haberleri

farklı şekillerde sunan paylaşımlardan yalnızca biri dikkate alınmıştır. Ayrıca tarafsızlığı zedelememek için yorum yapmaktan kaçınılmıştır. Tüm bu değerlendirmeler neticesinde 5 farklı tıklama tuzağı haber kategorisi tespit edilmiştir.

Bunlar:

- 1 Başlığın açıklayıcı olmaması,
- 2 Şekilin anlaşılabilir olmaması,
- 3 Şekilin içerikle uyumsuz olması,
- 4 Başlığın içerikle uyumsuz olması,
- 5 Tamamlanmayan başlık kullanılması.

Araştırmanın sonunda belirlenen kategorilere göre tıklama tuzağı içerikli haber paylaşımları bir puanlama sistemi ile puanlanmıştır. Puanlama yapılırken her bir haberin tıklama tuzağı içerikli paylaşım olduğunu anlayabilmek için tüm kriterlerden puan almasına bakılmamıştır. Sadece bir kriterden puan alması yeterli görülmüştür. Yapılan puanlamanın sonucunda Yeni Şafak, TRT Haber, BBC Türkçe, CNNTURK ve Star gazetelerinin Türkiye’de en fazla tıklama tuzağı Öp içerikli haberlere başvuran haber siteleri olduğu tespit edilmiştir.

3.1.2 Okuyucu Alımlamaları

Özdemir (2018) yaptığı araştırmasında tıklama tuzağı içerikli haber sunumlarını kullanımlar ve doyumlar yaklaşımı çerçevesinde ele almıştır. Bu doğrultuda Kuzey Kıbrıs’ta yüksek öğrenim gören üniversite öğrencilerinin tıklama tuzağına ilişkin tutum ve eğilimlerini incelemiştir. Araştırmanın verileri okuyucuların tutum ve eğilimlerini tespit etmek amacıyla anket yöntemi ile elde edilmiştir. Araştırmanın örneklemini ise Doğu Akdeniz Üniversitesi’nde eğitimine devame eden ve medya okuryazarlığı alanında belirli bir eğitim almış öğrencilerden oluşturmuştur. Bu bağlamda 434 kişiye ulaşılmıştır. Elde edilen veriler çapraz tablo yöntemi ve betimsel

istatistik analizi yöntemi ile incelenmiştir. Araştırmanın sonunda öğrencilerin tık tuzağı içerikli haberlerle en fazla sosyal medya ve internet haber siteleri üzerinden karşılaştıkları, genellikle bilginin gizlendiği, kalıp ifadeler içeren, sansasyonel ve Şekilin ön plana alındığı haber biçimleri ile karşılaştıkları, öğrencilerin tık tuzağı içerikli haber karşısında kendilerini kandırılmış ve aldatılmış hissettikleri ve bu durumun haber sitesine karşı ciddi bir güven kaybına neden olduğunu belirttikleri görülmüştür. Araştırmada ayrıca öğrencilerin %77,8'inin tık tuzağı içerikli haberleri problemleri bir yöntem olarak algıladıkları, katılımcıların %38,8'inin bilgiye ulaşabilmek için haberin içeriğine tıklamaya devam ettiği, sayfayı terk eden katılımcı sayısının ise yok denecek kadar az olduğu görülmüştür. Bu bulgulardan hareketle araştırmada tık tuzağı haber içerikleri konusunda şikayetlerin arttığı ve bu konuda farkındalık oluşturulması gerektiği ayrıca haber içerik üreticilerine yeni ufukların açılması gerektiği önerilmiştir.

Kalender (2019) okuyucuların tık tuzağı içerikli haberlere ilişkin tepkilerini incelediği araştırmasına Türkiye'de tık tuzağı içerikli haberlere karşı oluşturulan en büyük platformlardan biri olan Limon haber isimli Twitter hesabını dahil etmiştir. Araştırmada limon haberin 01 Ağustos 2019 ile 15 Ağustos 2019 tarihleri arasındaki 15 günlük sürede yaptığı paylaşımlar içerik analizi yöntemiyle incelenmiş ve okuyucuların tık tuzağı içerikli haberlere ilişkin tepkileri değerlendirilmiştir. Araştırmanın sonunda okuyucular tık tuzağı içerikli haberlere ilişkin haber sitesini takipten çıkma ve habere yorum yapma gibi yüzeysel tepkiler göstermekle yetinmedikleri bu tür haberlere karşı kolektif tepki geliştirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Biyani ve arkadaşları (2016) ise araştırmalarında tık tuzağı haberlerin kullanıcı deneyimi ile ilişkilendirildiğinde ters yönlü bir etkiye sahip olduğu buna göre

kullanıcıların ilgi duydukları içeriğe tıkladıklarında başlangıçta vaadedilen içerik ile gerçek içerik arasındaki farkı gördüğü ve bu durumun siteyi terk etme oranını arttırdığı ve kullanıcı memnuniyetini düşürdüğü belirtilmektedir.

Vural & Sütçü (2019) çevrimiçi gazetecilikte ziyaret trafiğini ve ziyaret sayısını arttırmak için başvurulan yöntemleri incelemeyi amaçladıkları araştırmalarında çevrimiçi gazeteciliğin sağladığı olanaklar ve getirdiği yeniliklerin genel anlamıyla olumlu bir şekilde değerlendirilse de bilgi kirliliğine, tık tuzağı haberciliği, spam içerikli haberlere, reklamın haberleştirilmesine ve haberin reklamlanmasına yol açtığı ve bu nedenle yoğun olumsuz eleştirilere maruz kaldığı vurgulanmaktadır. Araştırmada çevrimiçi gazetecilik uygulamalarında içerik üreticilerinin genellikle ziyaretçi süresini ve ziyaretçi trafiğini arttırmayı amaçlayan yöntemler kullandıkları ve bu yöntemler içerisinde en çok tık tuza habercilik, arama motoru haberciliği, matruşka haber, spam habercilik, video ve galeri habercilik gibi yöntemlere başvurdukları görülmüştür.

3.1.3 Etik Açısından Tık Haberleri

Çavuş ve Dede (2021) ise araştırmalarında çevrimiçi habercilikte önemli bir etik problem olarak görülen tık odaklı haberciliği Türk medyası örneğinde incelenmiş ve Türk medyasında tık odaklı habercilik kullanma yöntemi ve yoğunluklarını incelemiştir. Araştırmada Türkiye'nin ziyaretçi sayısı en yüksek beş haber sitesinin resmi Twitter hesabından 1 - 10 Haziran 2020 arasındaki tarihlerde yaptığı paylaşımlar içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Araştırmanın sonunda haber sitelerinin yaptıkları her üç paylaşımından birinin tık odaklı haber kategorisinde olduğu görülmüştür. En sık başvurulan yöntemlerin ise merak uyandıracak içerikli haber üretme, sonunu meçhul bırakma, tahrik etme, abartma, yazıyı biçimlendirme, ters köşe yapma, canlandırma gibi yöntemler olduğu ve haber sitelerinin daha fazla ziyaretçi

almak amacıyla bilinçli olarak düşük kalitede ve aldatıcı haber içerikleri üretmekten çekinmedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

İnce (2018) çevrimiçi habercilikte fazla tıklama alma beklentisi ile tuzak başlıklar konusunu ele aldığı çalışmasında internet teknolojisinin gelişmesi ile birlikte medya alanının bir değişim ve dönüşüm geçirdiği ve bu durumun medyanın en temel alanlarından biri olan haberciliğin internet ortamına taşınmasına imkan sağladığı ve bu ortamın habercilik pratikleri açısından etik ihlalleri beraberinde getirdiği belirtilmektedir. Araştırmada içerik üreticilerinin daha fazla tıklama alma kaygısıyla oluşturdukları haberlerde iddialı başlıklar kullanarak okuyucu da merak duygusu uyandırdığı ve bu durum haber değeri tartışılan konuların habermiş gibi sunulmasına ve okuyucularda beklenti oluşturulmasına yol açtığı dolayısıyla haber başlığı ile içerik arasında uyumsuzluk ve yanıltıcı bir ilişki olduğu vurgulanmaktadır. Araştırmanın sonunda bu durumun haber içeriklerini yozlaştırdığı ve tık tuzağı haberlerin bu yozlaşmaya öncülük ettiği belirtilmektedir.

Özel ve Deniz (2019) ise tık tuzağı ile etik arasında sıkışan gazetecilik ile internet gazeteciliğinin yol açtığı etik sorunları incelediği araştırmalarında 15-20 Ocak 2018 tarihleri arasında Sabah, Milliyet ve Hürriyet'te görev yapan internet editörleri ile yüz yüze görüşme gerçekleştirmişlerdir. Elde edilen veriler içerik analizi ile incelenmiştir. Araştırmanın sonunda dijitalleşmenin haber içeriği üretim sürecini olumlu ve olumsuz etkilediği görülmüştür. Ayrıca gazetecilerin geleneksel basında daha önce karşılaşmadıkları etik sorunlarla karşılaştıkları tık tuzağı gazetecilik pratiğinin yaygınlaştığı habere erişimin de haber kaynağına erişimin değişmesiyle birlikte gerçek dışı ve hatalı haber sayısının hızla arttığı görülmüştür.

Blom ve Hansen (2015) çevrimiçi haber başlıklarında tıklama tuzak içerikli haberleri inceledikleri çalışmalarında Danimarka'da yayın hayatını sürdüren haber

sitesinin 100.000 haber başlığını incelemişlerdir. Araştırmanın sonunda içerik üreticilerinin çevrimiçi haber başlıklarında tık tuzağı haber sunumlarına başvurularının nedeni olarak reklamlardan daha çok pay almak olduğu belirtilmektedir.

Gönenç ve Kılınç (2020) tarafından yapılan araştırmada çevrimiçi gazetecilikte yaşanan etik problemler ele alınmıştır. Literatür taraması yöntemi ile gerçekleştirilen araştırmada veriler gazetecilik, basın tarihi, iletişim teknolojileri ve etik gibi konularda yazılmış dergi, kitap, makale ve araştırma kuruluşları tarafından hazırlanan raporlardan elde edilmiştir. Bunun yanında araştırmada kendi alanında uzman olan akademisyenler ve gazetecilik sektörünün deneyimli çalışanlarıyla derinlemesine görüşme yapılmıştır. Araştırmada etik kuralların gazetecilerin kamu faydasını gözeterek görev ve sorumluluklarını yerine getirmeleri bakımından oldukça önemli olduğu, etik kuralların bir yandan gazetecilerin görevlerini daha etkili ve doğru şekilde yapmalarını sağladığı diğer yandan da bu mesleğin halk tarafından saygın bir meslek olarak görülmesinde önemli rol oynadığı belirtilmektedir. Ayrıca diğer meslek gruplarına kıyasla gazetecilikte daha fazla etik sorunlar görüldüğü vurgulanmaktadır. Özellikle çevrimiçi haber sitelerinin ziyaretçi sayısını arttırmak ve ziyaretçilerin sayfada daha fazla kalmalarını sağlayabilmek için etik olmayan teknikler kullandıkları bu teknikler içerisinde en sık başvurdukları yöntemin ise tık tuzağı habercilik olduğu belirtilmektedir. Çevrimiçi haber sitelerinin genellikle gerçeği eğip bükerek gerçek, haber, bilgi ve içerik konusundaki çarpıtmalar ile haberin başlığını, spotun ve içeriğini anlaşılmasız kıldıkları vurgulanmaktadır.

Başka bir araştırmada ise Kazaz ve arkadaşları (2021) pandemi döneminde çevrimiçi haber sitelerinin haber içeriklerinin çerçeveleme analizini yapmışlardır. Araştırmada bütün dünyayı etkileyen pandemi sürecinin sağlık haberciliğinin ne denli

önemli olduğu, diğer ülkelerde olduğu gibi bu süreçte Türkiye'nin gündeminin genellikle aşı haberleriyle dolduğu bu nedenle pandemi döneminde sunulan haberlerin bilgi kirliliği oluşturmayacak şekilde sunulması gerektiği belirtilmektedir. Bu doğrultuda araştırmada hem yerel hem uluslararası basında aşı haberlerinin topluma nasıl sunulduğu ortaya konulmuştur. Araştırmaya Independent, Sputnik, BBC, Sabah, Hürriyet, Sözcü, Habertürk, Dokuz8 Haber, T24 ve DW haber sitelerinde yer alan aşı haberleri dahil edilmiştir. Söz konusu haber sitelerinin Türkiye'de koronavirüsle ilgili aşı çalışmalarına başladığı 16.09.2020 tarihinden 16.10.2020 tarihine kadarki aşı haberleri araştırmaya dahil edilmiştir. Bu doğrultuda Türkiye'nin koronavirüse karşı geliştirdiği aşılardan konu edildiği 199 haber belirlenmiştir. Araştırma sonucunda aşı haberlerinin en çok Sabah gazetesinde, uluslararası medyada yer alan aşı haberlerinde daha çok politikacılar haber kaynağı olarak yer aldığı görülmüştür. Araştırmada ayrıca haber başlıklarındaki aktarma yüklemeleri incelendiğinde aşılama süreci ile ilgili olumlu gelişmeler ve beklentilerin umut verici şekilde aktarıldığı ikinci sırada ise merak uyandıran eksilteli ifadelerin yer aldığı tık tuzağı haber içeriklerinin kullanıldığı görülmüştür. Bu sonucun toplum sağlığını ilgilendiren ciddi meselelerin dahi haber medyası açısından pazarlanan bir ürün olarak algılandığını ortaya koymaktadır.

3.1.4 Medya Etik Kurulu Raporu

KKTC Medya Etik Kurulu 13 Ocak 2014 tarihinde İnternet Gazeteciliği Deklarasyonu'nu hazırlamış ve faal halde bulunan internet haber sitelerinin yöneticilerinin büyük bir çoğunluğu tarafından imzalanmıştır. Medya Etik Kurulu internet sitesinde yer alan bildiri yer almaktadır. Deklarasyonun 9. Maddesi tık tuzağı haber içerikleriyle ilgili olup şu şekildedir: Sırf haberin tıklanması için, içeriği yansıtmayan, çarpıtılmış, sansasyonel haber başlıkları kullanmak doğru değildir.

İNTERNET GAZETECİLİĞİ DEKLARASYONU

1.Gazetecilik meslek ilkeleri, internet haber siteleri için de geçerlidir. Künyede, “bu haber sitesi, gazetecilik meslek ilkelerine uygun davranır” şeklinde bir ifadeye yer verilir.

2.Haber siteleri, künye ve iletişim bilgilerini yayımlamakla yükümlüdür. Künyede, haber sitesinin sorumlu müdürünün kim olduğu açıkça belirtilir.

3.Başka bir medya kuruluşundan alınarak yayımlanan haberlerde kaynağın belirtilmesi ve medya kuruluşunun kendi imkânlarıyla ürettiği özel haberlerin tamamının kullanılmayıp haberi üreten medya kuruluşuna link verilmesi esastır.

4.Bir gazetede ya da internet haber sitesinde yayımlanan köşe yazısı ancak yazarın ve yayımcının izniyle haber sitesine konulabilir.

5.İnternet haber sitelerinin sorumluları, gazetecilik kaygısıyla hareket ederler.

6.İnternet haber siteleri, haberlerin ve yazıların okunma sayılarını verirken dürüstlükten ödün vermezler.

7.İnternet haber siteleri, insan haklarına, evrensel değerlere uygun yayın yaparlar; nefret söyleminden uzak dururlar.

8.İnternet haber sitelerinde insan bedeninin metalaştırılmasına hizmet edecek ve toplumsal cinsiyet eşitliğine aykırı şekilde yayın yapılmaz.

9.Sırf haberin tıklanması için, içeriği yansıtmayan, çarpıtılmış, sansasyonel haber başlıkları kullanmak doğru değildir.

10.Haber ve köşe yazılarının altına yazılan okur yorumlarında gerçek isimlerin kullanılması esastır. Haber sitesi, takma isimlerin kullanılmasına izin verse bile, yorumları yayımlanmadan önce küfür ve hakaret içermemesi için denetlemesi gerekir. Haber sitesi, okur yorumları dahil, yayımladığı her içeriğin sorumluluğunu alır.

Şekil 2: Medya Etik Kurulu İnternet Gazeteciliği Deklarasyonu

Her ne kadar bu bildiriye internet haber sitelerinin büyük çoğunluğunun yöneticileri kabul etse de, çoğu zaman bu bildiriye fazla tıklanma alabilmek için ihlal etmektedirler. İnternet haberciliğindeki çoğu haber sitesi, reklam gelirleriyle ekonomik kazanç elde etmektedir. Herhangi bir cezai yaptırım olmadığı için, haber

siteleri yeri geldiğinde ekonomik kazançlarını ön planda tutmakta ve bildiriye uymamaktadırlar.

3.2 Sporda Tık Haberciliği

Habercilikte tık tuzağının karşımıza en fazla çıktığı alan şüphesiz ki spor alanıdır. Haber bültenlerine bakıldığı zaman ekonomi haberleri, politika haberleri ve sanat haberlerine göre spor haberlerinde tık tuzağı çok fazla göze çarpmaktadır.

3.3 Medya Sahipliği

Medya sahipliği kitle iletişim araçlarıyla ile haberlerin toplum tarafından nasıl eleştirileceğini etkisi üzerine kamuoyunda büyük rol oynar. Medya sektörünü elinde bulunduranlar, medyanın ekonomik gücünün yanı sıra siyasal anlamda da gücü elinde bulundururlar.

Fanatik ve Fotomaç Türkiye'nin en popüler spor gazeteleridir. Medyajans.com'un haberine göre 2020 yılı baz alındığında Fanatik'in ortalama haftalık 50.000 - 55.000 tirajı, Fotomaç'ın ise ortalama haftalık 40.000 – 45.000 tirajı vardır. Ayrıca telekomculardernegi.org.tr haberine göre fanatik.com.tr'nin aylık tıklanma sayısı 16 milyon ile spor gazeteleri arasındaki en fazla tıklanma alan spor haber sitesidir. Aynı habere göre fotomac.com.tr'nin 342.000 facebook takipçisi ile facebook'taki en fazla takipçiye sahip spor haber sayfasıdır.

Fotomaç'ın da sahibi olduğu Turkuvaz Medya Grubu aynı zamanda Sabah, Takvim gazetelerinin yanı sıra ATV'nin de sahibidir. Hükümete yakınlığıyla bilinen Turkuaz Medya Grubu Sabah, Takvim ve ATV'deki kadar belirgin olmasa da Fotomaç'ta da muhalif bir tutum sahiplenmemektedir. Hükümetin spora alanında yapmış olduğu yatırımlar, gazetenin sayfalarında belirgin bir biçimde gözükmektedir.

Şekil 3: Trabzonspor'un Yeni Stadının Açılma Haberi

2024 Avrupa Şampiyonasının ev sahibi olacak ülkenin oylama ile belirleneceği gün Fotomaç Gazetesi, Türkiye'nin adaylık yarışındaki haberini Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın fotoğrafını koyarak okurlarına servis etmiştir.

Şekil 4: Euro 2024'ün Ev Sahibinin Belirlenme Haberi

Ayrıca Turkuaz Medya Grubu'nun bağlı olduğu Çalık Holding'in yönetim kurulu başkanı Ahmet Çalık'ın Türkiye Futbol Süper Lig'inde mücadele eden Kasımpaşa Spor Klubü'nün de sahibi olduğu belirtilmelidir.

Fanatik gazetesinin medya sahipliğine baktığında ise, gazetenin bağlı olduğu şirket Demirören Holding'tir. Türk futbolunun da yakından tanıdığı daha önce Beşiktaş Jimnastik Klubü Başkanlığı ve Türkiye Futbol Federasyonu Başkanlığı yapmış Yıldırım Demirören'dir. Demirören Holdinge bağlı diğer medya kuruluşları

başlıca Hürriyet Gazetesi, Milliyet Gazetesi, Posta Gazetesi, CNN Türk ve Kanal D'dir. Ayrıca hükümete yakınlığı ile bilinen Yıldırım Demirören, son dönemlerde Türkiye'deki tek yasal şans oyunları olan İddaa ve Milli Piyango gruplarını satın almıştır.

Fanatik ve Fotomaç kendilerinin ait oldukları diğer basın kuruluşlarıyla veri tabanlarını paylaşmaktadırlar. Böylelikle spor gazeteciliği rekabetinde diğer kurumların önüne geçmektedirler. Türkiye'de sırasıyla Fotospor, Fotogol ve AMK spor gazetelerinin kapanmasıyla beraber spor gazeteciliğindeki rekabet Fanatik ve Fotomaç ile sınırlı kalmıştır.

Bölüm 4

METODOLOJİ

4.1 İçerik Analizi

İçerik analizi, anketler, odak grupları ve deneyler gibi diğer yöntemlerle giderek artan bir şekilde kombinasyon halinde akademik alanında belki de en yaygın kullanılan yöntemlerden biridir. İçerik analizi, metin analizini, yazılı metnin veya yazıya dökülmüş konuşmanın sistematik çalışmasını ve ayrıca resimli görüntüler, grafik öğeler, hareketli görüntüler, sözsüz davranışlar, müzik ve sesler dahil olmak üzere metinsel olmayan mesaj içeriğine odaklanan teknikleri içermektedir (Neuendorf ve Kumar, 2015: 1).

İçerik analizi, belirli bir nitel veri içindeki kelimelerin, temaların veya kavramların varlığını belirlemek için kullanılan bir araştırma aracıdır. Araştırmacılar içerik analizini kullanarak bu tür belirli kelimelerin, temaların veya kavramların varlığını, anlamlarını ve ilişkilerini ölçebilir ve analiz edebilirler. Örneğin araştırmacılar bir haber makalesinde kullanılan dili önyargı veya taraflılık aramak için değerlendirebilirler. Araştırmacılar daha sonra metinlerdeki mesajlar, yazar(lar), izleyiciler ve hatta metni çevreleyen kültür ve zaman hakkında çıkarımlarda bulunabilirler. İçerik analizinde veri kaynakları röportajlardan, açık uçlu sorulardan, alan araştırma notlarından, konuşmalardan veya tam anlamıyla herhangi bir iletişim dili oluşumundan (kitaplar, makaleler, tartışmalar, gazete başlıkları, konuşmalar, medya, tarihi belgeler gibi) oluşabilir. İçerik analizinde çeşitli metin biçimlerini analiz edebilir. Metni içerik analizi kullanarak incelemek analiz etmek için, metin kodlanmalı

veya analiz için yönetilebilir kod kategorilerine (kodlar) ayrılmalıdır. Metin kod kategorilerine kodlandıktan sonra, kodlar daha sonra verileri daha da özetlemek için "kod kategorilerine" ayrılabilir. İçerik analizi iletişimin açık içeriğinin nesnel, sistematik ve niceliksel açıklaması için kullanılan bir araştırma tekniğidir (Berelson, 1952).

İçerik analizi bir içeriği veya söylemi yorumlamada ve anlamada öznel değerlendirmelerden uzak nesnel değerlendirme yapmaya imkan sağlayan tekrar edilebilir sistematik bir araştırma yöntemidir. İçerik analiziyle gerçekleştirilen kategorilendirme yüzeysel değerlendirmeden farklı olarak araştırma yapılan alanın tanımlamaya, betimlemeye ve anlamaya ışık tutacak kategorilendirmenin yapıldığı bir yöntemdir (Koçak ve Arun, 2006: 22). İçerik analizinde birbirine benzer verilerin belirli kavramlar ve kategoriler bir araya getirilerek okuyucunun anlayacağı bir şekilde organize edilir. (Yıldırım ve Şimşek, 2006). İçerik analizinin en temel hususlarından birisi kategorilerin doğru şekilde oluşturulmasıdır (Özyal, 2016: 287).

Sosyal bilimciler, iletişimdeki kalıpları tekrarlanabilir ve sistematik bir şekilde incelemek için içerik analizini kullanırlar (Bell vd., 2018). Sosyal fenomenleri analiz etmek için içerik analizini kullanmanın en önemli avantajlarından biri, sosyal deneyimleri simüle etmenin veya anket cevaplarını toplamanın aksine, müdahaleci olmayan doğasıdır. İçerik analizi uygulamaları ve felsefeleri akademik disiplinler arasında farklılık gösterir. Hepsi, ilginç, anlamlı içerik parçalarının varlığını belirtmek için etiketlere veya kodlara atanan metinlerin veya eserlerin sistematik olarak okunmasını veya gözlemlenmesini içerir (Tipaldo, 2014: 42) Araştırmacılar, bir dizi metnin içeriğini sistematik olarak etiketleyerek, istatistiksel yöntemler kullanarak içerik kalıplarını nicel olarak analiz edebilir veya metinlerdeki içeriğin anlamlarını analiz etmek için nitel yöntemler kullanabilirler. Bu çalışmada haber sitelerinin tik

tuzağı haber sunumları nitel bir yöntem ile analiz edilmiştir. Araştırmada ana akım spor medyasını temsilen en fazla ziyaret edilen haber sitelerinin tık tuzağı haber sunumları kategorilere ayrılmış ve her kategoriden seçilen haberler analiz edilmiştir.

Haber sitelerinin tık tuzağı haber sunumları kategorilendirilirken 2017 yılında doğrula.org tarafından yayınlanan ve bu alanda Türkiye'nin ilk raporu olma özelliğine sahip "Basın Yayın Kuruluşları Clickbait Raporu"nda belirtilen kategoriler kullanılmıştır. Bunlar;

- a. Başlığın açıklayıcı olmaması
- b. Şekilin anlaşılabilir olmaması
- c. Şekilin içerikle uyumsuz olması
- d. Başlığın içerikle uyumsuz olması
- e. Tamamlanmayan başlık kullanılması olarak sıralanmaktadır.

Doğrula.org tarafından yayınlanan kategorilerden hareketle araştırmada Türkiye'de ana akım spor medyasını temsilen en fazla ziyaret edilen dijital gazeteler olan fanatik.com.tr ve fotomaç.com.tr haber sitesinin haberlerine nitel içerik analizi uygulanmıştır. Gazetelerin tık tuzağı haber başlıkları ve haber sunumlarının hangi kategoride uygulandığına dair kodlara ulaşılmış ve fanatik.com.tr haber sitesinin 20 fotomaç.com.tr haber sitesinin 20 olmak üzere iki gazetenin 2020 yılı içerisinde ana sayfasında yayınladığı toplam 40 haberi tablo halinde sunulmuştur. Ayrıca her kategoriden haber başlıkları ve haber içeriklerine ait Şekillere yer verilmiştir. Böylece gazetelerin haber başlıklarını ve haber sunumlarını hangi biçimde kurguladıklarına dair sonuçlara ulaşılmıştır. Haberler 11 Ocak 2020 ve 9 Ocak 2021 tarihleri arasında yayınlanmıştır.

Bölüm 5

BULGULAR VE YORUM

Araştırma kapsamında incelenen internet haber sitelerinin tık tuzağı içerikli başlık kullanımlarına nasıl yer verdiklerini ortaya koyabilmek için betimsel araştırma modellerinden biri olan içerik analizi yöntemi tercih edilmiştir.

Araştırma bulgularının yorumlanmasında yukarıda ifade edilen kategorilerden hareketle 2020 yılı içerisinde fotomac.com.tr ve fanatik.com.tr haber sitelere ait 40 haber, ilgili haber içeriklerine ait Şekillere yer verilerek ve sunulmaktadır.

5.1 Başlığın Açıklayıcı Olmaması

Haber sitelerinin sıklıkla başvurdukları yöntemlerden birisi olan bu yöntemde genellikle haber değeri olduğu izlenimi uyandıran ve merak, endişe, korku, heyecan ve yakınlık hissettiren bir dille oluşturulan tuzak manşetler kullanılmaktadır (Özel ve Deniz, 2019: 450). Bu tür haber başlıklarında okuyucuların haberin içeriğine tıklamaları için haberin unsurları haber başlığından planlı bir şekilde koparılarak heyecan verici ifadeler kullanılmaktadır (Ormancı, 2019: 44-45). Araştırma kapsamında incelenen gazetelerin açıklayıcı olmayan başlık kullanarak yaptıkları tık tuzağı örnekleri tablo 1’de gösterilmektedir.

Tablo 1: Araştırma Kapsamında İncelenen Gazetelerin Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanarak Yaptıkları Tık Tuzağı Örnekleri

Gazete	Tarih	Tık Tuzağı Haber Başlığı	Tıklandıktan Sonraki Başlık	İçerik
Fanatık	31.01.2020	Yılbaşı gecesi şok gelişme! Galatasaraylı futbolcu tedavi altına alındı.	Omer Elabdellaoui havai fişek kazası yaşadı	Yılbaşı gecesi bir kutlama sırasında elinde havai fişek bulunan Galatasaray'ın Norveç'li oyuncusu Omer Elabdellaoui'nin havai fişeklerin patlaması sonucu yaralandığı ve hastaneye kaldırıldığı aktarılmaktadır
Fanatık	11.01.2020	Galatasaray'ın ilk 11'inde 5 değişiklik! İşte 2020 model Aslan!	Galatasaray'ın ilk 11'inde 5 değişiklik! İşte 2020 model Aslan!	Galatasaray teknik direktörü Fatih Terim'in Takıma transfer edilmesini istediği futbolcular ve takımdan gönderilmesini istediği futbolcular aktarılmaktadır
Fanatık	24.03.2020	Bir oyuncu daha corona virüse yakalandı	Bir oyuncu daha corona virüse yakalandı! Atalanta kalecisi Sportiello	Atalanta'nın kalecisi Sportiello'nun corona virüse yakalandı aktarılmaktadır
Fanatık	27.11.2020	Onları hiç böyle görmediniz	Beşiktaş'ın yıldızı Atiba yine mest etti	Beşiktaşlı futbolcu Atiba'nın Türkçe dersinde Beşiktaş'la Türk futbolcular Kartal Kayra Yılmaz ve Utku Yuvakuran ile doğru Türkçe telafuzu konusunda yarıştıkları aktarılmaktadır
Fotoğraf	01.09.2020	Beşiktaş'tan orta sahaya sürpriz isim! Bedava....	Beşiktaş'tan Markus Henriksen atağı! Bedava....	Siyah-beyazlı ekibin Hull City'de top koşturan Norveçli oyuncu Henriksen'i kadrosuna katmak istediği aktarılmaktadır

Foto ma	02.11.2020	Galatasaray'da ayrılık! Mbaye Diagne gidiyor yıldız isim geliyor.	Galatasaray'da ayrılık! Mbaye Diagne gidiyor yıldız isim geliyor.	Galatasaray'ın Mbaye Diagne'yi satması durumunda yerine Onyekuru'yu almak istediği aktarılmaktadır
Foto ma	6.11.2020	Galatasaray'dan stoper hareketi iki yıldızdan biri imzayı yatacak	Galatasaray'dan stoper hareketi! 2 yıldızdan biri imzayı atacak.	Galatasaray'ın Luis Abram ve Lautaro Gianetti ile ilgilendiği aktarılmaktadır
Foto ma	25.12.2020	Fatih Terim'den beklenmedik karar! 2 yıldızla yollar ayrılıyor	Fatih Terim'den beklenmedik karar! 2 yıldızla yollar ayrılıyor.	Galatasaray teknik direktörü Fatih Terim'in yönetimden Diagne ve Falcao'nun devre arasında gönderilmesini istediği aktarılmaktadır.

Fanatik gazetesi tarafından açıklayıcı olmayan başlık kırmızı zemin üzerine büyük harflerle yazılmış "Son Dakika" ifadesi kullanılarak sunulan haber Şekil 5'te gösterilmektedir.

Şekil 5: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı

Yukarıdaki Şekile bakıldığında “Yılbaşı gecesi şok gelişme! Galatasaraylı futbolcu tedavi altına alındı.” başlığıyla verilen haberde okuyucuların dikkatini çekecek ve merak uyandıracak şekilde habere konu olan olay veya olgunun kim tarafından gerçekleştiğini ortaya koyan unsur gizlenmiştir. Diğer bir ifadeyle haberin özüne ilişkin bilgiler planlı bir şekilde gizlenerek merak unsuru ön plana çıkarılmış ve yılbaşı gecesi tedavi altına alınan oyuncunun kim olduğunu öğrenmek isteyen okuyucuların haberin linkine tıklamaları amaçlanmıştır. Haberin içeriği Şekil 6’da gösterilmektedir.

Son dakika | Omar Elabdellaoui havai fişek kazası yaşadı! Hastaneye kaldırıldı...

Son dakika haberi: Galatasaray'ın Norveçli oyuncusu Omar Elabdellaoui, yılbaşı kutlaması sırasında elinde havai fişek patlaması nedeniyle yaralandı. 29 yaşındaki futbolcu, hastaneye kaldırıldı. Sarı-Kırmızılı kulüp yıldız futbolcunun son durumuyla ilgili açıklama yaparken Galatasaraylı yöneticiler, Fatih Terim ve takım kaptanı Arda Turan, Omar'ın kaldığı hastaneye gitti.

Şekil 6: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği

Haberin linkine tıklanıldığında yılbaşı gecesi bir kutlama sırasında elinde havai fişek bulunan Galatasaray'ın Norveç’li oyuncusu Omer Elabdellaoui’nin havai fişeklerin patlaması sonucu yaralandığı ve hastaneye kaldırıldığı görülmektedir.

Şekil 7: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı

Fanatik.com.tr haber sitesinde “Galatasaray'ın ilk 11'inde 5 değişiklik” başlığıyla verilen haberde Galatasaray futbol takımının ilk 11'inde 5 değişiklik yapıldığı haberi Fatih Terim'in kızgın sürat ifadesiyle okuyuculara sunulmuştur. Ancak haberin başlığında söz konusu oyuncuların kim olduğu bilgisi eksik bırakılmıştır. Böylece haberi merak eden okuyucuların haberin içeriğine tıklamaları amaçlanmıştır. Haberın içeriği Şekil 8'de gösterilmektedir.

Şekil 8: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği

Fanatik.com.tr tarafından açıklayıcı olmayan başlık kullanılarak verilen haber içeriğine bakıldığında Galatasaray teknik direktörü Fatih Terim'in kızgın sürat ifadesi ve Galatasaray Armalı kırmızı montu Şekli kullanıldığı görülmektedir. Haber içeriğinde ise Galatasaray teknik direktörü Fatih Terim'in takıma transfer edilmesini istediği futbolcular ve takımdan gönderilmesini istediği futbolcuların kim olduğu aktarılmaktadır. Buna göre Fatih Terim'in takımın defansını Saracchi ve Linnes ile yenilediği Babel'i göndererek yerine Onyekuru'yu almaya çalıştığı Belhandayı satıp yerine yeni bir 10 numara alınmasını istediği belirtilmektedir. Dolayısıyla haberin başlığında bilinçli olarak eksik bırakılan detaylar haberin içeriğinde ayrıntılı şekilde açıklanmaktadır.

Bir oyuncu daha corona virüse yakalandı. dlvr.it/RSV5GM

Şekil 9: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı

Fanatik.com.tr haber sitesinde “Bir oyuncu daha Korona virüse yakalandı” başlığıyla verilen haberde hangi futbolcunun Korona virüse yakalandığı bilgisi ve haberi “Kim” unsuru merak uyandırıcı şekilde gizlenmiştir. Böylece Korona virüse yakalanan futbolcunun kim olduğunu merak eden okuyucuların haberin içeriğine erişmeleri hedeflenmiştir. Her ne kadar haberde futbolcu Şekli kullanılsa da haber sunumlarında kullanılan Şekil ile haber içeriğinin çoğu zaman birbirinden farklı olması okuyucuları şüpheye düşürmektedir. Söz konusu haberin içeriği Şekil 10’da gösterilmektedir.

Bir oyuncu daha corona virüse yakalandı! Atalanta kalecisi Sportiello

Serie A takımlarından Atalanta, 27 yaşındaki kalecisi Marco Sportiello'nun corona virüs testinin pozitif çıktığını açıkladı.

📅 24 Mart 2020, Salı 22:00 Son Güncelleme: 24.03.2020 22:00

PAYLAŞ

A

Şekil 10: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği

Haberin içeriğine girildiğinde İtalya'nın Serie A takımlarından Atalanta'da forma giyen 27 yaşındaki kaleci Sportiello'nun yapılan PCR testinin pozitif çıktığının açıklandığı görülmektedir. Dolayısıyla haberin başlığında bilinçli olarak eksik bırakılan detayların haberin içeriğinde ayrıntılı şekilde açıklandığı görülmektedir.

Fanatik

20 Kasım 2020, 04:00

Onları hiç böyle görmediniz! <https://bit.ly/3fhJGXS>

Şekil 11: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı

Fanatik.com.tr'nin “Onları hiç böyle görmediniz” başlığıyla verdiği haber Beşiktaş futbolcusu Atiba'nın hırçın bir sevinç gösterisinin kullanıldığı Şekil ile okuyuculara sunulmuştur. Haberde “onları” diyerek ifade edilen kişilerin kim olduğu bilgisi merak uyandıracak şekilde eksik bırakılmış ve böylece okuyucuların haberin içeriğine erişmeleri beklenmiştir. Haber içeriği Şekil 12'de sunulmaktadır.

Beşiktaş'ın yıldızı Atiba yine mest etti!

Beşiktaş'ın tecrübeli yıldızı Atiba Hutchinson, Türkçeye Giriş: 101 programında Beşiktaş'ın genç futbolcuları Utku Yuvakuran ve Kartal Kayra Yılmaz'ın karşısına geçti. Atiba'nın Türkçe kelimelerin telaffuzunu ve anlamlarını tahmin etmeye çalıştığı program, eğlenceli anlara sahne oldu. Atiba'nın birçok kelimeyi doğru telaffuz etmesi taraftarı mest etti. İşte o eğlenceli anlar...

20 Kasım 2020, Cuma 09:15 | Son Güncelleme: 20.11.2020 02:10

PAYLAŞ

- A +

Şekil 12: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği

Haberin içeriğine bakıldığında video içerikli bir haber olduğu ortaya çıkmaktadır. Haberin içeriğinde Beşiktaş'ın tecrübeli futbolcusu Atiba'nın Türkiye Giriş 101 programı kapsamında Beşiktaşlı genç futbolcular Kartal Kayra Yılmaz ve Utku Yuvakuran'ın karşısına geçtiği ve birlikte Türkçe kelime telafuzu yaptıkları ayrıca kelimelerin anlamlarını tahmin etmeye çalıştıkları bir program düzenledikleri ve bu programda Atiba'nın birçok Türkçe kelimeyi doğru şekilde telaffuz ederek taraftarları mest ettiği belirtilmektedir. Dolayısıyla haberin başlığında eksik bırakılan unsurların haberin içeriğinde ayrıntılı olarak ele alındığı görülmektedir.

Şekil 13: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı

Fotomaç.com.tr tarafından “Beşiktaş’tan orta sahaya sürpriz isim! Bedava...” başlığıyla verilen haberde Beşiktaş’ın talip olduğu futbolcunun kim olduğu bilgisi bilinçli olarak merak uyandıracak bir biçimde eksik bırakılmıştır. Böylece söz konusu futbolcunun kim olduğunu merak eden okuyucuların haberin içeriğine erişerek bu meraklarını gidermeleri amaçlanmıştır. Söz konusu haberin içeriği Şekil 14’de gösterilmektedir.

Şekil 14: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği

Şekil 14'te yer alan haber içeriğine bakıldığında haberin başlığından bilinçli olarak merak uyandıracak şekilde gizlenen futbolcunun İngiltere premier ligin takımlarından Hull City'de forma giyen Norveçli orta saha oyuncusu Marcus Henriksen olduğu görülmektedir. Haberde siyah-beyazlı ekibin orta sahasını güçlendirmek amacıyla yürüttüğü çalışmalar kapsamında Norveçli orta saha oyuncusu Marcus Henriksen'e talip olduğu belirtilmektedir. Diğer taraftan futbolcunun şu an itibarıyla bonservisinin elinde olduğu ve bu durumun Beşiktaş açısından önemli bir avantaj olarak değerlendirildiği vurgulanmaktadır.

Fotomaç ✓

2 Kasım 2020, 07:35 · 🌐

FOTOMAC.COM.TR

Transfer haberi: Galatasaray'da ayrılık! Mbaye Diagne gidiyor yıldız isim geliyor - Son dakika Galatasaray...

Şekil 15: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı

Fotomaç.com.tr'nin “Galatasaray'da ayrılık! Mbaye Diagne gidiyor yıldız isim geliyor.” başlığıyla sunulan haberinde Galatasaray teknik direktörü Fatih Terim ile Mbaye Diagne'ye ait Şekiller kullanılmıştır. Şekilde Fatih Terim siyah bir trençkot ve agresif bir bakış ile resmedilirken futbolcu ise sarı kırmızı eşofman ve antrenman yaparken resmedilmiştir. Haberin başlığında ise Diagne'nin gönderilmesi ile yerine alınacak futbolcunun kim olduğu bilgisi bilinçli olarak merak uyandırması için belirtilmemiş ve okuyucuların bunu öğrenebilmesi için haberin içeriğine girmeleri amaçlanmıştır. Söz konusu haberin içeriği ise Şekil 16'te gösterilmektedir.

Transfer haberi: Galatasaray'da ayrılık! Mbaye Diagne gidiyor yıldız isim geliyor

Galatasaray'daki performansı tartışılan isimlerin başında gelen Mbaye Diagne ile ilgili nihai karar verildi. Son olarak MKE Ankaragücü maçında etkisiz bir görüntü ortaya koyan Senegalli santrfor devre arasında takımdan gönderilecek. Diagne ile yolları ayırarak olan sarı-kırmızılı takımın, teknik direktör Fatih Terim'in gözdesini transfer edeceği belirtildi.

02 Kasım 2020 Pazartesi 09:55, Güncelleme 02.11.2020 14:00

Google News

Transfer haberi: Galatasaray'da ayrılık! Mbaye Diagne gidiyor yıldız isim geliyor

Galatasaray - Sivasspor maçının hakemi Ali Şansalan bakın hangi takım! [Görüntü](#)

Fatih Terim biletini kesti, ülkesine dönüyor!

Son dakika spor haberi: Galatasaray'da krizin adı: Dönememek! Sorumlusu Fatih Terim mi? [Görüntü](#)

Son dakika spor haberi: Galatasaray'da krizin adı: Dönememek! Sorumlusu Fatih Terim mi?

Galatasaray'a transferi olmay olmuştur! Görenler

Galatasaray'a transferi

Şekil 16: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği

Söz konusu haberin içeriğine bakıldığında Fatih Terim'in yeniden agresif bir bakış ile resmedildiği ve haberin başlığında gizlenen futbolcu bilgisinin Onyekuru olduğu görülmektedir. Haberde Galatasaray'da gösterdiği performansla tartışılan futbolculardan biri olan Diagne ile ilgili nihai kararın verildiği ve son kararın Diagne'nin Ankaragücü maçından sonra takımdan gönderilmesi yönünde olduğu, yerine gelecek futbolcunun ise Fatih Terim'in gözde futbolcularından biri olan Onyekuru olduğu belirtilmektedir.

Fotomaç ✓

6 Kasım 2020, 07:53 · 🌐

FOTOMAC.COM.TR

Galatasaray'dan stoper hareketi! 2 yıldızdan biri imzayı atacak

Şekil 17: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı

Fotomaç.com.tr tarafından sunulan ve “Galatasaray’dan stoper hareketi iki yıldızdan biri imzayı yatacak” başlığıyla verilen haberde Galatasaray teknik direktörü Fatih Terim beyaz eşofmanı ile tebessüm ederken resmedilmiştir. Haberde Galatasaray’ın iki stoper almak için harekete geçtiği ve iki yıldız futbolcudan bir tanesinin imza atacağı belirtilirken söz konusu futbolcuların kim olduğu bilgisi ise gizlenmiştir. Böylece bu bilgiyi merak eden okuyucuların haberin içeriğine erişmeleri istenmiştir. Haberin içeriği Şekil 18’de gösterilmektedir.

Galatasaray'dan stoper hareketi! 2 yıldızdan biri imzayı atacak

Marcao ve Luyindama'nın Avrupa devlerinin yakın markajına girmesinden sonra gelecek teklifleri değerlendirme kararı alan Galatasaray, ayrılık ihtimaline karşı transfer çalışmalarına başladı. Sarı-kırmızılılar, Arjantin'in Velez Sarsfield takımında forma giyen Luis Abram ile aynı takımın Arjantinli savunma oyuncusu Lautaro Gianetti'yi yakın takibe aldı. Aslan'ın devre arasında iki oyuncudan birine imza attırması bekleniyor.

Galatasaray Haberleri Giriş Tarihi: 06 Kasım 2020 Cuma 09:00

Google News

Devre arası transfer çalışmalarına erken başlayan Galatasaray, savunma hattını da gözden geçirme kararı alırken gelecek tekliflere göre harekete geçecek. Luyindama ve Marcao ikilisinin Avrupa'dan birçok kulübün listesinde olduğu bilinirken yönetimin bu ayrılık ihtimalini göz önünde bulundurarak rotasını Arjantin'e çevireceği öne sürüldü.

G.Saray'a 7.6 milyonluk 'zemin' faturası!

Aslan'dan yılın bombası! Juventuslu yıldız...

G.Saray'da Belhanda ile yollar ayırdı! İşte fesih notları!

Şekil 18: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği

Söz konusu haberin içeriğine bakıldığında haberin içeriğinde kullanılan Şekil ile haberin başlığında kullanılan Şekilin aynı olduğu görülmektedir. Haberin içeriğinde Galatasaray yönetiminin Galatasaraylı futbolcular Luyindama ile Marcao'nun Avrupa takımlarının markajına girmesinden sonra futbolcularla ilgili gelecek teklifleri değerlendirme kararı aldığı ve futbolcuların takımdan ayrılma olasılığına karşı transfer çalışmalarını hızlandırdığı, sarı kırmızılı takımın Arjantin futbolcu Luis Abram ile aynı takımda top koşturan bir başka savunma oyuncusu olan Lautaro Gianetti'yi yakın takibe aldığı ve devre arasında bu iki oyuncudan birisine imza attırması beklendiği belirtilmektedir. Haberin içeriğine bakıldığında haberin başlığında bilinçli olarak gizlenen unsurların detaylı olarak açıklandığı görülmektedir. Galatasarayla ilgili neredeyse tüm haberlerde ilk Şekilin Terim olduğu görülmektedir.

Fotomaç

25 Aralık 2020, 08:10 ·

FOTOMAC.COM.TR

Fatih Terim'den beklenmedik karar! 2 yıldızla yollar ayrılıyor - Son dakika Galatasaray haberleri, fotoğrafları - ...

Şekil 11: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı

Şekil 19’da yer alan habere ilişkin Şekil incelendiğinde “Fatih Terim’den beklenmedik karar! İki yıldızla yollar ayrılıyor.” başlığıyla verilen haberde haberin “kim” unsurunun yani haberin öznesinin gizlendiği ve haberin başlığında buna ilişkin herhangi bir ipucunun dahi yer almadığı görülmektedir. Söz konusu haberde bir haberin sunulmasında belirleyici unsurlardan birisi bilinçli bir şekilde açıklayıcı olmayan başlık kullanılarak ortadan kaldırıl bunun yerine dikkat çekici ve merak uyandırıcı kelimeler kullanılarak okuyucuların haberin içeriğine tıklamaları amaçlanmıştır. Ayrıca haberde sert yüz ifadeleri ile resmedilmiş Fatih Terim Şekli kullanılarak da okuyucuda merak uyandırılmaya çalışılmıştır. Böylece Galatasaray ile yolları ayrılacak iki yıldız futbolcunun kim olduğunu öğrenmek isteyen okuyucular haberin içeriğine tıklayarak tık tuzağına düşmektedir. Söz konusu haberin içeriği Şekil 20’de gösterilmektedir.

TERİM FALCAO VE DIAGNE'Yİ İSTEMİYOR
Takvim'in haberine göre; Galatasaray Teknik Direktörü Fatih Terim'in, yönetimden takımın 2 önemli golcüsü olan Falcao ve Diagne'yi devre arasında gönderilmesini istediği öğrenildi.

Şekil 20: Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği

5.2 Şekilin Anlaşılabilir Olmaması

Tık tuzağı haber yöntemleri açısından sıklıkla başvurulan yöntemlerden birisi olan Şekilin anlaşılabilir olmaması haberin başlığında yer alan Şekilin planlı bir şekilde bulanık hale getirilerek, olması gerekenin dışında Şekil kullanılarak, haber sunumu yapılmasıdır (Işık ve Koz, 2009: 168). Araştırma kapsamında incelenen gazetelerin anlaşılabilir olmayan Şekil kullanarak yaptıkları tık tuzağı örnekleri tablo 2'de gösterilmektedir.

Tablo 2: Araştırma Kapsamında İncelenen Gazetelerin Anlaşılır Olmayan Şekil Kullanarak Yaptıkları Tık Tuzağı Örnekleri

Gazete	Tarih	Tık Tuzağı Haber Başlığı	Tıklandıktan Sonraki Başlık	İçerik
Fanatik	06.10.2020	En değerli isim belli oldu! Yeni transferlerden sonra...	Süper ligin en değerli yıldızları	En değerli ismin kim olduğu sorusu yalnızca ayakları görülen bir futbolcu Şekli ile aktarılmıştır
Fanatik	05.11.2020	Fenerbahçe-İH Konyaspor maçının hakemi değişti!	Fenerbahçe - Konyaspor maçının hakemi Ali Şansalan oldu	Maçın hakeminin Şekli ilişki şeklinde kırpılarak aktarılmıştır
Fanatik	24.12.2020	4 büyükler transfer yarışında! hedef 5 ocak!	Sezon sonunda sözleşmeleri sona erecek Türk futbolcular! 4 büyükler peşlerinde...	Transfer listesinde yer alan futbolculara ait Şekiller kırpılarak aktarılmıştır
Fanatik	30.12.2020	Süper Lig’de gördüğünüz en gaddar futbolcu kimdi?	Süper Lig’de gördüğünüz en gaddar futbolcu kimdi?	Yılın en gaddar futbolcusunun kim olduğu sorusunun altında yüz kısmı kesilmiş futbolcu Şekliyle aktarılmaktadır
Fotoğraf	12.08.2020	Beşiktaş transferde vites yükseltti! PAOK maçına....	Beşiktaş transferde vites yükseltti! PAOK maçına....	Beşiktaş’ın teklif götürdü futbolcu ait Şekil kırpılarak aktarılmıştır
Fotoğraf	28.08.2020	Beşiktaş’ın teklif götürdüğü yıldızın menajeri....	Beşiktaş’ın teklif götürdüğü yıldızın menajeri....	Beşiktaş’ın transfer listesinde yer alan Futbolcuya ait Şekil bilinçli şekilde kırpılarak aktarılmıştır
Fotoğraf	25.12.2020	Fenerbahçe ara transferde kanat bombasını patlatıyor Erol Bulut’tan onay çıktı.	Fenerbahçe ara transferde kanat bombasını patlatıyor Erol Bulut’tan onay çıktı.	Erol Bulut’un onay verdiği futbolcuya ait Şekilin bir bölümü

				kesilerek sunulmuştur
Foto ma	30.12. 2020	Galatasaray'da sürpriz gelişme! Ayrılmayı düşünüyor	Galatasaray sözleşme yenilemek istiyordu! Yıldız isim ayrılmayı düşünüyor.	Galatasaray'dan ayrılmak isteyen futbolcuya ait Şekil bilinçli şekilde kırılarak aktarılmıştır

Fanatik

En değerli isim belli oldu! Yeni transferlerden sonra...

<https://bit.ly/36ylxZv>

Zaman Tüneli Fotoğrafları · 6 Eki 2020 ·

Şekil 21: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haber Şekli

Fanatik.com.tr'nin "En değerli isim belli oldu! Yeni transferlerden sonra..." başlığıyla sunulan haberin Şekilinde futbolcuya ait fotoğraf bilinçli bir şekilde kesilmiş ve böylece haberde merak unsuru oluşturulmuştur. Haberde siyahi bir futbolcunun top ile hareket ederkenki görüntüsü futbolcunun sadece dizden aşağısının

yer aldığı bir Şekil ile sunulmuştur. Haber içerik üreticileri bunu yaparak yılın en değerli futbolcusunun kim olduğunu merak eden okuyucuların haberin içeriğine girmelerini amaçlamaktadır. Söz konusu haberin içeriğine ilişkin Şekil ise Şekil 22'de sunulmaktadır.

Süper Lig'in en değerli yıldızları

Süper Lig'de transfer dönemi 5 Ekim'de sonlanırken, takımlar birçok yıldızı kadrosuna kattı. Sörloth, Vedat Muriç gibi değerli golcüler ise takımlarına veda etti. 6 Ekim 2020 tarihi itibarıyla Süper Lig'in en değerli yıldızlarını sizler için derledik. (Futbolcu değerleri Transfermarkt'tan alınmıştır.)

06 Ekim 2020, Salı 14:25 Son Güncelleme: 06.10.2020 14:35

Abone Ol

PAYLAŞ

- A +

Şekil 22: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberın İçeriği

Haberin içeriğine bakıldığında Süper Lig'de transfer döneminin sona ermesi ile birlikte birçok değerli golcünün takımlarına veda ettiği ve takımların birçok yıldız futbolcuyu kadrosuna kattığı, takımlarından ayrılan ve yeni transfer olan futbolcular içerisinde en değerli futbolcuların ise içerik üreticileri tarafından sırayla listelendiği ve

buna göre ligin en değerli futbolcusunun 16 milyon Euro ile trabzonsporlu kaleci Uğurcan Çakır olduğu görülmektedir. Dolayısıyla haberin başlığında belirtilen Süper Ligin en değerli futbolcusunun kim olduğunun haberin içeriğinde belirtildiği görülmektedir.

Fanatik

SON DAKİKA! Fenerbahçe-İH Konyaspor maçının hakem değişti! <https://bit.ly/3l51p6L>

Zaman Tüneli Fotoğrafları · 5 Kas 2020 · 🌐

Tam Boyut Gör

Şekil 23: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haber Şekli

Fanatik.com.tr'nin "Fenerbahçe- İH Konyaspor maçının hakemi değişti!" başlığıyla okuyucularına sunduğu haberde Fenerbahçe İH Konyaspor maçının hakemi olduğu varsayılan hakeme ilişkin görüntü bilinçli şekilde eksik verilmiştir. Söz konusu şekilde hakemin yüzü bilinçli olarak kesilmiş ve sadece hakeme ait gövde şekili kullanılmış ve böylece okuyucuda merak unsuru oluşturmuştur. Anlaşılabilir olmayan şekil kullanılan haberde hakemin kim olduğunu merak eden okuyucuların haberin

içeriğine erişerek bu meraklarını gidermeleri amaçlanmıştır. Haberin içeriğine ilişkin Şekil ise Şekil 24’te gösterilmektedir.

SPOR HABERLERİ > FENERBAHÇE HABERLERİ > SON DAKİKA... FENERBAHÇE - KONYASPOR MAÇINI...

Son dakika... Fenerbahçe - Konyaspor maçının hakemi Ali Şansalan oldu

TFF; dün yaptığı açıklamada, Fenerbahçe-Konyaspor maçını Halis Özkahya'nın yöneteceğini belirtmişti. Özkahya'nın koronavirüs testinin pozitif çıkmasının ardından karşılaşmanın hakemi değişti. Yapılan son dakika açıklamasına göre karşılaşmayı Ali Şansalan yönetecek.

05 Kasım 2020, Perşembe 18:44 Son Güncelleme: 05.11.2020 18:55

PAYLAŞ

- A +

Şekil 24: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği

Şekil 24’te yer alan haber içeriğine ait Şekile bakıldığında haberin başlığını bilinçli olarak eksik verilen Şekilin tamamlandığı görülmektedir.

Türkiye Futbol Federasyonu tarafından yapılan açıklamada Fenerbahçe İH Konyaspor maçını yönetecek hakemin Halis Özkahya olarak açıklandığı fakat Halis Özkahya’nın yapılan koronavirüs testinin pozitif çıkması nedeniyle değiştiği ve yerine Ali Şansalan’ın atandığı belirtilmektedir.

Fanatik ✓

24 Aralık 2020, 17:44 · 🌐

4 büyükler transfer yarışında! Hedef 5 Ocak!

<http://bit.ly/3pjG77a>

Şekil 25: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haber Şekli

Fanatik.com.tr tarafından “4 büyükler transfer yarışında! Hedef 5 Ocak!” başlığıyla sunulan haber Şekilinde futbolculara ait Şekiller bilinçli olarak merak uyandıracak şekilde eksik sunulmuştur. Böylece okuyucuların haberin içeriğini merak ederek haberin içeriğine tıklamaları amaçlanmış ve tık tuzağı oluşturulmuştur. Söz konusu haberin içeriği Şekil 26’da sunulmaktadır.

Sezon sonunda sözleşmeleri sona erecek Türk futbolcular! 4 büyükler peşlerinde...

Süper Lig'de 5 Ocak'ta transfer sezonunun açılmasıyla birlikte kulüpler sözleşmeleri sezon sonunda sona erecek futbolcularla önprotokol sözleşmesi imzalayabilecek. Yeni yabancı oyuncu kuralının gelecek sezondan itibaren uygulanacak olması öngörülürken, yerli oyuncu transferi için elini çabuk tutmak isteyen kulüplerin listesindeki sözleşmeleri sezon sonunda sona erecek Türk oyuncuları haberin devamında bulabilirsiniz.

24 Aralık 2020, Perşembe 15:22 Son Güncelleme: 24.12.2020 15:22

PAYLAŞ

Şekil 26: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği

Şekil 26'da yer alan haber içeriği incelendiğinde haberin video içerikli bir haber olduğu görülmektedir. Haber içeriğine bakıldığında 5 Ocak 2020 itibarıyla transfer sezonunun açılmasıyla beraber kulüplerin sözleşmesi sezon sonu bitecek olan futbolcularla ön protokol imzalayabilecekleri vurgulanarak getirilen yeni yabancı oyuncu kuralının gelecek sezon uygulanacak olmasıyla birlikte kulüplerin yerli oyuncu konusunda ellerini çabuk tutmak isteyecekleri belirtilmektedir. Haberde bu ön bilgiden sonra sözleşmesi sezon sonu bitecek futbolcuların isimleri açıklanmaktadır.

Fanatik @fanatikcomtr · 30 Ara 2020

Hafızaları tazeleyelim...

■ Süper Lig'de gördüğünüz 'en gaddar' futbolcu kimdi?

Şekil 27: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haber Şekli

Fanatik.com.tr'nin anlaşılabilir olmayan Şekil kullandığı haberin Şekiline bakıldığında “Süper Lig’de gördüğünüz en gaddar futbolcu kimdi?” başlığıyla verilen haberde ilgili futbolcuya ait Şekilin bir bölümü kesilmiştir. Böylece haberde ligin en saldırgan futbolcusunun kim olduğunu merak eden okuyucuların haberin içeriğine girmeleri amaçlanmıştır. Haberin içeriğine girildiğinde bununla ilişkili bir bilgi olmadığı içerik üreticilerinin yılın en gaddar futbolcusunun kim olduğunu okuyuculara sorduğu görülmüştür.

Şekil 28: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haber Şekli

Fanatik.com.tr'nin anlaşılabilir olmayan Şekiline baktığımızda Türkiye dışından bir takıma ait forma giymiş futbolcu, yüzü gizlenmiş bir şekilde kullanıcılara sunulmuştur. Başlıkta 'vites yükseltti' denilerek transferde hızlandığı, fakat transfer edilecek futbolcunun gösterilmediği gözlemlenmiştir.

Beşiktaş transferde vites yükseltti! PAOK maçına...

Beşiktaş'ta son dakika haberi... Şampiyonlar Ligi'nde PAOK ile oynayacağı karşılaşma öncesinde yeni transferleriyle rakibinin karşısına güçlü bir şekilde çıkmayı hedefleyen siyah beyazlılar, kısa süre önce gündemine Skov Olsen'i almıştı. İtalyan basını konu ile ilgili aktardığı haberde, bu operasyona dair önemli bilgiler verdi. İşte detaylar... (Fotomac.com.tr | DIŞ HABERLER)

Şekil 29: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği

Haber linkine tıkladığımızda, yüzü gösterilmeyen futbolcunun Bologna takımından Olsen olduğu görülmektedir.

Flaş gelişme! Beşiktaş'ın teklif götürdüğü yıldızın menajeri...

Şampiyonlar Ligi'ne ön eleme turundan veda eden Beşiktaş'ta transfer çalışmaları hız kazandı. Siyah-beyazlı takımın bir süredir gündeminde olan yıldız isimde ise flaş bir gelişme yaşanıyor. İşte detaylar... | Son dakika Beşiktaş transfer haberleri

(fotomac.com.tr / Dış Haberler)

Giriş Tarihi: 28.08.2020 08:21, Güncelleme Tarihi: 28.08.2020 08:23

Google News

ÖNCEKİ SAYFALAR İÇİN TIKLAYIN

Flaş gelişme! Beşiktaş'ın teklif götürdüğü yıldızın menajeri...

Şekil 30: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haber Şekli

Fanatik.com.tr'nin 'Flaş gelişme! Beşiktaş'ın teklif götürdüğü yıldızın menajeri' haberi, sitenin anasayfasında ziyaretçilerin gözüne çarpmaktadır. Haber Şekilinde Sergen Yalçın'ın yardımcısı ile fotoğrafı habere eklenmiştir. Söz konusu olan oyuncuya veya oyuncunun menajerine ait bir fotoğraf eklenmemiş ve ziyaretçiler kasıtlı olarak merakta bırakılmışlardır.

Çalışmalarını bu doğrultuda sürdüren Beşiktaş'ın, bir süredir gündeminde yer alan yıldız isimde yeni gelişmeler yaşanıyor...

Roma, Santon cercato dal Besiktas. StavoltaMac potrebbe valutare la possibilità

© foto di Matteo Gribaudi/Image Sport

vedi letture

condividi

tweet

IERI ALLE 23:55 SERIE A
di SIMONE LORINI @SIMO_LOR

İtalyan basınından Sky Italia'nın haberine göre Beşiktaş'ın teklif götürdüğü Roma'lı sağ bekin menajeri, kulübün tesislerinin bulunduğu Trigoria'da bu öneriyi değerlendiriyor.

Şekil 31: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği

Haberin içeriğine tıklanıldığında söz konusu olan futbolcunun Roma klubünde oynayan Santon olduğu, Beşiktaş'ın ise futbolcunun menejerine teklif götürdüğünü yazan italyan haber sitesi paylaşılmıştır.

Şekil 32: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullandığı Haberin Şekli

Şekil 32 incelediğinde “Fenerbahçe ara transferde kanat bombasını patlatıyor Erol Bulut’tan onay çıktı.” başlığıyla verilen haberde futbolcuya ait Şekilin yüz bölümünün kullanılmadığı görülmektedir. Böylece haberde Fenerbahçe Teknik Direktörü Erol Bulut’un onay verdiği futbolcunun kim olduğunu merak eden okuyucuların haberin içeriğine girmesi ve futbolcunun Şekiline ulaşması hedeflenmektedir. Dolayısıyla futbolcuyu merak ederek haberin içeriğine giren okuyucular tık tuzağına düşmektedir. Söz konusu haberin içeriği ise Şekil 33’de gösterilmektedir.

Yaz aylarında gündeme gelen ve haziranda QPR ile sözleşmesi bitecek olan 23 yaşındaki Bright Osayi Samuel'in menajeri ile yeniden temasa geçildi.

Şekil 33: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullandığı Haberin İçeriği

Haberin içeriğine bakıldığında Süper Ligin ilk yarısı itibari ile takımda yaşanan sakatlıklardan dolayı kadrosunu tam olarak kullanamayan Fenerbahçe teknik direktörü Erol Bulut'un ligin ikinci yarısında alınması için onay verdiği kişinin QPR takımını ile sözleşmesi bitecek olan 23 Bright Osayi Samuel olduğu görülmektedir. İlgili haber içeriğinde gazete futbolcuya ait Şekil tam olarak kullanmıştır.

Galatasaray

30 Aralık 2020, Çarşamba | 09:04

G.Saray'da sürpriz gelişme! Ayrılmayı düşünüyor

Şekil 34: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin Şekli

‘Galatasaray’da sürpriz gelişme! Ayrılmayı düşünüyor.’ Başlığı ile paylaşılan haberde, haber Şekiline Galatasaray futbol takımının formasını giymiş yüz kısmı gizlenmiş bir fotoğraf paylaşılmıştır. Şekilde veya başlıkta haber içeriği gizlenmiş, ayrılmayı düşünen futbolcunun adı kasıtlı bildirilmemiştir. Böylece ziyaretçileri merakta bırakarak tık tuzağı ile haberin detayına tıklanılması hedeflenmiştir.

Galatasaray sözleşme yenilemek istiyordu! Yıldız isim ayrılmayı düşünüyor

Bu sezon ilk 11'de bulunduğu şansları iyi değerlendiremeyen Emre, artık yedek kulübesinden hamle oyuncusu olarak değerlendiriliyor.

Şekil 35: Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği

Haberin içeriğine tıklandığında, ayrılmayı planlayan futbolcunun Emre Akbaba olduğu belirtilmiştir.

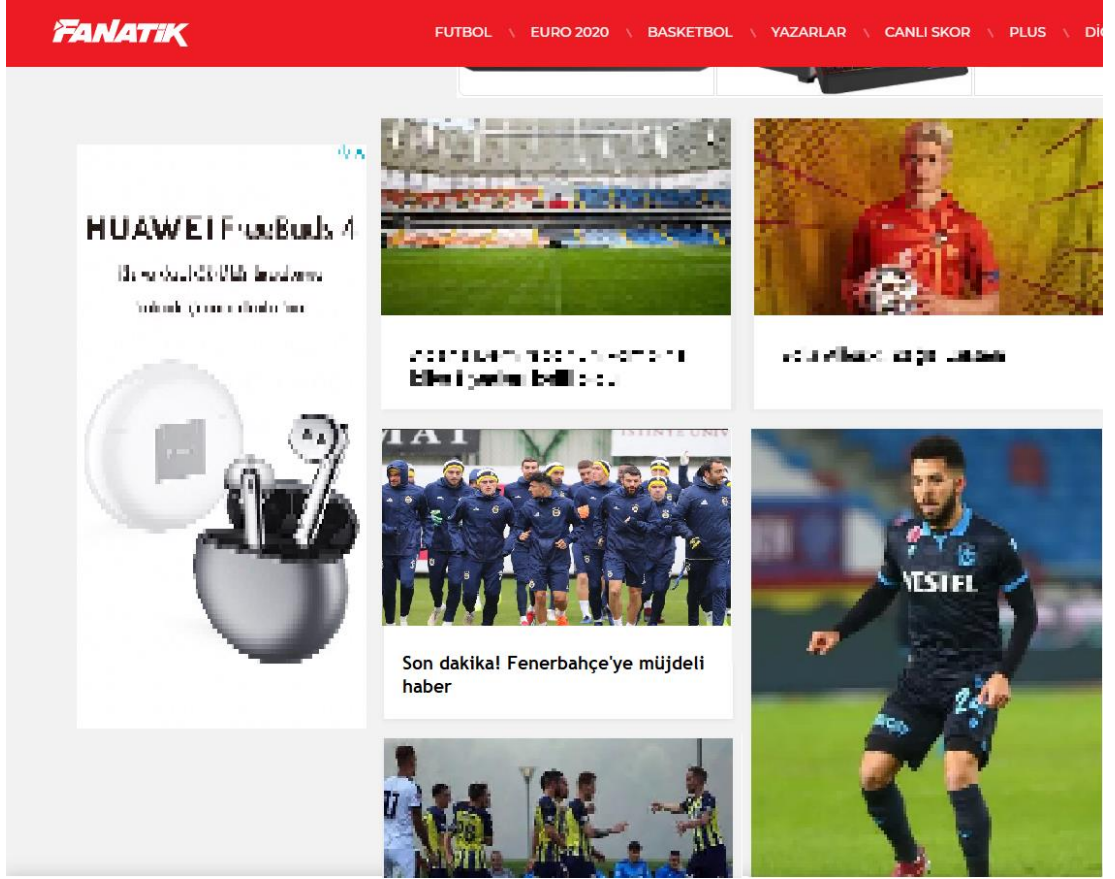
5.3 Şekilin İçerikle Uyumsuz Olması

Tık tuzağı içerikli haber açısından kullanılan bir başka yöntem olan Şekilin içerikle uyumsuz olmasında kullanılan görüntüler genellikle haber ile ilgisiz, bazen montajlanmış ya da mozaiklenmiş olmaktadır. Bunun yanında cinsellikle yoğrulmuş ve kadın bedeninin teşhirinin ön plana çıkarıldığı Şekiller de kullanılmaktadır (Işık ve Koz, 2009: 168). Araştırma kapsamında incelenen gazetelerin içerikle uyumsuz Şekil kullanarak yaptıkları tık tuzağı örnekleri tablo 3'te gösterilmektedir.

Tablo 3: Araştırma Kapsamında İncelenen Gazetelerin İçerikle Uyumsuz Şekil Kullanarak Yaptıkları Tık Tuzağı Örnekleri

Gazete	Tarih	Tık Tuzağı Haber Başlığı	Tıklandıktan Sonraki Başlık	İçerik
Fanatik	17.11.2020	Son dakika! Fenerbahçe'ye müjdeli haber	Fenerbahçe'ye müjdeli haber! Jose Sosa takımla çalıştı	Haber habere konu olmayan futbolcuların yer aldığı Şekil ile sunulmaktadır.
Fanatik	05.12.2020	Skandalları devam ediyor takımdan kovuluyor	Sevgilisini aldatan Jese Rodriguez takımdan da kovuluyor!	Paris Saint-Germain'in futbolcusu Rodriguez'i konu alan haber kadın bedeninin teşhiri ön plana alınarak sunulmaktadır.
Fanatik	13.12.2020	Kötü performansının nedeni ortaya çıktı! Stanija Dobrojeviç	Beşiktaş'ta Adem Ljajic'in kötü performansının nedeni ortaya çıktı! Stanija Dobrojevic	Beşiktaşlı futbolcu Adem Ljajic'i konu alan haber kadın teşhiri ön plandadır.
Fanatik	31.12.2020	Neymar'ın reddettiği partiyi paylaşımlar ele verdi.	Neymar'ın reddettiği partiyi paylaşımlar ele verdi.	Söz konusu parti ile ilgili içerikler kadın

				bedenin teşhiri ön plana alınarak sunulmaktadır
Fotomaç	04.03.2020	Son dakika! Galatasaray Ömer Bayram'ın sözleşmesini uzattı	Son dakika! Galatasaray Ömer Bayram'ın sözleşmesini uzattı	Futbolcu Ömer Bayram'ı konu alan haber Fatih Terim Şekli ile sunulmaktadır
Fotomaç	15.06.2020	Galatasaray'a geçit vermeyen Tarık Çetin kim çıktı? Fenerbahçe....	Galatasaray'a geçit vermeyen Tarık Çetin kim çıktı? Fenerbahçe....	Çaykur Rizesporlu futbolcu Tarık Çetin'i konu alan haber farklı futbolcuların Şekilleri ile sunulmaktadır
Fotomaç	08.10.2020	Flaş Sözler! Terim yönetimden memnun değil	Flaş Sözler! Terim yönetimden memnun değil	Bir spor yorumcusuna ait sözler Fatih Terim Şekli ile sunulmaktadır
Fotomaç	05.12.2020	Wanda Nara bu kez de İcardi'yi aldattı!.	Wanda Nara bu kez de İcardi'yi aldattı!.	İnterli futbolcu Icardi'yi konu alan haber kadın teşhiri plana alınarak sunulmaktadır.

Şekil 36: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli

Fenerbahçe'ye müjdeli haber son dakika olarak belirten bu haber. Fanatik.com.tr sitesinin anasayfasında ziyaretçilere sunulmuştur. Haberin içeriği, hangi futbolcuları etkilediği hakkında herhangi bir detay verilmemiş, Fenerbahçe futbol takımının idman sırasında çekilen fotoğrafı haberin Şekli olarak eklenmiştir. Ziyaretçileri meraklı şekilde bırakarak tık tuzağı ile habere tıklanması amaçlanmıştır.

Fenerbahçe'ye müjdeli haber! Jose Sosa takımla çalıştı

Fenerbahçe, Gençlerbirliği ile oynayacağı maçın hazırlıklarını sabah saatlerinde Can Bartu Tesisleri'nde yaptığı antrenmanla sürdürdü. Serdar Aziz, Jose **Sosa**, Mbwana **Samatta** ve Tolga Ciğerci takımla birlikte çalışırken, Gökhan Gönül ve Harun Tekin'in tedavilerine devam edildi.

17 Kasım 2020, Salı 14:10 Son Güncelleme: 17.11.2020 14:22

Abone Ol

PAYLAŞ

- A +

Şekil 37: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği

Habere tıklanıldığında müjdeli haberin, sakatlıktan dönen Serdar Aziz, Jose Sosa, Samatta ve Tolga Ciğerci'nin takımla çalışmalarına başladığı belirtilmiştir.

Şekil 38: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli

Skandalları devam ediyor! Takımdan kovuluyor başlığı ile verilen Fanatik haber göreseline iki kadın ile beraber bir erkek fotoğrafı eklenmiştir. Haberin içeriği, Şekildekilerin kim oldukları belirtilmemiştir. Üst bedenleri ve göğüs dekolterleri verilen iki kadın fotoğrafının haber Şekiline koyulma amacı, ziyaretçilere cinsel çağırışım yaparak tık tuzağı yapmaları amaçlanmıştır.

Sevgilisini aldatan Jese Rodriguez takımdan da kovuluyor!

4 sezondur PSG forması giyen ve performansıylay hayal kırıklığı yaşatan **Jese Rodriguez** son yaptığıyla bardağı taşırdı. (Hürriyet)

05 Aralık 2020, Cumartesi 13:16 Son Güncelleme: 05.12.2020 13:16

Abone Ol [Google News](#)

PAYLAŞ

- A +

Fransız devi Paris Saint Germain kulübü şimdilerde şok bir iddia ile çalkalanıyor.

Şekil 39: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği

Habere tıklanığında söz konusu olan futbolcu Jese Rodriguez'in sevgilisini aldattığı belirtilmiş, haberin Şekillerine ise sevgilisini aldatmış olduğu kadının mayolu ve havuz başında fotoğrafları paylaşılmıştır.

Beşiktaş'ta Adem Ljajic'in kötü performansının nedeni ortaya çıktı! Stanija Dobrojevic

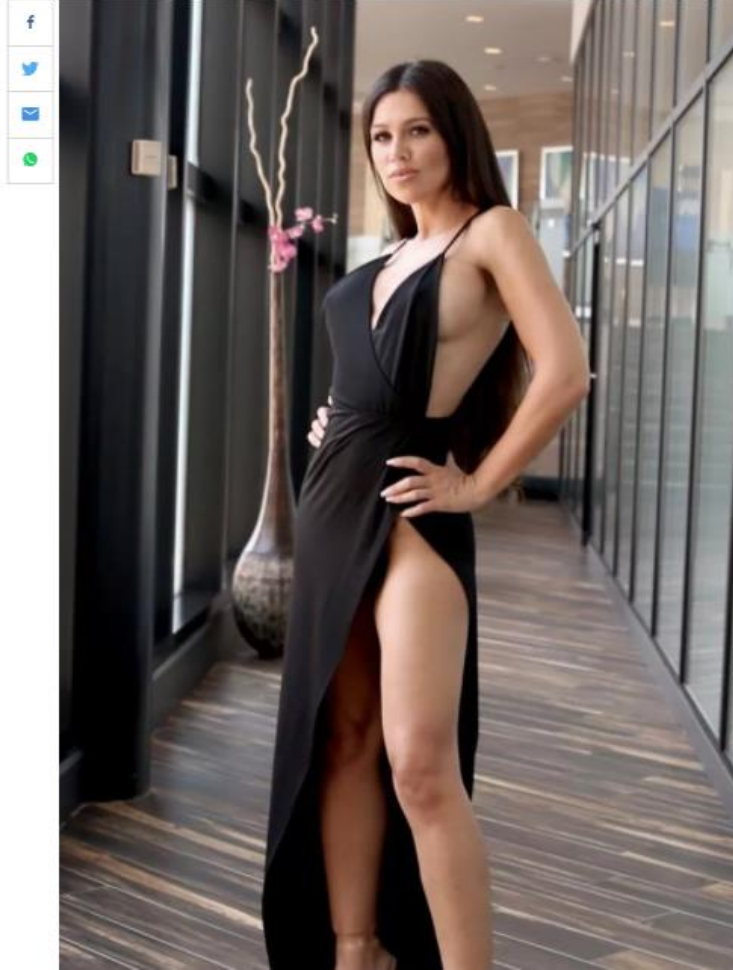
Beşiktaş'ta bu sezon yokları oynayan **Adem Ljajic**'in Siyah Beyazlı ekipte geleceği büyük merak konusu olurken, performans düşüklüğünün nedeni de belli oldu. **Stanija Dobrojevic**...

11 Aralık 2020, Cuma 13:02 Son Güncelleme: 11.12.2020 13:02

Abone Ol [Google News](#)

PAYLAŞ [f](#) [t](#) [e](#) [w](#)

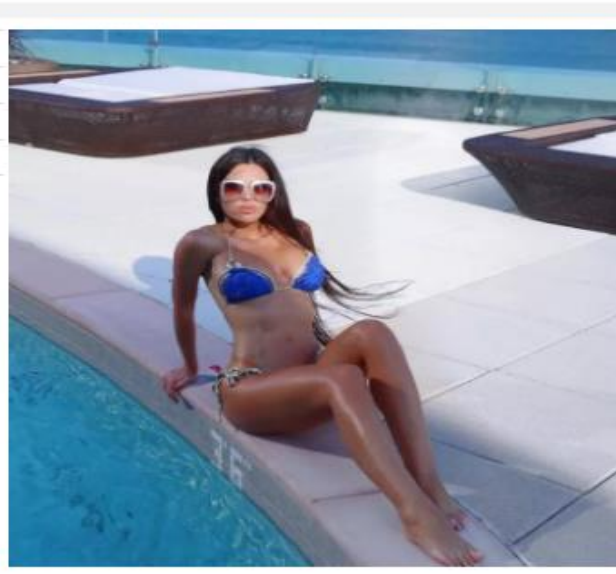
- A +

Şekil 40: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli

‘Beşiktaş’ta Adem Ljajic’in kötü performansın nedeni ortaya çıktı!’ başlığı ile verilen haberde, bahsi geçen futbolcunun fotoğrafı yerine adı verilen Stanija Dobrojevic isimindeki kadının göğüs ve bacak dekoltesini öne çıkararak fotoğrafı verilmiştir.

ilk 11'deki yerini kaybeden ve yedek kulübesine mahkum olan Sırp yıldız Adem Ljajic'in antrenmanlardaki mutsuz görüntüsü de dikkat çekiyor.

Teknik direktör Sergen Yalçın, Ljajic ile ilgili gelen sorulara "Sezon başından beri antrenman temposunun çok gerisinde. Tempoyu yakalayıp güçlenmesi gerekiyor. Yetenekli ve kaliteli bir futbolcu ancak artık futbolda bunlar yeterli değil" ifadelerini kullanmıştı.

Şekil 41: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği

Haberin içeriğine tıkladığında ise adı geçen Stanjia Dobrojevic ile Adem Ljajic'in sevgili olduğu fakat Stanjia'nın internete koyduğu fotoğraflarından dolayı Adem'in ayrıldığı ve ayrılık sonrası ünlü futbolcunun kendisini toparlayamadığı belirtilmiştir. Adem Ljajic'in performansının düşüklüğü de buna bağlanmıştır.

Şekil 42: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli

Bu fotoğrafta arka planda kafe-bar gibi bir mekanın olduğu mini elbise giymiş bir genç kadının tek başına durduğu görülmektedir.

Şekil 40'ta yer alan Şekil incelendiğinde "Neymar'ın reddettiği partiyi paylaşımlar ele verdi." başlığıyla verilen haberde içerikle uyumsuz başlık kullanıldığı ve kullanılan Şekilde kadın teşhirinin ön plana çıkarıldığı görülmektedir. Temel hedefi dikkat çekerek ziyaretçilerin belli bir web sayfasını tıklamalarını teşvik eden bu tür haber sunumları oldukça yaygındır. Haber sunumunda okuyucuların habere tıklamaları ve daha sonrasında web sayfasının bağlantısını ziyaret etmelerini sağlayabilmek amacıyla dikkat çekici Şekiller kullanılmakta ve okuyucuların bağlantıya tıklamaları amaçlanmaktadır. Söz konusu haberin içeriği Şekil 41'de gösterilmektedir.

Neymar'ın reddettiği partiyi paylaşımlar ele verdi

PSG'nin Brezilyalı yıldızı Neymar'ın Rio de Jenerio'da 5 gün süren bir parti düzenlediği iddia edilmiş ve yıldız ismin avukatları bu iddiayı yalanlamıştı ancak davetli oldukları iddia edilen ünlü modellerin Rio'dan yaptıkları paylaşımlar, partinin gerçekleştiği dedikodularını kuvvetlendirdi.

📅 31 Aralık 2020, Perşembe 10:55 Son Güncelleme: 31.12.2020 10:55

Şekil 43: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullandığı Haberin İçeriği

Haberin içeriği incelendiğinde Paris Saint-Germain Brezilyalı futbolcusu Neymar'ın Rio de Jenario'da beş günlük parti düzenlediği iddialarını reddettiği ancak partide davetli olarak bulunan ünlü mankenin parti paylaşımlarının Neymar'ın reddettiği partinin aslında gerçek olduğu iddialarını kuvvetlendirdiği belirtilmektedir.

Galatasaray'da Ömer Bayram'la yeni sözleşme imzalanacak.

Şekil 44: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli

Fanatik.com.tr'nin anasayfasına bakıldığında 'Son dakika! Galatasaray Ömer Bayram'ın sözleşmesini uzattı' başlığı ile verilen haber göze çarpmaktadır. Haber

Şekilinde ise ismi geçen Ömer Bayram'ın yerine Fatih Terim'in yer aldığı gözükmemektedir. Fatih Terim'in parmakla gösterdiği 'şu işi yapın' der gibi poz verdiği fotoğraf habere eklenerek Ömer Bayram'la yeni sözleşmenin imzalanmasının Fatih Terim'in isteğiymiş gibi gösterilmiştir.

Son dakika! Galatasaray Ömer Bayram'ın sözleşmesini uzattı

Son dakika Galatasaray transfer haberi... Galatasaray, sözleşmesi sona eren Ömer Bayram ile 2024 yılına kadar sözleşme imzalandığını açıkladı.

16 Haziran 2021, Çarşamba 22:35 Son Güncelleme: 16.06.2021 22:51

PAYLAŞ

- A +

Galatasaray, sözleşmesi sona eren Ömer Bayram ile 2024 yılına kadar sözleşme imzalandığını açıkladı.

Şekil 45: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği

Habere bakıldığında ise sadece Ömer Bayram'ın sözleşme imzalandığı, haber Şekilinde yer alan Fatih Terim'in haber içeriğinde yer almadığı gözlemlenmiştir.

Futbol camiasında çok önemli bir yerde bulunan Fatih Terim'in itibarından kaynaklanan merak ile tık tuzağı amaçlanmıştır.

Galatasaray'a geçit vermeyen Tarık Çetin kim çıktı? Fenerbahçe...

Süper Lig'in 27. haftasında oynanılan Çaykur Rizespor - Galatasaray karşılaşmasından Karadeniz ekibi, 2-0'lık galibiyetle ayrılmış ve 3 puanı hanesine yazdırmıştı. Sarı kırmızılılar, Rize deplasmanındaki bu mağlubiyetle büyük bir yara alırken, Fernando Muslera'nın sakatlığı camiayı şoke etmişti. Öte yandan Rizespor'un kalecisi Tarık Çetin, Galatasaray'ın ataklarına geçit vermezken, kalesinde devleşmişti. Müsabaka sonrasında Tarık Çetin'in Fenerbahçe detayı dikkat çekti. İşte detaylar...

Giriş Tarihi: 15.06.2020 12:24, Güncelleme Tarihi: 15.06.2020 13:22

Google News

Galatasaray'a geçit vermeyen Tarık Çetin kim çıktı? Fenerbahçe...

Süper Lig'in 27. haftasında Çaykur Rizespor, evinde Galatasaray ile karşı karşıya geldi.

Şekil 46: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli

'Galatarasay'a geçit vermeyen Tarık Çetin kim çıktı?' başlığı ile verilen haberde, Galatasaraylı bir oyuncunun Çaykur Rizesporlu oyuncuya karşı savunma yaptığı belirtilmiştir.

Yaşanan bu büyük talihsizliklerle beraber Galatasaray'ın ataklarını çelen Çaykur Rizespor kalecisi Tarık Çetin de, dikkat çeken bir diğer isim olmuştur.

Sarı kırmızılıların baskılarına rağmen oldukça başarılı bir performans sergileyen Tarık Çetin'in, Fenerbahçe'den Çaykur Rizespor'a transfer olduğu ortaya çıktı.

Şekil 47: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği

Haberin içeriğine bakıldığında ise söz konusu olan Tarık Çetin'in atak yapmakta olan Çaykur Rizesporlu futbolcu olmadığı, kendisinin Çaykur Rizespor futbol takımının kalecisi olduğu belirtilmiştir. İçerikle uyumsuz Şekil kullanımı konu başlığı altında bu haber örnek olarak verilmiştir.

Şekil 48: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli

Şekil 48’de yer alan Şekil incelendiğinde “Flaş Sözler! Terim yönetimden memnun değil.” başlığıyla verilen haberde Galatasaray teknik direktörü Fatih Terim’in Galatasaray Spor Kulübü yöneticilerinden memnun olmadığı vurgusu yapılmakta ve haber “Flaş Sözler” gibi merak uyandıracak bir giriş ile ve Fatih Terim’in Şekli ile verilmektedir. Terim maç sırasında çekişmiş kızgın ve soru soran bir jestle gösterilmiştir. Böylece okuyucuların Fatih Terim’in yönetim hakkında söylediği eleştirel sözleri merak ederek haberin bağlantısına tıklamaları amaçlanmaktadır. Ancak haberin içeriğine girildiğinde durumun haberin sunumunda belirtildiği gibi olmadığı ortaya çıkmaktadır. Söz konusu haberin içeriği Şekil 49’de gösterilmektedir.

Flaş sözler! "Fatih Terim yönetimden memnun değil"

A Spor yorumcusu Haldun Domaç, Futbol Meydanı programında Galatasaray'ın gündemine dair flaş açıklamalarda bulundu. Domaç, "Fatih Terim'in yönetimden memnun olduğunu sanmıyorum." ifadelerini kullandı. | Son dakika Galatasaray haberleri

Şekil 49: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği

“Flaş Sözler! Fatih Terim yönetimden memnun değil.” başlığıyla verilen haberin içeriğine bakıldığında haber içeriğinde kullanılan Şekiller ile haber başlığında kullanılan Şekilin birbirinden farklı olduğu görülmektedir. Her ne kadar haberin başlığında Fatih Terim Şekli kullanılarak yönetimden memnun olmayan kişinin Fatih Terim olduğu ve eleştiren sözleri Fatih Terim’in söylediği algısı yaratılsa da haberin içeriğine girildiğinde Fatih Terim’in yönetimden memnun olmadığı ifadesinin A Spor haber kanalına yorumcu olarak katılan Haldun Domaç adlı spor yorumcusu tarafından söylendiği görülmektedir. Dolayısıyla haberin içeriğine tıklayarak Fatih Terim’in yönetim hakkındaki eleştirilerini okumak isteyen okuyucular Haldun Domaç’ın iddalarını duyarak tıklama tuzağına düşmektedirler.

Wanda Nara bu kez de İcardi'yi aldattı!

Giriş Tarihi: 28.07.2018 19:31, Güncelleme Tarihi: 28.07.2018 19:32

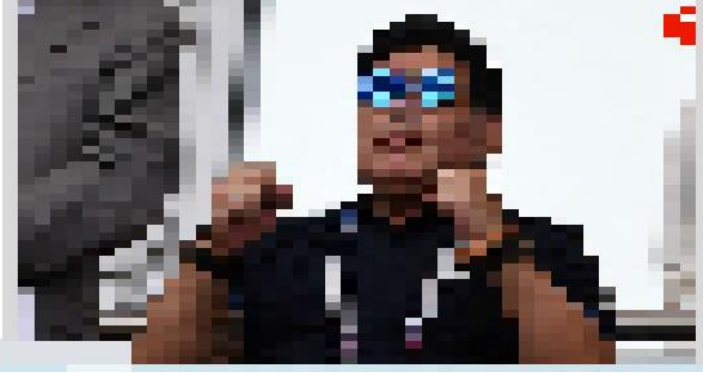
Google News

Wanda Nara bu kez de İcardi'yi aldattı!

Inter'de forma giyen Mauro İcardi'nin eşi Wanda Nara'nın skandalları bitmek bilmiyor.

Şekil 50: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli

'Wanda Nara bu kez de İcardi'yi aldattı!' diye atılan başlıkta futbolcu İcardi'nin sevgilisi Wanda Nara'nın kendisini aldattığı haberi verilmiştir. Fakat ana sayfadaki haber Şekilinde İcardi'nin fotoğrafı bulunmamaktadır. İcardi'nin sevgilisi Wanda Nara ile birlikte olduğu bir fotoğraf eklenmesi yerine, sadece Wanda Nara'nın dekolte bir mini elbise ile fotoğrafı ve yakın çekim portre fotoğrafı eklenmiştir.

Magazin basınının daha önce de birlikte olduklarını iddia ettiği Maradona-Nara ilişkisini yeniden gündeme taşıyan isimse 91 yaşındaki oyuncu ve sunucu Mirtha Legrand oldu.

Arjantin'de yayım yapan La Nacion gazetesine konuşan Legrand, ikilinin bir otelde geceyi birlikte geçirdiklerine şahit olduğunu söyledi.

Şekil 51: İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği

Haberin içeriğine de bakıldığında İcardi'ye ait bir fotoğrafa yer verilmediği görülmektedir.

5.4 Başlığın İçerikle Uyumsuz Olması

Araştırma kapsamında incelenen gazetelerin içerikle uyumsuz başlık kullanarak yaptıkları tık tuzağı örnekleri tablo 4'te gösterilmektedir.

Tablo 4: Araştırma Kapsamında İncelenen Gazetelerin İçerikle Uyumsuz Başlık Kullanarak Yaptıkları Tık Tuzağı Örnekleri

Gazete	Tarih	Tık Tuzağı Haber Başlığı	Tıklandıktan Sonraki Başlık	İçerik
Fanatik	18.05.2020	Diagne'den olay paylaşım! Hocasını sildi	Mbaye Diagne yine rahat durmadı! Hocasını sildi, Belçika'yı salladı!	Haberin başlığında kullanılan "sildi" ifadesinin haberin içeriğinde sosyal medya hesabından sildiği anlamında kullanıldığı anlaşılmaktadır.
Fanatik	14.10.2020	Olay İtiraf 6 kadın birden!	Adil Rami'den flaş itiraflar!	Haberin başlığında "6 kadın" vurgusu yapılsa da haberin içeriğinde futbolcunun sabah 6'ya kadar kadınlarla birarada eğlendiği belirtilmektedir.
Fanatik	08.12.2020	Fenerbahçe transfer bombası: Altay Bayındır.	Fenerbahçe transfer bombası: Altay Bayındır.	Haberin başlığında kullanılan transfer bombası ifadesi kullanılsa da

				haberinin içeriğinde bazı kulüplerin futbolcuyla ilgilendiği belirtilmektedir.
Fanatik	29.12.2020	Son dakika Fenerbahçe Max Kruse ile anlaştı	Son dakika! Fenerbahçe Max Kruse ile tazminat konusunda anlaştı	Haberin başlığında kullanılan “anlaştı” ifadesinin içeriğinde farklı anlamda kullanılarak aktarılmıştır.
Fotomaç	02.09.2020	Falcao'yu gören Volkan Demirel futbolu bıraktı	Fenerbahçe'de Volkan Demirel futbolu bıraktı sosyal medya çıldırdı!.	Haberin başlığında Volkan Demirel'in Falcao'dan dolayı futbolu bıraktığı vurgulansa da haberin içeriğinde bunun sosyal medya şakası olduğu aktarılmaktadır.
Fotomaç	31.10.2020	Falcao hakkında şok eden ...	Galatasaray haberi: Radamel Falcao hakkında şoke eden gerçek	Şok eden gerçek olarak sunulan haberin içeriğinde futbolcunun üniversitede gazetecilik eğitimi aldığı aktarılmaktadır

Fotomaç	09.01.2021	Terimden flaş karar! İşte Aslan'ın Gençlerbirliği 11'i	Ya zafer ya zafer. İşte Fatih Terim'in Gençlerbirliği maçı 11'i	Flaş karar olarak sunulan haberin içeriğinde bazı futbolcuların sakatlıktan dolayı kadroda yer almadıkları aktarılmaktadır.
Fotomaç	23.12.2020	Galatasaray'da Falcao kendini aştı	Galatasaray'da Falcao kendini aştı	Haberin başlığında kullanılan "kendini aştı" ifadesi haberin içeriğinde olumsuz anlamda kullanılarak aktarılmıştır

Diagne'den olay paylaşım! Hocasını sildi...
fanatik.com.tr

Şekil 52: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli

Fanatik.com.tr'nin 'Diagne'den olay paylaşım! Hocasını sildi ...' başlığı ile verilen haberde, Diagne'nin hocasını sosyal medya platformundan veya kafasından sildiği izlemine verilmek istenmektedir. İçerikle uyumsuz başlık kullanımı kapsamında, ziyaretçiler bilinçli olarak meraklandırıp tık tuzağı ile sayfaya tıklanmaları amaçlanmıştır.

Mbaye Diagne'den olay paylaşım! Hocasını sildi!

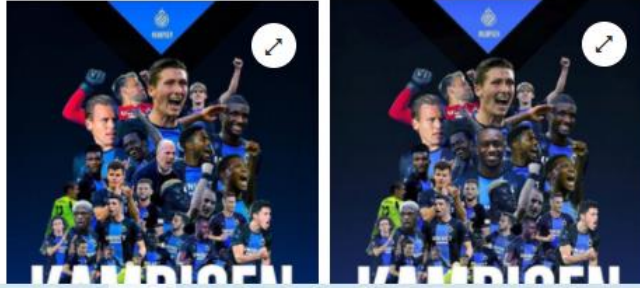
18.05.2020 - 10:27
Güncelleme: 18.05.2020 - 10:55

Galatasaray'ın Club Brugge'e kiraladığı Mbaye Diagne'den olay yaratan bir paylaşım geldi. Senegalli golcü, kendisini kadro dışı bırakan teknik direktör Philippe Clement'in yerine kendi fotoğrafını koyup "Teknik direktörsüz iyi iş çıkardık çocuklar" yazdı!

Galatasaray'ın sezon başında Belçika ekibi Club Brugge kiraladığı Mbaye Diagne'den yine olay yaratacak bir paylaşım geldi. Mavi-siyahlılarda teknik direktör Philippe Clement tarafından uzun süredir kadro dışı bırakılan Senegalli futbolcu, Belçika'da sezonun tescil edilip Club Brugge'ün şampiyon ilan edilmesinin ardından Instagram hesabından hocasının yerine kendisini koyduğu bir şampiyonluk fotoğrafı paylaştı. Diagne, fotoğrafın altına "Teknik direktörsüz iyi iş çıkardık çocuklar" yazarken bu fotoğraf sosyal medyada gündem oldu.

Kulübün paylaşımı ve Diagne'nin paylaşımı

Şekil 53: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği

Fotoğrafa tıkladığında ise Club Brugge futbol takımının, şampiyonluk afişi fotoğrafında, Diagne'nin hocasının fotoğrafının üzerine kendi fotoğrafı koyduğu belirtilmiştir.

Şekil 54: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli

Fanatik.com.tr'nin ana sayfasında ziyaretçiler dikkat çekici bir başlıkla karşı karşıya kalmaktadır. 'Olay itiraf 6 kadın birden!' başlığının haber şeklinde, Adil Rami'nin bir kadınla fotoğrafı koyulmuştur. Başlığın sıradışılığından etkilenen ziyaretçilerin, haber linkine tıklaması hedeflenerek tık tuzağı yapılmıştır.

Adil Rami'den flaş itiraflar!

Bir dönem Fenerbahçe forması giyen **Adil Rami** kariyerine ilişkin önemli açıklamalarda bulundu. Fransız futbolcu magazinsel yönüyle ilgili öyle sözler söyledi ki yine gündem olmayı başardı. İşte o açıklamaları...

14 Ekim 2020, Çarşamba 14:14 Son Güncelleme: 14.10.2020 14:14

Abone Ol [Google News](#)

PAYLAŞ

- A +

Fenerbahçe'ye bir dönem transfer olan ve bir türlü tutunamayan Fransız savunmacı Adil Rami'den flaş açıklamalar geldi.

Şekil 55: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği

Haber içeriğinde, ana sayfada yazan '6 kadınla birden' gibi bir olayın gerçekleşmediği, sadece Adil Rami'nin onun için kavga eden kadınlarla sabah 6'ya kadar birlikte olduğu okuyuculara belirtilmiştir.

Sevgililer, kız arkadaşlar, eski sevgililer, partiler ve eğlence mekanları haberleri ile futbolcuların özel hayatları öne çıkarılmakta futbolcu niteliklerine ilişkin ifadelerle

yer verilmemektedir. Böylece futbolcuların “renkli” özel hayatları olduğu vurgusu yapılarak heteronormatif eril bir dil içeriklere hakim olmaktadır.

Şekil 56: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli

Fanatik.com.tr’de ‘Fenerbahçe’de transfer bombası: Altay Bayındır’ olarak atılan başlıkta ziyaretçilere Altay’ın Fenerbahçe’den başka bir takıma transfer olacağı belirtilmiştir.

Fenerbahçe transfer bombası: Altay Bayındır

Fenerbahçe transfer haberi... Fenerbahçe'nin 22 yaşındaki kalecisi Altay Bayındır, gösterdiği performansla Avrupa kulüplerini peşine taktı. Güncel piyasa değeri 8 milyon Euro olan Altay Bayındır, transfer döneminde en çok konuşulacaklar listesinde yerini aldı. İşte Fenerbahçe'nin genç kalecisi Altay Bayındır'ı takibe alan kulüpler ve transfere dair detaylar...

08 Aralık 2020, Salı 14:33 Son Güncelleme: 08.12.2020 14:33

PAYLAŞ	f	t	e	g	-	A	+
--------	---	---	---	---	---	---	---

Fenerbahçe'de transferin gözde ismi **Altay Bayındır** oldu. Fenerbahçe'nin genç kalecisi Altay Bayındır, gösterdiği performansla Avrupa kulüplerini peşine taktı.

Fenerbahçe'nin efsane kalecilerinden Volkan Demirel de genç yetenek için "Altay Bayındır için "Altay gelişmeye açık, Avrupa'nın en iyi genç kalecilerinden biri olmaya aday. İnşallah Eljif Elmas ve Vedat Muriç'ten sonra Fenerbahçe'nin dünya vitrinine sunacağı üçüncü isim olacak." ifadelerini kullandı.

Golsüz eşitlikle sonuçlanan Galatasaray derbisi ile 2-1 kazanılan Karagümrük ve 2-0 galip gelinen Denizlispor mücadelelerinde yıldızlaşan Altay, transfer döneminin en çok konuşulacak isimleri arasında.

Yeni efsane olma yolunda ilerleyen 22 yaşındaki Altay Bayındır'ı başta Sheffield United ve Ajax olmak üzere birçok Avrupa devinin yakın takibe aldığı belirtiliyor.

Şekil 57: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği

Fakat habere bakıldığında ise, Altay'ın bir yere transfer olmadığı, sadece bazı kulüplerin Altay ile ilgisinin olduğu anlaşılmaktadır.

Fanatik

29 Aralık 2020, 13:00

SON DAKİKA | Fenerbahçe Max Kruse ile anlaştı
<http://bit.ly/3ruNV7U>

Şekil 58: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli

Şekil 58’da “Son dakika Fenerbahçe Max Kruse ile anlaştı.” başlığıyla verilen haberde haberin içeriği ve başlığı birbiri ile uyumsuz şekilde kullanılarak tık tuzağı yapılmıştır. Haberin başlığına bakıldığında Fenerbahçe’nin futbolcuyla anlaştığı ifade edilmekte ve böylece okuyucuların Fenerbahçe’nin futbolcuyu transfer edeceği algısı yaratılmaya çalışılmaktadır. Böylece okuyucuların ise haberin bağlantısına tıklaması hedeflenmektedir. Fakat gerçek durum haberin içeriğine girildiğinde ortaya çıkmaktadır. Söz konusu haberin içeriği Şekil 57’de gösterilmektedir.

SON DAKİKA | Fenerbahçe, Max Kruse ile tazminat konusunda anlaştı

Son dakika haberi... Fenerbahçeli yöneticiler, 7.5 milyon Euro talep eden Kruse'nin avukatları ile orta yol bularak anlaşmaya vardılar. Max Kruse, Sarı-Lacivertli ekipten alacaklarını bahane ederek sözleşmesini tek taraflı feshetmişti. Alman yıldız, ihtarname çekerek 3 aylık alacaklarının ödenmesini talep ederek konuyu FIFA'ya taşımıştı ve 7.5 milyon Euro dava açtıktan sonra Union Berlin'e transfer olmuştu. Karşı atağa geçen Fenerbahçe ise yaşanan süreçteki zararlarının giderilmesi için Kruse'ye 18 milyon Euro dava açmıştı.

Şekil 59: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği

Haberin içeriğine bakıldığında aslında Fenerbahçe'nin futbolcuyla anlaşmadığı daha önce kulüpten alacaklarını bahane göstererek tek taraflı olarak sözleşmesini fesheden futbolcuyla davalık olduğu ve Fenerbahçeli yöneticilerin 7.500.000 Euro talep eden futbolcunun avukatlarıyla görüşerek tazminat anlaşmasına vardığı ortaya çıkmaktadır.

Falcao'yu gören Volkan Demirel futbolu bıraktı -

2 Eyl 2020 — Fenerbahçe'de Volkan Demirel'in geleceği belli oldu. Sarı-lacivertli takım tecrübeli file bekçisi ile teknik ekipte yola devam edeceğini ...

Şekil 60: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli

'Falcao'yu gören Volkan Demirel futbolu bıraktı' biçiminde verilen başlıkta okuyuculara, Volkan'ın Falcao'dan dolayı futbolu bıraktığı vurgulanmıştır.

Ziyaretçilerin haberi gördüklerinde, Falcao ve Volkan arasında bir bağ kurup, meraklandırılıp haber linkine tıklamaları amaçlanmıştır.

Volkan Demirel futbolu bıraktı sosyal medya çıldırdı! "Falcao'yu gören Volkan Demirel futbolu bıraktı"

Fenerbahçe'de Volkan Demirel'in geleceği belli oldu. Sarı-lacivertli takım tecrübeli file bekçisi ile teknik ekipte yola devam edeceğini açıkladı. Volkan Demirel'in futbolu bırakması ve Fenerbahçe teknik heyetinde yer alacağı sosyal medyayı salladı. Fenerbahçeli taraftarlar Volkan Demirel'e destek verirken rakip takım taraftarı olaya espri bir şekilde yaklaştı. İşte Volkan Demirel'in futbolu bırakmasının ardından sosyal medyada yer alan tepkiler...

12.09.2020 21:58 - Son Güncelleme: 02.09.2020 22:07

Şekil 61: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği

Haber içeriğine bakıldığında ise, Volkan'ın futbolu bırakması durumunun Galatasaraylı Falcao'nun futbolu bırakmasıyla ilgili bir bağlantı olmadığı gözler önüne sürülmüştür. Haber linkine tıklayan ziyaretçiler, haber içeriğinde Falcao ile bir haber de görmemektedirler.

Galatasaray haberi: Radamel Falcao hakkında şoke eden ...

31 Tem 2020 — Galatasaray haberi: Radamel Falcao hakkında şoke eden gerçek!
Galatasaray'da Radamel Falcao heyecanı yaşıyor. Sarı-kırmızılı takıma transferi ...

Şekil 62: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli

'Radamael Falcao hakkında şoke eden ...' başlığıyla verilen haberde Falcao'nun yaptığı ile takipçilerini şoke ettiği, ziyaretçilerin habere tıkladıklarında şok olacağı algısı verilmeye çalışılmıştır.

Şekil 63: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği

Haberin içeriğine tıklanıldığında ise, Falcao'nun futbolculuğa devam ederken aynı zamanda üniversitede gazetecilik eğitimi aldığı bilgisi okuyucularla paylaşılmıştır.

Şekil 64: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli

‘Terim’den flash karar! İşte Aslan’ın Gençlerbirliği ilk 11’leri.’ başlığı ile verilen fotomac.com.tr haberine göre, Fatih Terim’in Gençlerbirliği maçında sıradışı bir ilk 11 ile çıkacağı belirtilmiştir. Ziyaretçilere alışılmışın dışında bir ilk 11 ile maça çıkılacağı izlenimi verilmeye çalışılan haberde, tık tuzağı ile ziyaretçilerin haber linkine tıklamaları amaçlanmıştır.

Ya zafer ya zafer! İşte Fatih Terim'in Gençlerbirliği maçı 11'i

Son dakika Galatasaray haberi: Aslan, Süper Lig'in 18. haftasında bugün Gençlerbirliği ile karşı karşıya gelecek. Zirvenin 4 puan gerisine düşen sarı-kırmızı takım, farkın daha da açılmaması için mutlak 3 puan peşinde. Terim bugün kulübede olacak, Aslan derbi öncesi moral arayacak.

Galatasaray Haberleri Giriş Tarihi: 09 Ocak 2021 Cumartesi 06:50

Google News

G.Saray, Süper Lig'in 18. haftasında bugün Gençlerbirliği ile karşı karşıya gelecek. TT Stadı'nda 19.00'da başlayacak maçı, Halis Özkahya yönetecek. Ligde geride kalan 17 haftanın 1'ini bay geçip 16 maçı çıkan sarı-kırmızı ekip; 9 galibiyet, 3 beraberlik ve 4 yenilgi yaşadı. G.Saray, 30 puanla bir maçı fazla Alanyaspor'un averajla gerisinde 5. sırada yer aldı. Son iki maçında Antalya ile berabere kalıp Konyaspor'a yenilerek 5 puan kaybeden Aslan, bugünkü sınavından mutlak 3 puanla ayrılıp zirve ile aradaki farkı kapatmak ve gelecek haftaki Beşiktaş derbisi öncesi moral bulmak amacıyla.

GALATASARAY: OKAN LİNNEŞ DONK MARCAO E. TAŞDEMİR TAYLAN BELHANDA BABEL OĞULCAN ARDA DIAGNE

Daha fazla bilgi

GENÇLERBİRLİĞİ: NORDFELDT TOURE ARDA POLOMAT H.İBRAHİM MURAT PIRIS FURMAN BERAT CANDEIAS SAFA

6 EKSİK VAR

Galatasaray'da ayrıca 6 futbolcu, çeşitli nedenlerden dolayı Gençlerbirliği'ne karşı mücadele edemeyecek. Sakatlıkları süren Falcao, Feghouli ve Etobo, sahadaki yerini alamayacak. Yılbaşı gecesi havai fişek kazası nedeniyle tedavisi süren Omar Elabdellaoui de başkent ekibi karşısında takımını yalnız bırakacak. Emre Kılınç ve Ömer Bayram ise cezaları nedeniyle sahaya çıkamayacak. Emre, ligin 16. haftasındaki Fraport TAV Antalyaspor müsabakasında kırmızı kart görmüş ve 2 maç ceza almıştı. Ömer de Konyaspor maçında gördüğü sarı kartla cezalı duruma düşmüştü.

Şekil 65: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği

Haber içeriğine bakıldığında ise sakatlığı devam eden Falcao, Feghouli, Etobo, Omar'ın yanı sıra cezalı durumdaki Emre Kılınç ve Ömer Bayramın da forma giyemeyeceği belirtilmiştir. 'Flash karar' denilerek vurgulanan haber başlığı, oyuncuların cezalı veya sakat oldukları belirtilmemiş, oluşacak ilk 11 tamamen Fatih Terim'in insiyatifindeymiş gibi bir izlenim uyandıracak şekilde verilmiştir.

Fotomaç ✓

23 Aralık 2020, 05:03 · 🌐

FOTOMAC.COM.TR

Galatasaray'da Falcao kendini aştı

Galatasaray'a geldiği günden bu yana performansı tartışma konusu ...

Şekil 66: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli

Şekil 66'te “Galatasaray’da Falcao kendini aştı.” başlığıyla verilen haberde okuyucular Galatasaraylı futbolcu Falcao’nun olumlu bir performans göstererek başarılı olduğu ve oyunculuk performansını yükselttiği düşüncesine kapılmaktadır. Böylece futbolcunun hangi performansı ile başarılı olduğunu merak eden okuyucuların haberin içeriğine tıklamaları amaçlanmaktadır. Ancak kendini aşma ifadesi ile ne kastedildiği haberin içeriğine girildiğinde ortaya çıkmaktadır. Söz konusu haberin içeriği Şekil 67’te gösterilmektedir.

[Galatasaray](#)'da sağ üst ön adale grubundaki ikinci derece zorlanma ve kanama nedeniyle tedavisi devam eden [Radamel Falcao](#), [Göztepe](#) karşılaşmasında da takımdaki yerini alamadı.

30 MAÇ KAÇIRDI

Sakatlığı bir türlü geçmeyen Kolombiyalı forvet, sarı-kırmızılı takımda 29 maça çıkarken dün akşamla birlikte kaçırıldığı müsabaka sayısı 30'a yükseldi.

Galatasaray formasıyla bu sezon 1 Avrupa olmak üzere toplam 7 maça çıkan 34 yaşındaki Falcao, toplamda 5 gol ve 2 asistlik performans sergiledi. (Sabah)

Şekil 67: İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği

Haberin içeriğine bakıldığında sağ üst adalesinde ikinci derecede kanama ve zorlanmadan dolayı tedavisi süren futbolcunun Galatasaray - Göztepe karşılaşmasında yer alamayacağı ve sakatlığı geçmeyen futbolcunun bugüne kadar Galatasaray'da sadece 39 maça çıktığı ve 30 maça ise sakatlığından dolayı çıkamadığı belirtilmektedir. Haberde futbolcunun 30 maç süren oynamama serisinin bir rekor olduğu vurgulanarak futbolcu ile ilgili olumsuz bir konumlama yapılmaktadır. Dolayısıyla futbolcu ile ilgili olumlayıcı haber okuyacağını düşünerek haberin içeriğine bakan okuyucular futbolcunun olumsuzlandığını görerek tıklama tuzağına düşmektedirler.

5.5 Tamamlanmayan Başlık Kullanılması

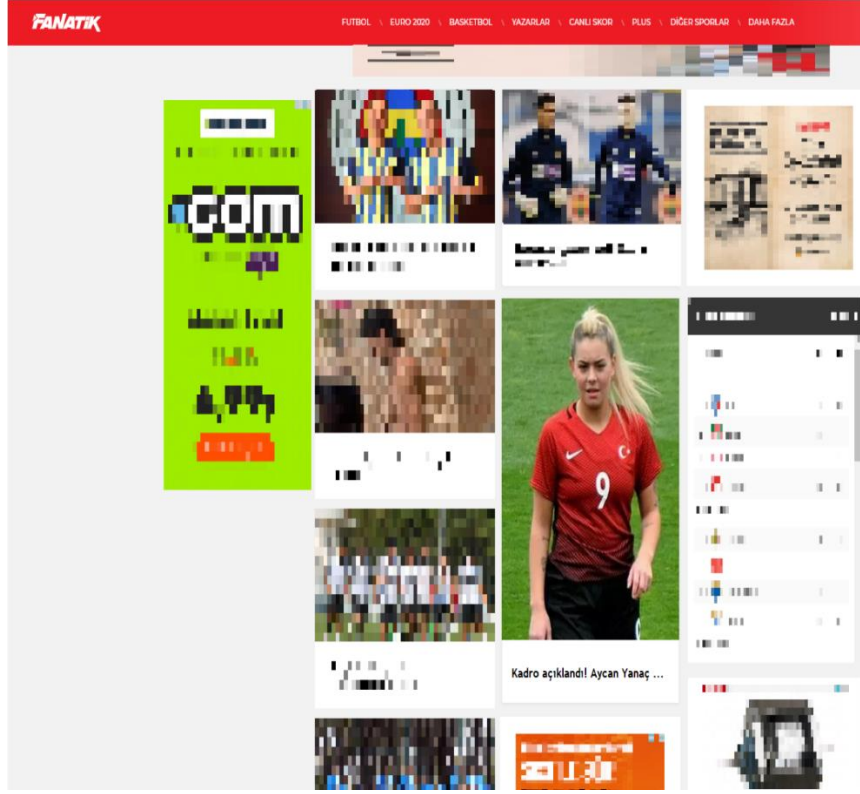
Tık odaklı habercilikte sıklıkla kullanılan bir başka yöntem ise tamamlanmayan başlık kullanımudur. Bu yöntemde habere konu özne tarafından ifade edilen bir sözün veya haberin içeriğinde okuyucu üzerinde etkisi olacağı düşünülen bir cümlenin başında ya da sonunda eksiklik bırakılmaktadır. Başka bir ifadeyle haber başlığında yarıda kesilen cümleler kullanılmaktadır. Böylece haber başlığının devamı aktarılmayarak haberin devamını merak etmek isteyen okuyucuların haberin bağlantısına tıklamaları hedeflenmektedir. Araştırma kapsamında incelenen

gazetelerin tamamlanmayan başlık kullanarak yaptıkları tık tuzağı örnekleri Tablo 5'te gösterilmektedir.

Tablo 5: Araştırma Kapsamında İncelenen Gazetelerin Tamamlanmayan Başlık Kullanarak Yaptıkları Tık Tuzağı Örnekleri

Gazete	Tarih	Tık Tuzağı Haber Başlığı	Tıklandıktan Sonraki Başlık	İçerik
Fanatik	14.11.2020	Kadro açıklandı! Aycan Yanaç...	Kadın Milli Takım kadrosu açıklandı! Aycan Yanaç yok	Haberin başlığında Aycan Yanaç'ın kadroda yer alıp almadığı bilinçli şekilde eksik bırakılmıştır
Fanatik	22.11.2020	Barcelona'da sular durulmuyor! Griezmann-Messi savaşı...	Barcelona'da sular durulmuyor! Griezmann-Messi savaşı...	Griezmann-Messi arasında yaşananlar haberin başlığında eksik bırakılmıştır
Fanatik	25.12.2020	Fenerbahçe'de dikkat çeken detay! Caner Erkin oyundan alınınca...	Fenerbahçe'de dikkat çeken detay! Caner Erkin oyundan alınınca...	Haberin başlığında Caner Erkin'in oyundan çıkınca yaptığı hareketin ne olduğu bilinçli şekilde belirtilmemiştir
Fanatik	31.12.2020	Bomba iddia! Sörloth ve Galatasaray...	Galatasaray Alexander Sörloth bombasına hazırlanıyor!	Haberin başlığında Galatasaray'ın Alexander Sörloth ile anlaşıp anlaşmadığı bilinçli şekilde

				eksik bırakılmıştır
Fotoma ç	02.09.2020	İşte Fenerbahçe'nin yeni sol beki! Masaya oturuldu...	Fenerbahçe'den sol bek hamlesi!.	Fenerbahçe'nin görüşme yaptığı futbolcunun kim olduğu haberin başlığında bilinçli olarak belirtilmemiştir .
Fotoma ç	09.11.2020	Cristiano Ronaldo'yu şoke eden karar! Juventus....	Cristiano Ronaldo'yu şoke eden karar! Juventus....	Cristiano Ronaldo'nun hangi karardan dolayı şoke oldu haberin başlığında eksik bırakılmıştır
Fotoma ç	23.11.2020	Fenerbahçe haberleri: Ozan Tufan'dan bomba itiraf! Sörloth ve transfer....	Fenerbahçe haberleri: Ozan Tufan'dan bomba itiraf! Sörloth ve transfer....	Haberin başlığında Ozan Tufan'ın Sörloth hakkında söyledikleri bilinçli şekilde eksik bırakılmıştır
Fotoma ç	07.12.2020	Kartal'ın kasası da güldü!	Beşiktaş'ın kasası da güldü! 3 galibiyet sonunda....	Haberin başlığında Beşiktaş'ın ne kadar gelir elde ettiği eksik bırakılmıştır

Şekil 68: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli

Fanatik.com.tr sitesinin ana sayfasına girildiğinde, kadın futbolcu Aycan Yamaç'ın açıklanan kadroda olup olmadığı bilinçli bir şekilde eksik bırakılmıştır. Üç nokta ile bitirilen bu haberde, Aycan Yavaş'ın kadroda olup olmadığını öğrenmek isteyen ziyaretçiler, tık tuzağı ile haber linkine tıklama zorunluğunda bırakılmışlardır.

Kadın Milli Takım kadrosu açıklandı: Aycan Yanaç kadroda yok!

Kadın Milli Takımının Estonya ve Rusya ile oynayacağı maçlar için aday kadrosu açıklandı. ALC Spor Kulübü'nde oynayan Aycan Yanaç bir kez daha listede yer almadı.

16 Kasım 2020, Pazartesi 16:35 Son Güncelleme: 16.11.2020 16:35

Kadın A Milli Takımının 27 Kasım 2020 Cuma günü Tallinn'de Estonya ve 1 Aralık 2020 Salı günü Antalya'da Rusya ile oynayacağı Avrupa Şampiyonası Grup Eleme müsabakalarının aday kadrosu açıklandı. Aday kadroya davet edilen oyuncular, 17 Kasım Salı günü saat 16.00'da TFF Riva Hasan Doğan Milli Takımlar Kamp ve Eğitim Tesisleri'nde toplanacak.

W

Şekil 69: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği

Haberin içeriğine bakıldığında ise Aycan Yamaç'ın kadroya alınmadığı net bir şekilde belirtilmiştir.

Şekil 70: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli

'Barcelona'da sular durulmuyor! Griezmann – Messi savaşı ...' başlığı ile verilen haberde, okuyuculara Messi ile Griezmann arasında bir tartışmanın olduğu izlenimi verilmiştir. Messi'nin Griezmann gerginliğini savaşa benzetilen bir başlık atılmasının amacı okuyucuların dikkatini çekip tık tuzağına düşüp haber içeriğine ulaşmalarıdır.

Barcelona'da sular durulmuyor! Griezmann - Messi savaşı...

La Liga'da iyi günler geçirmeyen ve zirvenin 9 puan gerisinde bulunan Barcelona'da, taraftarların sabrı tükenmeye başladı. Dün alınan Atletico Madrid mağlubiyeti sonrasında "Günah Keçisi" arayan taraftarlar soluğu Griezmann'ın arabasının önünde aldı. Stadyum çıkışında taraftarların şok tepkisiyle karşılaşan Antoine Griezmann'a taraftarlar, Lionel Messi'ye saygı duyması konusunda tehditler savurdu.

22 Kasım 2020, Pazar 17:29 Son Güncelleme: 22.11.2020 17:29

PAYLAŞ

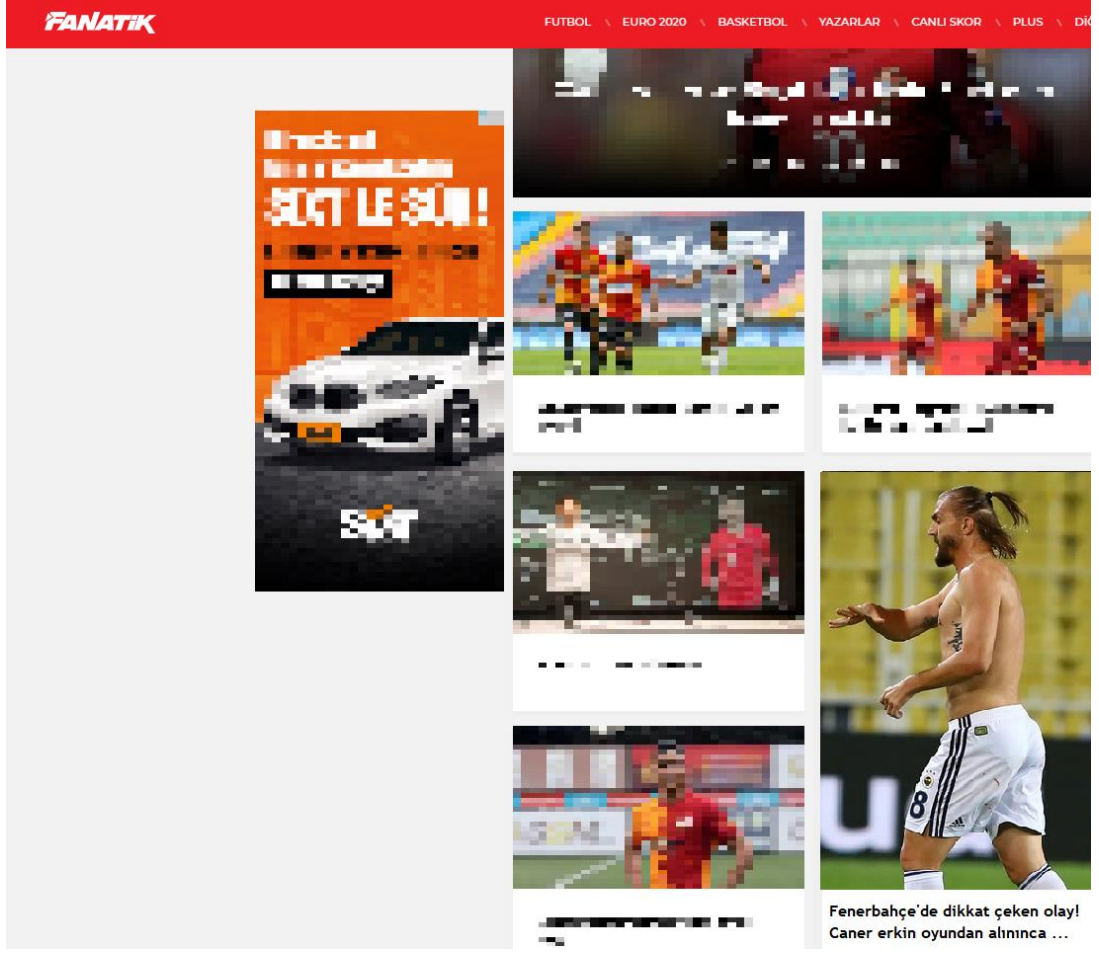
- A +

Barcelona'da taraftarlar alınan son Atletico Madrid mağlubiyetinden sonra isyan etti ve maç çıkışında **Antoine Griezmann**'a şok tepkide bulundu. **Lionel Messi** ile anlaşamadığı bilinen ve beraber oynarken bir uyum yakalayamayan Fransız futbolcuya maç sonunda taraftarlar tepki yöneltti. Stadyumdan ayrılan Fransız futbolcunun arabasının önüne atlayan ve "Lionel Messi'ye saygı duyacaksınız" şeklinde tepki yönelten taraftarlar bir hayli sinirliydi. Barcelona ligde 10. sırada ve liderle arasında 9 puanlık fark bulunuyor.

Şekil 71: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği

Haberde alınan puan kayıplarından sonra Messi ile anlaşamayan Griezmann'ın günah keçisi ilan edildiği, taraftarların Griezmann'ın arabasını durdurarak 'Messi ile iyi anlaşmak zorundasın' diye futbolcuya saldırdıkları anlar video olarak haber sitesinde yayınlanmıştır.

Şekil 72: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli

Fanatik.com.tr'nin 'Fenerbahçe'de dikkat çeken detay! Caner Erkin oyundan alınca ...' başlığıyla verilen haber şeklinde, Caner Erkin'in sinirli halinin bulunduğu fotoğrafı bilinçli olarak yerleştirilmiştir. Caner'in sinirli hali, haberin içeriği, cümlenin sonuna koyulan üç nokta ile ziyaretçinin merak içinde bırakılıp, tıklama tuzağı ile haber linkine tıklaması amaçlanmıştır.

Fenerbahçe'de dikkat çeken detay! Caner Erkin oyundan alınınca...

Fenerbahçe - Başakşehir maçının son bölümlerinde **Caner Erkin** ile **Erol Bulut** arasında yaşananlar ortaya çıktı. (Hürriyet)

25 Aralık 2020, Cuma 14:43 Son Güncelleme: 25.12.2020 16:44

Abone Ol [Google News](#)

PAYLAŞ [f](#) [t](#) [e](#) [w](#)

- A +

Süper Lig'de haftanın en çok tartışılan karşılaşması olan Fenerbahçe-Medipol Başakşehir maçının ilginç olaylarından biri 88'inci dakikada yaşandı.

Şekil 73: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği

Haber içeriğine bakıldığında ise Caner Erkin'in oyundan çıkarken el kol hareketleriyle sitem ettiği, oyundan çıkarken teknik direktöre tepki göstermek için yedek klübesine gitmek yerine, doğrudan soyunma odasına gidişi, kasıtlı olarak haber başlığında belirtilmemiştir.

Fanatik ✓

31 Aralık 2020, 13:31 · 🌐

Bomba iddia! Sörlöth ve Galatasaray... <http://bit.ly/3pEbDgo>

Şekil 74: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli

Şekil 74’te “Bomba iddia! Sörlot ve Galatasaray...” başlığıyla okuyuculara aktarılan haber tamamlanmayan başlık kullanımına örnek olarak gösterilebilir. Söz konusu habere bakıldığında haberin başlığındaki “Bomba İddia” ifadesi ve haberin eksik bırakılması habere merak unsuru katmaktadır. Böylece merakını gidermek isteyen okuyucuların merakını sonlandırabilmek amacıyla haberin bağlantısına tıklamaları hedeflenmektedir. Söz konusu haberin içeriği Şekil 75’te gösterilmektedir.

Galatasaray Alexander Sörloth bombasına hazırlanıyor!

Galatasaray ara **transfer** döneminin en flaş transfer girişimlerinden birinde bulunmaya hazırlanıyor. Hedefteki isim Alexander **Sörloth**. **Leipzig** kanadında büyük sorun yok. Ancak **Trabzonspor** ile yapılmış özel anlaşma için formül arayışı var.

31 Aralık 2020, Perşembe 12:43 Son Güncelleme: 31.12.2020 12:51

Abone Ol

Şekil 75: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği

Söz konusu haber içeriğine bakıldığında Galatasaray'ın ara transfer dönemi hazırlıkları kapsamındaki hedefinin Alexander Sörloth olduğu ve futbolcunun kulübüyle ciddi bir sorun olmadığı, fakat futbolcunun önceki takımı olan Trabzonspor ile yaptığı özel anlaşma açısından bazı problemlerin bulunduğu ve bu problemi çözebilmek için bazı formül arayışlarının olduğu ifade edilmektedir.

Şekil 76: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli

‘İşte F.Bahçe’ nin yeni sol beki! Masaya oturuldu ..’ olarak verilen bu haberde, Fenerbahçe’ nin sol bek oynayan bir futbolcuyla masaya oturduğu, fakat futbolcunun kim olduğu kasıtlı olarak gizlenmiştir. Oyuncunun adını haberin başlığına yazmak yerine, üç nokya koyarak haber servis edilmiştir. Ziyaretçilerin oyuncuyu merak edip, haber linkine tıkladıkları planlanmıştır.

Fenerbahçe'den sol bek hamlesi!

02.09.2019 | 18:29

Google News

Transferin son gününde çalışmalarını sürdüren Fenerbahçe'de, sıcak saatler yaşanıyor. Sol bek arayışlarını sürdüren Fenerbahçe, transfer döneminin son gününde Başakşehir'in deneyimli oyuncusu Gael Clichy için masaya oturdu.

Şekil 77: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği

Haber içeriğine girildiğinde Fenerbahçe'nin, Başakşehir'in deneyimli oyuncusu Gael Clichy ile masaya oturulduğu ziyaretçilere net bir şekilde servis edilmiştir.

Şekil 78: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli

Fotomac.com.tr'nin ana sayfasında paylaştığı bu haberde, Cristiano Ronaldo'nun şoke olduğu bir karar olduğu, Juventus yazıldıktan sonra üç nokta koyularak ziyaretçilerin kasıtlı olarak meraklanması amaçlanmıştır.

Giriş Tarihi: 09.11.2020 18:59, Güncelleme Tarihi: 09.11.2020 19:05

Cristiano Ronaldo'yu şoke eden karar! Juventus...

İtalya Ligi'nin son yıllardaki tek hakimi Juventus, takımın yıldızı Cristiano Ronaldo ile ilgili flaş bir karar aldı. Çizme basınında yer alan haberlere göre siyah-beyazlı kulüp, dünyaca ünlü Portekizli golcüyü yollarını ayırmak istiyor.

Şekil 79: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği

Haberin içeriğine bakıldığında Juventus futbol takımının Cristiano Ronaldo ile yollarını ayırmak istediği iddiası okuyuculara ifade edilmiştir.

Şekil 80: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli

‘Ozan Tufan’dan bomba itiraf Sörloth ve transfer ...’ olarak verilen fotomac.com.tr haberinde bilinçli olarak başlığın sonu getirilmemiştir. Ozan Tufan’ın, Sörloth’un Fenerbahçe’ye transferiyle ilgili algı yapılmak istenmiştir. Böylece okurların merakta kalıp tık tuzağına düşerek haber linkine tıklamaları amaçlanmıştır.

Fenerbahçe haberleri: Ozan Tufan'dan bomba itiraf! Sörloth ve transfer...

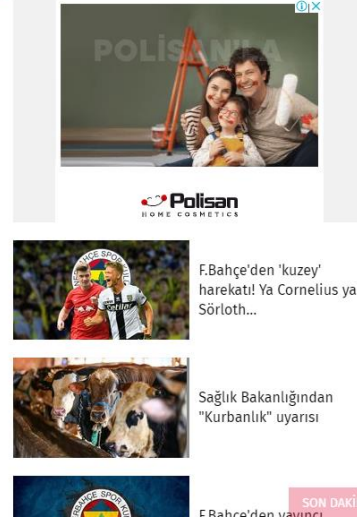
Fenerbahçe'nin yıldız ismi Ozan Tufan, bomba bir transfer itirafında bulundu. 25 yaşındaki futbolcu, sarı-lacivertli kulüple sözleşme yenilemeden önce Premier Lig'in kapısından döndüğünü söylerken, Alexander Sörloth hakkında da flaş bir detay paylaştı. İşte o sözler... | Son dakika Fenerbahçe transfer haberleri

Fenerbahçe Haberleri Giriş Tarihi: 23 Kasım 2020 Pazartesi 16:57 Güncelleme Tarihi: 23 Kasım 2020 Pazartesi 17:02

Google News

Fenerbahçe'nin milli futbolcusu Ozan Tufan, bu sezonki performansı, şampiyonluk ve kariyer planlaması hakkında flaş açıklamalar yaptı.

Şekil 81: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği

Haberin içeriğine bakıldığında ise Goal Türkiye'ye demeç veren Ozan Tufan yer almaktadır. Röportajında 'Crystal Palace ile anlaşmak üzereydim. Son anda fikir değiştirdiler beni değil Sörloth'u transfer ettiler'demiştir. Fakat haber başlığının daha fazla merak uyandırması için, 'Bomba itiraf! Sörloth ve transfer' olarak başlık atılmıştır.

Şekil 82: Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli

Şekil 82’de ‘‘Kartal’ın kasası da güldü! 3 galibiyet sonunda...’’ başlığıyla verilen haber de tamamlanmayan başlık kullanımına örnek olarak gösterilebilir. Beşiktaş başkanı Ahmet Nur Çebi’nin takım elbiseli ve mikrofonda konuşma yaparkenki bir Şekli ile verilen söz konusu haberin başığı editörler tarafından bilinçli şekilde eksik bırakılarak okuyucuların habere merak unsuru katılmaktadır. Böylece Beşiktaş’ın üç maçlık galibiyet sonrasında ne kadarlık gelir elde ettiğini öğrenmek isteyen okuyucuların haberin içeriğine girmeleri hedeflenmektedir. Haberın içeriği Şekil 83’da gösterilmektedir.

[Beşiktaş](#) son 3 maçını kazanıp galibiyet primi olarak da toplam 6 milyon 750 bin TL'yi kasasına koydu.

Şekil 83: Fotomaç.com.tr'nin Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği

Haberin içeriğine bakıldığında Beşiktaş'ın üç maçlık galibiyet serisi sonrasında toplamda 6.750.000 TL gelir elde ettiği ve bu paranın ödemeler konusunda sorun yaşayan yönetimi az da olsa rahatlattığı vurgulanmaktadır.

Sonuç olarak birçok internet haber sitesi gibi spor haber içeriği üreticileri de tık tuzağı haber yöntemleri ile okuyucularda endişe ve merak duygusu uyandırarak okuyucuların haberin bağlantısına tıklamasına çalışmaktadırlar.

Bölüm 6

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Bilgi ve iletişim teknolojisinde yaşanan ilerleme ile birlikte kitle iletişim araçlarının formunun değişmesi yeni medya araçlarını ortaya çıkarmıştır. Yeni medya araçları ise toplumun haber alma yönteminin değişim ve dönüşüm geçirmesine neden olmuştur. Yeni medya araçlarının en çok etkilediği ve dönüştürdüğü alanlardan birisi de habercilik olmuştur. Toplumun yeni medya araçlarının yaygın şekilde kullanması habercilere daha fazla okura ulaşmak için yeni bir mecra sağlamıştır. Böylece haber merkezleri dijital platformlara taşınarak dijital platformlar üzerinden de haber içerikleri üretmeye başlamıştır. Haberciliğin dijitalleşmesi geleneksel habercilik açısından da önemini koruyan etik sorunların yanında yeni etik ihlalleri ortaya çıkarmıştır. Bu sorunlardan birisi ve belki de en önemlisi tık tuzağı haberlerdir. Tık tuzağı haberler olarak adlandırılan bu haberlerde reklam kaygısıyla hareket eden içerik üreticileri haber sitesinin daha fazla tıklanma alması için okuyucuların merak algılarına hitap eden sansasyonel başlıklar, çarpıcı şekiller ile okuyucunun dikkatini çekmeyi hedefleyerek meslek etiğini ihlal etmektedirler. Bu çalışma da kitle iletişim araçları ile güçlü bir ilişki içerisinde olan ve toplumsal yapı ve hayat üzerinde güçlü etkileri bulunan spor basınında yer alan tık tuzağı içerikli haberlerin incelenmesini amaçlamaktadır.

Spor içerikli haber üreticileri farklı yöntemler kullanarak tık tuzağı haberler üretmektedirler. Bu yöntemler içerisinde en sık kullanılanları ise başlığın açıklayıcı olmaması, Şekilin anlaşılabilir olmaması, Şekilin içerikle uyumsuz olması, başlığın

içerik uyumsuz olması ve tamamlanmayan başlık kullanımındır (doğrula.org, 2018). Araştırma sonucunda elde edilen bulgular bağlamında değerlendirildiğinde fanataik.com.tr ve fotomaç.com.tr yer alan haber sitelerinin içerik sunumlarında bu yöntemleri sıklıkla kullandığı görülmektedir. Söz konusu spor haber siteleri tıklama tuzaklarıyla okuyucularını haberin içeriğine tıklamak konusunda kandırmakta ve okuyucularını hayal kırıklığına uğratmaktadırlar. Nitekim standart bir haber başlığında habere ilişkin unsurların okuyucu anlamlı bir şekilde aktarılması gerektiği bilinmektedir. Ancak araştırma kapsamında incelenen haber sitelerinde yer alan haber başlıklarında standart haber başlığının dışında meslek etiğinin ihlal edildiği pratikler olduğu görülmektedir. Bu başlıklarda haber içerik üreticileri haberin unsurlarından biri veya birkaçını bilinçli bir şekilde başlıktan kopararak heyecan uyandırıcı ifadeler ile okuyucuların haberin bağlantısına tıklamasını amaçlamaktadırlar. Bunun yanında haber üreticileri okuyucuların haber bağlantısına tıklayarak haber sitesini ziyaret etmesini sağlamak amacıyla anlaşılabilir olmayan Şekil kullanmaktadırlar. Söz konusu bu Şekillerde sporculara ait görüntüler bilinçli bir şekilde kırılmaktadır. Ayrıca içerikle uyumsuz Şekil kullanımıyla erotizm içerikli kadın bedeninin nesneleştirildiği haberlere yer verilmektedir.

Sonuçta araştırma kapsamında verilen örneklerden de anlaşılacağı gibi içerisinde yaşadığımız dijital çağda yeni medya ortamlarına taşınan spor haberciliği pratikleri habercilik mesleğinde etik sorunları ve niteliksizliği beraberinde getirmektedir. Bunu aşabilmek için haber üreticilerinin endüstriyel kar çabasıyla değil toplumsal görev ve sorumluklarını ön plana alarak ve etik kurallar çerçevesinde görevlerini yerine getirmeleri gerekmektedir. Tık tuzağı haber üretiminin altında yatan nedenleri belirlemek amacıyla sonraki araştırmacılar tarafından haber içerik

reticilerinin rnekleme alındığı derinlemesine mülakat yöntemiyle yeni araştırmalar yapılması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği

<https://www.fanatik.com.tr/son-dakika-omar-elabdellaoui-havai-fisek-kazasi-yasadi-hastaneye-kaldirildi-2192485> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği

<https://www.fanatik.com.tr/galatasarayin-ilk-11inde-5-degisiklik-iste-2020-model-aslan-2114482>, (Erişim Tarihi: 10.03.2021)

Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği

<https://www.fanatik.com.tr/bir-oyuncu-daha-corona-viruse-yakalandi-atalanta-kalecisi-sportiello-2131410>, (Erişim Tarihi: 10.03.2021)

Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği

<https://www.fanatik.com.tr/besiktasin-yildizi-atiba-turkce-sinavindan-gecti-video-2184656>, (Erişim Tarihi: 10.03.2021)

Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği

<https://www.fotomac.com.tr/besiktas/2020/09/01/besiktastan-markus-henriksen-atagi-bedava>, (Erişim Tarihi: 10.03.2021)

Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği

<https://www.fotomac.com.tr/galeri/galatasaray/transfer-haberi-galatasarayda-ayrilik-mbaye-diagne-gidiyor-yildiz-isim-geliyor>, (Erişim Tarihi: 10.03.2021)

Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği

<https://www.fotomac.com.tr/galatasaray/2020/11/06/galatasaraydan-stopere-harekati-2-yildizdan-biri-imzayi-atacak>, (Erişim Tarihi: 10.03.2021)

Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanılarak Verilen Haber İçeriği

<https://www.fotomac.com.tr/galeri/galatasaray/fatih-terimden-beklenmedik-karar-2-yildizla-yollar-ayriliyor/2> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı <https://tr-tr.facebook.com/fanatik> (Erişim Tarihi: 10.03.2021)

Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı <https://tr-tr.facebook.com/Fotomac/> (Erişim Tarihi: 10.03.2021)

Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı <https://tr-tr.facebook.com/Fotomac/> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı

<https://www.facebook.com/fanatik/posts/3698496206862646/> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı

<https://www.facebook.com/fanatik/posts/2781256315253311>, (Erişim Tarihi: 10.03.2021)

Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı
[https://www.facebook.com/flx/warn/?u=https%3A%2F%2Fbit.ly%2F3fhJGX
S&h=AT0W_MbV0k_kXVMUHHwVbYR9GNe1o8MQs8UVxYSutl2PaOC
Xqi6gZfYiaVZga1hrAmOGZq8eem5aI82dz_gH48_twb11YoeIARluhv_h856
KWGrkuxGOcdexOeG1I8ser4vL6qYz2oi1O1a1Ng7a4HvLbuLArZjOQABl
6l8&_rdr](https://www.facebook.com/flx/warn/?u=https%3A%2F%2Fbit.ly%2F3fhJGX
S&h=AT0W_MbV0k_kXVMUHHwVbYR9GNe1o8MQs8UVxYSutl2PaOC
Xqi6gZfYiaVZga1hrAmOGZq8eem5aI82dz_gH48_twb11YoeIARluhv_h856
KWGrkuxGOcdexOeG1I8ser4vL6qYz2oi1O1a1Ng7a4HvLbuLArZjOQABl
6l8&_rdr), (Erişim Tarihi: 10.03.2021)

Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı <https://www.fanatik.com.tr/> (Erişim Tarihi:
10.03.2021)

Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı
<https://www.fotomac.com.tr/timeline/2020/01/09> (Erişim Tarihi: 10.03.2021)

Açıklayıcı Olmayan Başlık Kullanımı
<https://www.fotomac.com.tr/timeline/2020/12/25>

Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullandığı Haber Şekli
<https://www.fotomac.com.tr/timeline/2020/08/28> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullandığı Haber
Şekli''<https://www.fotomac.com.tr/timeline/2020/12/25> (Erişim Tarihi:
20.01.2021)

Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullandığı Haber Şekli
<https://www.fotomac.com.tr/timeline/2020/12/30> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haber Şekli <https://tr-tr.facebook.com/fanatik>
(Erişim Tarihi: 10.03.2021)

Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haber Şekli
<https://www.facebook.com/fanatik/photos/en-de%C4%9Ferli-isim-belli-oldu-yeni-transferlerden-sonra-httpsbitly36yixzv/3466729820039287/> (Erişim Tarihi: 10.03.2021)

Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haber Şekli
https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=3681207845258149&id=111977835514519&__tn__=%2As%2As-R, (Erişim Tarihi: 10.03.2021)

Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haber Şekli
<https://twitter.com/fanatikcomtr/status/1344373723470721029>, (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haber Şekli
<https://www.fotomac.com.tr/timeline/2020/08/12> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği
https://www.fanatik.com.tr/son-dakika-fenerbahce-konyaspor-macinin-hakemi-ali-sansalan-oldu-2181906?utm_campaign=facebook-post, (Erişim Tarihi: 10.03.2021)

Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği
<https://www.fanatik.com.tr/super-ligin-en-degerli-yildizlari-haber-fotograf-2174941> (Erişim Tarihi: 10.03.2021)

Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği
https://www.fanatik.com.tr/sezon-sonunda-sozlesmeleri-sona-erecek-turk-futbolcular-4-buyukler-peslerinde-video-2191233?utm_campaign=facebook-post (Erişim Tarihi: 10.03.2021)

Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği
<https://www.fotomac.com.tr/besiktas/2020/08/12/besiktas-transferde-vites-yukseltti-paok-macina> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği
<https://www.fotomac.com.tr/galeri/besiktas/flas-gelisme-besiktasin-teklif-goturdugu-yildizin-menajeri/2> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği
<https://www.fotomac.com.tr/fenerbahce/2020/12/25/fenerbahce-ara-transferde-kanat-bombasini-patlatiyor-erol-buluttan-onay-cikti> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Anlaşılabilir Olmayan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği
<https://www.fotomac.com.tr/galeri/galatasaray/galatasaray-sozlesme-yenilemek-istiyordu-yildiz-isim-ayrilmayi-dusunuyor> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Akgül, B. Kılıç, E. F. ve Ayer, Z. (2020), Gazetecilikte Artırılmış Gerçeklik Kullanımının Haber Kavramı Üzerinden Değerlendirilmesi. *Girişimcilik İnovasyon ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi*, 4(8), 153-165.

Akyazı, A. (2015), *Bir İletişim Platformu Olarak Sosyal Medyada Çocuğa Yönelik Şiddetin Yansıması*, Sosyal Medya Araştırmaları, 45-56.

Akyüz, S. S. (2019), 31 Mart 2019 Yerel Seçimleri Öncesi Son Dakika Haber Bildirimlerinin İçerik Analizi: Haber Türleri, Tık Tuzakları Ve İktidar-Muhalefet Haberlerinin Dağılımı, *İNİF E-Dergi*, 4(2), 153-167.

Arık B, (2004), *Top Ekranında Medya Çağındaki Futbol ve Televizyon Arasındaki Kaçınılmaz İlişki*, İstanbul: Salyangoz Yayınları.

Arık, M. Bilal (2004), *Top Ekranında*. İstanbul: Salyangoz Yayınları.

Arsev B., (1996), *Kamuoyu, İletişim ve Demokrasi*. İstanbul: Bağlam Yayınları.

Atabeyoğlu C. (1991), *Türkiye’de Spor Yazarlığının 100. Yılı: 1891-1991*. İstanbul: Türkiye Spor Yazarları Derneği Yayını.

Atalay A. (1998), *Spor Gazeteciliği*, İstanbul: Filiz Kitabevi.

Ayhan D. (2010), *Spor Sosyolojisi*. İstanbul: Başlık Yayın Grubu.

Aytekin, Y. (2001), *Çağdaş Siyasal Akımlar*, Ankara: Vadi Yayınları.

Basın Yayın Kuruluşları Clickbait Raporu (2017), (Erişim Tarihi: 01.06.2021).

Batmaz, H. Ç., Yıldırım, F., ve Karadağ, M. (2016), Küresel rekabetin spor endüstrisine etkisi. *International Journal of Social Science*, (42), 521-534.

Becer, E. (1997), *İletişim ve Grafik Tasarım*. Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.

Bell, E., Bryman, A., & Harley, B. (2018), *Business research methods*, Oxford university press.

Berelson, B. (1952), *Content Analysis in Communication Research*. New York: Free Press.

Binark, M. (2007), Yeni Medya Çalışmalarında Yeni Sorunlar ve Yöntem Sorunu. Mutlu Binark (Der.), *Yeni Medya Çalışmaları içinde (21-44)*, Ankara: Dipnot Yayınları.

Bingöl, F. (2018), *Yeni medya ve spor gazeteciliğinde etik sorunlar*, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Biyani, P., Tsioutsoulou, K., & Blackmer, J. (2016), " 8 amazing secrets for getting more clicks": detecting clickbaits in news streams using article informality, In *Proceedings of the AAAI Conference on Artificial Intelligence* (Vol. 30, No. 1).

Blom & Hansen, (2015), Click bait: Forward-reference as lure in online news headlines. *Journal of Pragmatics*(76), 87-100.

Bolatkıran, Mehmet A. (2006), *İlköğretim Okulu Müdürlerinin Duygusal Yeterlilikleriyle İletişim Becerileri Arasındaki İlişkinin Öğretmen Algularına Göre İncelenmesi (Gaziantep İli Merkez İlçeleri Örneği)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Boniface, P. (2007), *Futbol ve Küreselleşme*, İstanbul: NTV Yayınları.

Bora, T., ve Uluğ, Y., (2003), Samandıra, Florya, Fulya... Türkiye’de Spor/Futbol Medyasının Son Yirmi Yılı Üstüne, Türkiye’de Gazetecilik, Eleştirel Bir Yaklaşım. L. Doğan Tılıç (der.) içinde. İstanbul: ÇGD: 211-236.

Bourg, J. F. (1992), Spor ve Televizyon: Etik Rekabet ile Ekonomik Düzen Arasında. Medya Dünyası, Jean Marie Charon (Der.), Oya Tatlıpınar (Çev.), İstanbul: İletişim Yayınları.

Bülbül, R. (2000), *Genel Gazetecilik Bilgileri*, Konya: Nobel Yayınları.

Bülent Ç. (2002), *Medya ve Etik*. İstanbul: İmge Yayınları.

Büyükbaykal, G., N. (2004), *Geçmişten Günümüze Türkiye’deki Yazılı Spor Basımında Futbolun Yeri ve Önemi*, İstanbul: İ.Ü. İletişim Fakültesi Yayınları.

- Cangöz, İ. (2009), *Habercilik/Gazetecilik Kültürünü Oluşturan Dinamikler ve Haber Yapma Sürecine Etkileri*. Sihirli Aynanın Sırları, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayınları, (70).
- Çağlar, N., ve Köklü, P. H. (2017), Yeni medyanın siyasal iletişim aracı olarak kullanımı: Siyasal partilerin resmi web sitelerine yönelik bir araştırma. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 5(1), 148-173.
- Çakır, C. (2015), *Hegomonik Erkekliğin Yeniden Üretildiği Bir Alan Olarak Spor Medyası: Spor Haberlerinde Erkeklik Üzerine İnceleme*. (Yüksek Lisans Tezi). Konya: Selçuk Üniversitesi
- Çavuş, S., & Ede, N. (2021), Tık Odaklı Habercilik: Türk İnternet Haber Medyası Üzerine Bir İçerik Analizi. *Selçuk İletişim*, 14(1), 23-54.
- Çelik, R. (2020), Tık odaklı habercilikte “tık yemi” taktiği: koronavirüs (kovid-19) örneği. *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 9(2), 14-25.
- Çevikel, T. (2013), Türkiye spor medyasında içerik çeşitliliği: Günlük gazeteler ve futbol blogları arası bir karşılaştırma. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (18), 110-122.
- Çitacı, M. (2019), *2018 Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinin Medya Analizi*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Çoban, B. (2019), Post Truth Çağında Dijital Gazetecilik Ve Haber Başlıklarında “Tık Tuzağı”, *Kurgu*, 27(4), 35-49.

Demir, V. (2005), Medya Ahlâkı/Etiği, *XI. Yerel Medya Eğitim Semineri*, Adıyaman, 26 - 27 Mayıs, s.77-86.

Demiray, U. (1994), *İletişim ötesi iletişim*, Turkuaz Yayıncılık.

Dilber, F. (2014), Kitle İletişim Araçları ve Suç Olgusu. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi* 16 (I), 60-66.

Dilmen, N. E. (2007), Yeni Medya Kavramı Çerçevesinde İnternet Günlükleri-Bloglar ve Gazeteciliğe Yansımaları. *Marmara İletişim Dergisi*, Sayı:12, 113-122.

Doğrula.org, (2018), Basın Yayın Kuruluşlarının 2017 Clickbait Puanlama Sonuçları, <https://medium.com/dogrula-org/bas%C4%B1n-yay%C4%B1n-kurulu%C5%9Flar%C4%B1n-2017-clickbait-puanlama-sonu%C3%A7lar%C4%B1-1cefc37398b5>.

Ekmekçi, Y., Ekmekçi, R., ve İrmiş, A. (2013), Küreselleşme ve spor endüstrisi. *Pamukkale Journal of Sport Sciences*, 4(1), 91-117.

Erdoğan İ., Alemdar K. (2005), *Popüler Kültür ve İletişim*, Ankara: Erk Yayınları.

Erdoğan, İ. (2002), *İletişimi Anlamak*, Ankara: Erk Yayınlar.

Erdoğan, İ. (2013), *Yeni Medya Gazeteciliğinde Etik Bir Paradigma Belirlemenin Kapsamı ve Sınırları*, 1(36), 255- 272

Eriş, Z. (2014), *Türk Basınında Karşılaştırmalı Olarak Spor Haberlerinin Veriliş Biçimi: Cumhuriyet, Zaman ve Hürriyet Örnekleri*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Euro 2024'ün Ev Sahibinin Belirlenme Haberi
<https://www.ntv.com.tr/galeri/turkiye/gunun-gazete-mansetleri-27-eylul-2018,IMGmOamXR0mY-kVhby1nkg> (Erişim Tarihi: 22.06.2021)

Girgin, A. (2005), *Haber Yazmak*. 3.Baskı, İstanbul: Der Yayınları.

Gökalp, E. (2004), *Türkiye'de Spor Basını ve Milliyetçilik Söylemi*, Doktora Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gökdağ, R. (2016), *Kişiler Arası İletişim İnsan İlişkilerinin Psikolojik Temelleri*, Ankara: Sınırsız Basım Yayın Dağıtım.

Gönenç, E., & Kılınç, H. (2020), *İnternet Gazeteciliği ve Etik*.Sakarya: Sakarya Üniversitesi Yayınları No.: 205.

Göral, M. (2003), Spor Basını Ahlakı. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8. 1-20.

Güler, L., ve Demir, V. (1995), Spor ve medya ilişkisi ve Türkiye'de spor medyası.
Marmara İletişim Dergisi, 9. 285-306.

Gündüz, Uğur ve Pembecioğlu, Nilüfer, (2013), *Bilgi kaynağı olarak sosyal ağlar ve sosyal medya*, Konya: Sebat Ofset Matbaacılık.

Gürcan, H. İ. ve Tözelik, U. (2002), İnternette Spor Basını, 6. *Türkiye'de İnternet Konferansı*, İstanbul: Harbiye.

Gürcan, H., İ. (2012), *Haberciliğin Temel Kavramları*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

Işık U., ve Koz, K. A. (2014), "Çöp Yığınlarında Haber Aramak: İnternet Gazeteciliği Üzerine Bir Çalışma". *Humanites Science*, 9(2), 27-43.

Işık, U., ve Koz, K. A. (2009), Cinsellik üzerinden" tık ticareti": İnternet haberciliği üzerine bir inceleme. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, (29), 167-188.

İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli <https://www.fanatik.com.tr/>
(Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli <https://www.fanatik.com.tr/>
(Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli
https://www.facebook.com/fanatik/posts/3692510324127901?comment_id=3692882750757325 (Erişim Tarihi: 20.01.2021).

İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli
<https://www.fotomac.com.tr/timeline/2020/01/09> (Erişim Tarihi: 20.01.2021).

İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haber Şekli
<https://www.fotomac.com.tr/timeline/2020/12/23> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği
<https://www.fanatik.com.tr/adil-ramiden-flas-itiraflar-haber-fotograf-2176659>
(Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği
<https://www.fanatik.com.tr/fenerbahce-transfer-bombasi-altay-bayindir-video-2188236>

İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği
https://www.fanatik.com.tr/son-dakika-fenerbahce-max-kruse-ile-tazminat-konusunda-anlasti-2192088?utm_campaign=facebook-post, (Erişim Tarihi: 20.01.2021).

İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği
<https://www.fotomac.com.tr/galatasaray/2021/01/09/ya-zafer-ya-zafer-iste-fatih-terimin-genclerbirligi-maci-11i> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Başlık Kullanılan Haberin İçeriği
<https://www.fotomac.com.tr/galatasaray/2020/12/23/galatasarayda-falcao-kendini-asti>, (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli <https://www.fanatik.com.tr/>
(Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli <https://nl-nl.facebook.com/fanatik/posts/3633132516732349> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli <https://www.fanatik.com.tr/>
(Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli <https://www.facebook.com/fanatik/posts/3697158283663105/> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli <https://www.fanatik.com.tr/>
(Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli <https://www.fotomac.com.tr/>
(Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli <https://www.fotomac.com.tr/timeline/2020/08/28> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli <https://www.fanatik.com.tr/>
(Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haber Şekli <https://www.fanatik.com.tr/>
(Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği
<https://www.fanatik.com.tr/fenerbahceye-mujdeli-haber-jose-sosa-takimla-calisti-haber-fotograf-2184203> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği
https://www.fanatik.com.tr/sevgilisini-aldataan-jese-rodriguez-takimdan-dakovuluyor-haber-fotograf-2187666?utm_campaign=facebook-post (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği
<https://www.fanatik.com.tr/besiktasta-adem-ljajicin-kotu-performansinin-nedeni-ortaya-cikti-stanija-dobrojevic-haber-fotograf-2188824> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği
https://www.fanatik.com.tr/neymarın-reddettiği-partiyi-paylaşımın-ele-verdi-2192404?utm_campaign=facebook-post, (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği
<https://www.fanatik.com.tr/son-dakika-galatasaray-omer-bayramın-sozlesmesini-uzatti-2226509> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği

<https://www.fotomac.com.tr/galeri/galatasaray/galatasaraya-gecit-vermeyen-tarik-cetin-kim-cikti-fenerbahce> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği

<https://www.fotomac.com.tr/video-haber/videoizle/flas-sozler-fatih-terim-yonetimden-memnun-degil> (Erişim Tarihi: 20.01.2021).

İçerikle Uyumsuz Olan Şekil Kullanılan Haberin İçeriği

<https://www.fotomac.com.tr/galeri/spormagazin/wanda-nara-bu-kez-de-icardiyi-aldatti>

İlhan, E. (2009), *Türk Spor Medyası 'nda Etik Değerler; Spor Yazarlarının Görüşleri*, Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

İnce, M. (2018), İnternet haberciliğinde çok tıklanma beklentisi ve tuzak başlıklar. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Karabük Üniversitesi*, 8(2), 297-313.

İnceoğlu, M. (1993), *Tutum Algı İletişim*. Ankara: Verso Yayıncılık A.Ş.

Kahraman, H.B. (2003), “Futbol Bizim Kendimizdir”, Radikal Gazetesi

Kalender, A. B. (2019), İnternet haberciliğinde clickbait savaşları: bir okuyucu tepkisi olarak limon haber örneği. *Dördüncü Kuvvet Uluslararası Hakemli Dergi*, 2(2), 1-21.

Kaya, A. Y. (1996), *Dünya 'da ve Türkiye 'de Basının Gelişimi ile Türk Basınında Spor Haber Öğeleri Açısından İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kaya, A. Y. (2002), Dünya'da Ve Türkiye'de Basının Gelişimi İle Türk Basınında Sporun Haber Öğeleri Açısından İncelenmesi. *Selçuk İletişim*, 2(3), 161-167.

Kazaz, M. (2007), Geleneksel habercilikten internet haberciliğine geçiş sürecinde spor basını. *Selçuk İletişim*, 4(4), 220-229.

Kazaz, M., Pala, S. & Kazaz, A. (2021), Covid-19 Aşı Haberlerinde Çerçeveleme: Haber Sitelerinde Aşı Haberlerinin Sunumu, Malatya: *İnönü Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (İNİF E-Dergi)*, 6(1), 343-361.

Kıvanç, Ü., (2001), *Kesin Ofsayt*, İstanbul: İletişim.

Kocadaş, B. (2005), Kültür ve medya, *Bilig*, (34), 1-13.

Koçak, A., ve Özgür, A. R. U. N. (2006), İçerik analizi çalışmalarında örneklem sorunu. *Selçuk İletişim*, 4(3), 21-28.

Koçak, Ö., F. (2020), *Kişiler Arası İletişim Bağlamında Kültürleşme ve Sosyo-Kültürel Adaptasyon: Uluslararası Öğrencilere İlişkin Nicel Bir Araştırma*. Doktora Tezi, Kayseri: Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Köktener, A. (2013), Spor gazeteciliği örneğinde internet gazeteciliğinin geleneksel gazeteciliğe etkisi, *Selçuk İletişim*, 8(1), 233-250.

Kurt, H. (2014), Gazetecilik Pratiği ve Sosyal Medya, *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 13(4), 821-835

Kuyucu, M. (2014), Futbol endüstrisinde sosyal medya pazarlama uygulamaları, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(7), 161-175.

Kuyucu, M. (2018), Futbol & medya ilişkisi perspektifinden AEK–GS Dostluk maçının türkiye ve yunanistan basınında yayınlanan haberleri üzerine bir araştırma. *Proceedings of ADVED 2018- İstanbul: 4th International Conference on Advances in Education and Social Sciences*,

Kürkçü, D, D. (2016), Spor Haberciliği ve Twitter: Ulusal Spor Gazeteleri Üzerine Bir Araştırma . *İnet-Tr'16, XXI. Türkiye'de İnternet Konferansı* 3-5 Kasım 2016, İstanbul: Ted Üniversitesi

Medya Etik Kurulu İnternet Gazeteciliği Deklarasyonu
<http://medyaetikkurulu.org/wordpress/index.php/hakkimizda/internet-gazeteciligi-deklarasyonu/> (Erişim Tarihi: 22.06.2021)

Menteş, A., C. (2017), *Türkiye'nin Liberalleşmesi Sürecinde Spor Basınının Ekonomi Polisiği ve Üç Büyük Futbol Kulübüne Yönelik Haberler Üzerinde Spor Haberciliği*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Mısırlı, İ. (2004), *Genel ve Teknik İletişim*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Mirioğlu, M. (2007), *Futbol Haberlerinin Sunumunda Şiddet: Hürriyet, Zaman Ve Bir Gün Gazetelerinden Futbol Sunumlarının Analizi*. Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Mora N. (2008), Medya ve kültürel kimlik. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 5(1), 1-14.

Munger, K., Luca, M., Nagler, J., ve Tucker, J. (2020), The (null) effects of clickbait headlines on polarization, trust, and learning. *Public opinion quarterly*, 84(1), 49-73.

Nalçaoğlu, H. (2003), Medya ve toplum ilişkisini anlamak üzere bir çerçeve. *Medya ve Toplum İçinde: IPS İletişim Vakfı Yayınları. İstanbul, 1*, 43-59.

Nerone, J. (2003), Approaches to media history, *A companion to media studies*, 93-114.

Neuendorf, K. A., & Kumar, A. (2015), Content analysis, *The international encyclopedia of political communication*, 1-10.

Oğuz, T. (2012). *Kitle İletişimi. İletişim Bilgisi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.

- Ormancı, M. (2019), *Clickbait Haberlere Yönelik Okur Tutumları: Selçuk Üniversitesi Örneği*, Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ozankaya, Ö. (1980), Türkiye'de yığın iletişiminin demokratik siyasal kültür gelişimindeki yeri ve önemi. Ankara: *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 35(01).
- Öcal, D. (2002), Halkla İlişkiler Endüstrisi, Popüler Spor ve Futbol, *Toplumbilim-Futbol Özel Sayısı*, 16, 117-128.
- Özdemir S. (1998), *Medya Emperyalizmi ve Küreselleşme*, İstanbul: Timaş Yayınları.
- Özdemir, S. (2018), *Kuzey Kıbrıs' ta Üniversite Öğrencilerinin "Tık Tuzağına" Karşı Tutum ve Eğilimleri*, Yüksek Lisans Tezi, Gazimağusa: Doğu Akdeniz Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Araştırma Enstitüsü.
- Özel, E. K., ve Deniz, Ş. (2019), "Tık" ve "Etik" Arasında Sıkışan Gazetecilik: İnternet Gazeteciliğinin Ortaya Çıkardığı Yeni Etik Sorunlar Ve Gazetecilerin Konuya Bakış Açısı Üzerine Bir Araştırma, *Erciyes İletişim Dergisi*, 6(1), 443-466.
- Özsoy, S. (2007), *Kamuoyunun Spor Medyasından Beklentilerinin Nitel ve Nicel Yönden Değerlendirilmesi*, Doktora Tezi, Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özsoy, S. (2011), Spor basını açısından Türkiye'de 1950'den günümüze Milliyet Gazetesi'nde yaşanan değişim. *Selçuk İletişim*, 7(1), 212-221.

Özsoy, S. (2012), Spor Haberciliğinde Doğruluk ve Tarafsızlık. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 32(1), 95-108.

Özyal, B. (2016), Tık odaklı habercilik: Tık odaklı haberciliğin Türk dijital gazetelerindeki kullanım biçimleri. *Global Media Journal TR Edition*, 6(12), 273-301.

Popüler Olan Spor Dallarına Göre Renklendirilmiş Ülkeler Haritası
<http://sporburak.blogspot.com/p/dunyadaki-en-populer-sporlar-listesi.html>
(Erişim Tarihi: 22.06.2021)

Pothast, M., Gollub, T., Komlossy, K., Schuster, S., Wiegmann, M., Fernandez, E. P. G., ... ve Stein, B. (2018, August), Crowdsourcing a large corpus of clickbait on twitter. In *Proceedings of the 27th international conference on computational linguistics* (pp. 1498-1507).

Rigel, N. (2000), *İleti Tasarımında Haber*, DER Yayınevi.

Schlapp, H. (2013), *Gazeteciliğe Giriş*. 2.Baskı. Ankara: Vestfalya Eyaletler Yayınevi.

Sevinç, H. (2019), A Web Service that Catches Clickbaits on News Articles. In *2019 27th Signal Processing and Communications Applications Conference (SIU)* (pp. 1-3). IEEE.

Siebert, F. S., Peterson, T., ve Schramm, W. (1963). *Four Theories of the Press* University of Illinois Press, *Urbana*, 43-50.

Talimciler, A. (2015), Türkiye Futbol Medyası. *Birikim Dergisi*, <https://birikimdergisi.com/dergiler/birikim/1/sayi-117-ocak-1999/2311/turkiye-futbol-medyasi/5335> (Erişim Tarihi: 13.03.2021).

Tamamlanmayan Başlık Kullandığı Haberin İçeriği <https://www.fanatik.com.tr/kadin-milli-takim-kadrosu-aciklandi-aycan-yanac-kadroda-yok-2184012> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Tamamlanmayan Başlık Kullandığı Haberin İçeriği <https://www.fanatik.com.tr/barcelonada-sular-durulmuyor-griezmann-messi-savasi-video-2185134> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Tamamlanmayan Başlık Kullandığı Haberin İçeriği https://www.fotomac.com.tr/webtv/videoizle/fenerbahceden-sol-bek-hamlesi?utm_source=facebook&utm_medium=social&utm_campaign=facebook (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Tamamlanmayan Başlık Kullandığı Haberin İçeriği
<https://www.fotomac.com.tr/galeri/futbol/cristiano-ronalduyu-soke-eden-karar-juventus> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Tamamlanmayan Başlık Kullandığı Haberin İçeriği
<https://www.fotomac.com.tr/fenerbahce/2020/11/23/fenerbahce-haberleri-ozan-tufandan-bomba-itiraf-sorloth-ve-transfer> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Tamamlanmayan Başlık Kullandığı Haberin İçeriği
<https://www.fotomac.com.tr/besiktas/2020/12/07/besiktasin-kasasi-da-guldu-3-galibiyet-sonunda> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haberin Şekli
<https://www.facebook.com/fanatik/posts/3697293443649589/> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haberin Şekli
<https://www.facebook.com/Fotomac/posts/2468208386548665/> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haberin Şekli <https://www.fanatik.com.tr/> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haberin Şekli <https://www.fanatik.com.tr/> (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli
https://www.fotomac.com.tr/timeline/2020/11/09 (Erişim Tarihi:
20.01.2021).

Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli
https://www.fotomac.com.tr/timeline/2020/11/23 (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli
https://www.fotomac.com.tr/timeline/2020/12/07 (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Tamamlanmayan Başlık Kullanılan Haber Şekli
https://www.google.com/search?q=Barcelona%27da+sular+durulmuyor&source=lnms&tbn=nws&sa=X&ved=2ahUKEwihv9SWtvmfxAhUMgP0HHSaQA7oQ_AUoAXoECAEQAw&biw=1920&bih=912 (Erişim Tarihi:
20.01.2021)

Tamamlanmayan Başlık Kullandığı Haberin İçeriği
https://www.fanatik.com.tr/fenerbahcede-dikkat-ceken-detay-caner-erkin-oyundan-alininca-haber-fotograf-2191420 (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Tamamlanmayan Başlık Kullandığı Haberin İçeriği
https://www.fanatik.com.tr/galatasaray-alexander-sorloth-bombasina-hazirlaniyor-haber-fotograf-2192436?utm_campaign=facebook-post, (Erişim Tarihi: 20.01.2021)

Technorati (2008), “State of the Blogosphere”,
<http://technorati.com/blogging/article/day-2-the-what-and-why>. (Erişim
Tarihi: 13.03.2021).

Tipaldo, G. (2014), *L'analisi del contenuto ei mass media*. Bologna, IT: Il mulino.

Tokgöz, O. (2019), *Temel Gazetecilik*, Ankara: İmge Kitapevi.

Trabzonspor'un Yeni Stadının Açılma Haberi <https://www.uludagsozluk.com/k/19-aral%C4%B1k-2016-fotoma%C3%A7-gazetesi-man%C5%9Feti/> (Erişim
Tarihi: 22.06.2021)

Turam E. (1994). *Medyanın Siyasi Hayata Etkileri*, irfan Yayıncılık, İstanbul.

Türk Dil Kurumu (TDK), *İletişim*, <https://sozluk.gov.tr/> (04.07.2020)

Türkoğlu, N. (1988), *Toplumsal Değişimde TV İzleyiciliği: TV İzleyen ve İzlemeyen İki Köyde Karşılaştırılmal Alan Araştırması*, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Türkoğlu, N. (2003), *Kitle İletişimi ve Kültür* İstanbul:Naos Yayınları.

Transfermarkt (2021), *Tarihteki Transfer Bedel Rekorları*,
<https://www.transfermarkt.com.tr/statistik/transferrekordehistorie>, (Erişim
Tarihi: 27.06.2021)

TRT SPOR (2020), *2020 Yılında En Çok Kazanan Sporcu Federer*, <https://www.trtspor.com.tr/haber/diger-sporlar/2020-yilinda-en-cok-kazanan-sporcu-federer-209756.html>, (Erişim Tarihi: 27.06.2021)

Uluç, H. (1987), *Sarı Kırmızılı Kaşkol*. Ankara: Bilgi Yayınevi.

Uzun, R. (2001), *Türkiye’de Spor Basını 1980-2000*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara.

Uzun, R. (2001), *Türkiye’de Spor Basını, 1980-2000*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Uzun, R. (2004), *Türkiye’de Spor Basınının Etik Anlayışı*, İstanbul: İletişim yayınları.

Vural, N. E. (2019), *Enformasyon Teorisi Bağlamında Çevrimiçi Gazetelerin Ziyaretçi Trafiği Ve Ziyaret Süresini Arttıran Yöntemlerin Analizi* Doktora Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Vural, N. E., & Sütçü, C. S. (2019), Çevrimiçi Gazetelerde Ziyaretçi Trafiği ve Ziyaretçi Süresini Arttırmaya Yönelik Metotlar. *Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Yeni Düşünceler Hakemli E-Dergisi*, (11), 19-34.

Westley, B. H., ve MacLean, M. S. (1955), A conceptual model for communications research. *Audiovisual communication review*, 3(1), 3-12.

Yetim, A. (2005), *Sosyoloji ve Spor*, İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2006), Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri,(6. baskı) Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldız, M. Ve Ekin, T. (2005), *Spor Basınında Futbol Anlatım Dili: Manşetler ve Başlıklar*, UÜ Eğitim Fakültesi Dergisi, 18(1), 93-106

Yüksel, E. (2001), *Medyanın gündem belirleme gücü*, İstanbul: Çizgi Kitabevi Yayınları.

Yüksel, E., ve Gürcan, H., İ. (2001). *Habercinin El Rehberi*, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.